

Lietuvos Respublikos
Seimo
penktoji sesija

2018 m. lapkričio 20 d.
234 ir 235 posėdžiai

Stenogramos

128

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

TURINYS

V (RUDENS) SESIJA

2018 m. lapkričio 20 d.

Rytinis posėdis Nr. 234

Seniūnų sueigos patikslintos 2018 m. lapkričio 20 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	9
Seimo deklaracijos „Dėl Adolfo Ramanausko-Vanago pripažinimo Lietuvos valstybės vadovu“ projekto Nr. XIIIIP-2667(3) priėmimas	10
Šios deklaracijos priėmimas	11
Seimo rezoliucijos „Dėl Interpolo ateities“ projekto Nr. XIIIIP-2942 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (G. Landsbergis)	11
Šios rezoliucijos priėmimas	13
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16, 19, 27, 29 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIIIIP-1377 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2610(2) priėmimas	14
Šio įstatymo priėmimas	14
Laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymo Nr. I-830 2, 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1677(2) priėmimas	14
Šio įstatymo priėmimas	15
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 11 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1678(2) priėmimas	15
Šio įstatymo priėmimas	15
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 14, 15, 21, 23, 24, 84 straipsnių pakeitimo ir 18, 25 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XIII-1415 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2638(2) priėmimas	15
Šio įstatymo priėmimas	15
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2540(2) priėmimas	15
Šio įstatymo priėmimas	17
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 48, 52, 53, 58, 59, 77, 78, 79 ir 82 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-741(2) priėmimas	17
Šio įstatymo priėmimas	19
Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VIII-602 2, 3 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2259(2) priėmimas	19
Šio įstatymo priėmimas	19
Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 11, 13, 19 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1542(2)VK priėmimas	19
Šio įstatymo priėmimas	20
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 7, 9, 37 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2444(3)ES priėmimas	20
Šio įstatymo priėmimas	20
Saugios laivybos įstatymo Nr. VIII-1897 20 ¹ , 37, 39, 40 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 40 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2388(2) priėmimas	21
Šio įstatymo priėmimas	21
Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 2, 20 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2137(2) priėmimas	21

Šio įstatymo priėmimas	22
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2138(2) priėmimas	22
Šio įstatymo priėmimas	22
Referendumo įstatymo Nr. IX-929 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2761 svarstymas	22
Prekių ženklų įstatymo Nr. VIII-1981 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2645(2)ES ir Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo Nr. IX-352 6, 7 straipsnių ir 4 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2646(2) svarstymas	23
Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2335(2) ir Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2336(2) svarstymas	24
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės finansinio audito“ projekto Nr. XIIIIP-2855(2) svarstymas ir priėmimas	24
Šio nutarimo priėmimas	25
Seimo rezoliucijos „Dėl nuolatinių bandymų keisti Lietuvos Respublikos Konstituciją“ projekto Nr. XIIIIP-2941 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Gentvilas)	25
Seimo nario M. Puidoko kalba	28
Konstitucijos 55 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2874 pateikimas (V. Pranckietis)	31
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-2684(2) svarstymas ir priėmimas	36
Šio nutarimo priėmimas	38
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-2683(2) svarstymas ir priėmimas	38
Seimo nario K. Glavecko kalba	40
Šio nutarimo priėmimas	40
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-2687(2) svarstymas ir priėmimas	40
Seimo nario A. Matulo kalba (Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu)	41
Šio nutarimo priėmimas	42
Seimo nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2017 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-2688(2) svarstymas ir priėmimas	42
Šio nutarimo priėmimas	43
Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2017 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-2692(2) svarstymas ir priėmimas	43
Šio nutarimo priėmimas	44
Seimo nutarimo „Dėl Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo 2017 m. metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-2012(2) svarstymas ir priėmimas	44
Šio nutarimo priėmimas	45
Seimo nutarimo „Dėl 2017 metų Garantinio fondo 2017 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-2691(2) svarstymas ir priėmimas	45
Šio nutarimo priėmimas	46
Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2017 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-2685(2) svarstymas ir priėmimas	46
Šio nutarimo priėmimas	47

Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2839, Žemės mokesčio įstatymo Nr. I-2675 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2840 ir Želdynų įstatymo Nr. X-1241 8, 9 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2841 pateikimas (K. Mažeika)	47
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIII-2592 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Palionis)	48
Šio nutarimo priėmimas	48
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2589 pateikimas (A. Palionis)	48
Seimo nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIII-2944 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Šalaševičiūtė)	51
Šio nutarimo priėmimas	51
Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2827 ir Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2828 pateikimas (R. Šalaševičiūtė)	51

Vakarinis posėdis Nr. 235

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2019 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIII-2719(2) svarstymas	55
Seimo narės G. Skaistės kalba	55
Seimo nario A. Syso kalba (Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu)	56
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 10, 15, 16, 32 ir 34 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 34 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-2720(2) svarstymas	58
Seimo nario A. Syso kalba (Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu)	58
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2, 3, 8, 10, 11, 12, 13, 19, 25, 35 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-823 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2721(2) svarstymas	60
Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2723(2) svarstymas	60
Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo Nr. VIII-366 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2724(2) svarstymas	61
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6, 16, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1341 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2725(2) svarstymas	61
Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 2, 3, 6, 8, 13, 15 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1340 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2726(2) svarstymas	61
Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2727(2) svarstymas	62
Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-693 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2728(2) svarstymas	62
Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 6, 8, 19, 33, 59 ir 60 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2729(2) svarstymas	62
Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 35, 37, 38, 39, 39 ¹ , 40, 41, 44, 50, 54 straipsnių pakeitimo ir 51, 52, 53 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XIII-1342 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2730(2) svarstymas	63
Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 14, 15, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1346 pavadinimo pakeitimo ir 1 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIII-2731(2) svarstymas	63

Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1664 svarstymas	63
Socialinės paramos mokiniams įstatymo Nr. X-686 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2734(2) svarstymas	64
Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 1, 6, 7, 9, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 21 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2733(2) svarstymas	64
Seimo narės G. Skaistės kalba	65
Seimo nario A. Syso kalba	65
Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 6 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1058 svarstymas	66
Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4024 svarstymas	67
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 2, 13, 15, 24, 62, 64, 78 ¹ , 115 ¹ straipsnių, 2 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9 ¹ ir 26 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2567(2)ES svarstymas	68
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 84 ir 85 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1850(5) svarstymas	68
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 34 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1325 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2606(2) ir Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 4 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1326 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2607(2) svarstymas	69
Vandens įstatymo Nr. VIII-474 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2383(2)ES svarstymas	71
Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 4 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2299(2) svarstymas	72
Seimo nario S. Gentvilo kalba	72
Seimo narės V. Vingrienės kalba	73
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2, 3 ² , 4, 30, 31, 34 ¹⁵ , 34 ¹⁹ , 34 ²⁰ straipsnių, šeštojo skirsnio ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2333(2)ES svarstymas	74
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 34 ²⁵ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1711(2) svarstymas	74
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 30 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1877(2) svarstymas	76
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2943 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (T. Tomilinas)	76
Šio nutarimo priėmimas	77
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2902 pateikimas (R. Baškienė)	77
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2406(2) pateikimas (R. Žemaitaitis)	80
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1848(2) pateikimas (R. Budbergytė)	83
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2179 pateikimas (L. Kasčiūnas)	86
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1676 pateikimas (V. Vingrienė)	89
Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2853 pateikimas (T. Tomilinas)	92
Informaciniai pranešimai	94
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	95

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDDF – Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

- A – alternatyvus teisės aktas
- ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
- GR – Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
- VK – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 234 STENOGRAMA

2018 m. lapkričio 20 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS,
Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiami kolegos, labas rytas. Pradedame 2018 m. lapkričio 20 d. posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 80 Seimo narių.

Gerbiami kolegos, visų užsiregistravusių ir kitų Seimo narių vardu leiskite pasveikinti jubiliejų švenčiantį kolegą A. Butkevičių. (*Plojimai*)

A. BUTKEVIČIUS (LSDDF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiami kolegos, dėkoju už pasveikinimą ir linkiu konstruktyvaus darbo. Labai ačiū. (*Plojimai*)

10.01 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2018 m. lapkričio 20 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

PIRMININKAS. Darbotvarkės tvirtinimas. Dėl darbotvarkės – A. Palionis. Prašom.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Seimas turi tradiciją, kad jeigu į darbotvarkę įtraukiami projektai, kurie keičia vieną straipsnį, tai įtraukiami visi projektai. Dabar popietinėje darbotvarkėje yra daug PVM įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymų projektų ir mes pasigedome vieno – projekto Nr. XIIIIP-2589, kuris irgi yra dėl PVM įstatymo 19 straipsnio keitimo. Prašom frakcijos vardu įtraukti į darbotvarkę.

PIRMININKAS. Ačiū, tuoj patikrinsime. J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, frakcijos vardu prašau išbraukti iš darbotvarkės klausimą – Seimo nutarimo „Dėl parlamentinio tyrimo dėl padėties žemės ūkio sektoriuje atlikimo ir pavedimo šį tyrimą atlikti Lietuvos Respublikos Seimo Kaimo reikalų komitetui“ projektą Nr. XIIIIP-2771 ir įtraukti jį į kurią nors artimiausią darbotvarkę.

PIRMININKAS. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Mano prašymas labai kuklus – rezerve įrašytą rezoliucijos dėl Interpolo reikalų projektą perkelti į rytinio posėdžio pagrindinę darbotvarkę. Galbūt po pirmosios rezoliucijos, kad mes kaip nors rezoliucijų žanrą užbaigtume?

PIRMININKAS. Gerai, ačiū. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Dėl rezoliucijų, gerbiamas Jurgi, mes Seniūnų sueigoje sutarėme, kad kai tik surenkame prašus, prasideda dviejų valandų skaičiavimas ir tada iš rezervo perkeliama automatiškai pagal Statutą.

Dabar kitas dalykas, frakcijos vardu siūlau išbraukti iš darbotvarkės 1-17 klausimą dėl Konstitucijos pakeitimo – 121 Seimo nario.

PIRMININKAS. Gerai. Daugiau pasiūlymų dėl darbotvarkės nematau. Turime apsispręsti dėl... (*Balsai salėje*) A. Palionis siūlė dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2589. Jo nėra darbų programoje, tai nutarimą reikėtų prašyti įtraukti į darbų programą. Gerai?

J. Razma siūlo bendru sutarimu pritarti šiam pasiūlymui. Ačiū, pritarta.

Kitas J. Jaručio pasiūlymas frakcijos vardu buvo perkelti 1-26 klausimą į kitą darbotvarkę, į ketvirtadienį. Komiteto ar frakcijos vardu prašėte? Frakcijos vardu. Gerai, jei klausimų kyla, tai galime balsuoti. Ar norėtumėte pakomentuoti, kodėl prašote perkelti į kitą? J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Tiesiog ir frakcijos vardu, ir šios komisijos iniciatoriaus vardu, nes jo šiandien nėra, jis norėtų pristatyti, todėl ir prašiau.

PIRMININKAS. Ar reikia balsuoti, ar galime bendru sutarimu? Balsuojame. Gerai, balsuojame. Pritariantieji J. Jaručio pasiūlymui balsuoja už, kiti – kitaip.

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 52, prieš – 30, susilaikė 4. Pasiūlymui pritarta. Klausimas išbrauktas.

Kitas buvo J. Razmos pasiūlymas dėl rezoliucijos dėl Interpolo vadovo iš rezervinio perkėlimo į rytinę darbotvarkę. Ar balsuojame, ar bendru sutarimu? Bendru sutarimu. Nėra prieštaraujančių. Gerai, bendru sutarimu perkeliama į pasiūlytą vietą, į darbotvarkės 1-3 klausimą. Gerai, ačiū.

Dar E. Gentvilas siūlė frakcijos vardu išbraukti darbotvarkės 1-17 klausimą – Konstitucijos 55 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, kur pranešėjas V. Pranckietis. Turime apsispręsti, bendru sutarimu pritarsime, ar... Balsuojame. Tie, kurie pritariate E. Gentvilo pasiūlymui išbraukti iš darbotvarkės, balsuojate už, kurie manote, kad turi likti darbotvarkėje, balsuojate kitaip.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 47, prieš – 36, susilaikė 14. Darbotvarkėje klausimas lieka.

Dėl visos darbotvarkės ar galime pritarti bendru sutarimu? Seimo narys V. Juozapaitis sako – negalime, tai balsuojame dėl visos darbotvarkės patvirtinimo.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 66, prieš – 2, susilaikė 27 Seimo nariai. Darbotvarkė patvirtinta.

10.09 val.

Seimo deklaracijos „Dėl Adolfo Ramanausko-Vanago pripažinimo Lietuvos valstybės vadovu“ projektas Nr. XIII-2667(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Seimo deklaracijos „Dėl Adolfo Ramanausko-Vanago pripažinimo Lietuvos valstybės vadovu“ projektas Nr. XIII-2667(3). Pranešėjas – A. Gumuliuskas, redakcinės komisijos atstovas.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Labas rytas. Kaip žinote, plenariniame posėdyje buvo sudaryta redakcinė komisija, kuri turėjo parengti deklaraciją dėl Adolfo Ramanausko-Vanago pripažinimo Lietuvos valstybės vadovu. Į šios redakcinės komisijos posėdį buvo sukviesti teisės ir istorijos mokslų specialistai, kurie diskutavo šiuo klausimu ir redakcinei komisijai pateikė savo išvadas. Tos išvados atsispindi tekste deklaracijos, kuri buvo priimta bendru sutarimu.

Noriu pabrėžti, kad dažnai spekuliuojama, kad politikai kišasi į istorijos mokslą. Šiuo atveju norėčiau pabrėžti, kad vis dėlto politikai pirmiausia išklausė mokslininkų ir jų pateiktos medžiagos pagrindu surašė šią deklaraciją. Taip pat viešojoje erdvėje dar kartais sklindo tokie dalykai, sakykime, kad egzistuoja pagrindinė valstybė.

Aš noriu pasakyti, kad šiuo laikotarpiu, apie kurį mes kalbame, Lietuvos valstybė iš tikrųjų buvo okupuota ir okupacinė, arba sovietinė, valdžia tuo metu buvo neteisėta. Na, o ginkluotas pagrindis tęsė pirmosios Lietuvos Respublikos tradicijas ir todėl mes galime konstatuoti, kad nuo 1954 metų lapkričio 26 dienos po Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio tarybos prezidiumo pirmininko Jono Žemaičio-Vytauto žūties okupanto nelaisvėje iki 1957 m. lapkričio 29 d. Alfonso Ramanausko-Vanago nužudymo KGB kalėjime Vilniuje Alfonsas Ramanauskas-Vanagas buvo aukščiausias tuo metu likęs gyvas Lietuvos valstybės pareigūnas ir kovojančios su okupacija Lietuvos valstybės vadovas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjui. Motyvai. Motyvai dėl viso.

Motyvai už – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Pasisakau už, tik noriu patikslinti. Čia visą laiką buvo kalbama apie Alfonsą. Adolfas Ramanauskas-Vanagas. Tai buvo paskutinis aukščiausias Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio pareigūnas, kuris liko po 1953 metų laisvėje ir faktiškai ėjo vadovo pareigas.

Teisybės dėlei reikia pasakyti, kad mūsų pakviestų ekspertų nuomonės išsiskyrė ir mes svarstome tą variantą, kurį patys redagavome remdamiesi turima medžiaga. Taip, daliai tų siūlymų nebuvo pritarta, tačiau vis tiek galima konstatuoti viena, kad tai buvo aukščiausias tuo metu likęs gyvas iki 1957 Lietuvos, kovojančios Lietuvos, valstybės pareigūnas, paskutinis Lietuvos laisvės

kovos sąjūdžio pareigūnas. Jeigu jis tuo metu tokiu nebūtų buvęs, okupantų pajėgos jo taip intensyviai nebūtų ieškojusios ir persekiojusios, kankinusios ir nužudžiusios.

Todėl, manau, pritardami šiai rezoliucijai mes padedame tam tikrą tašką ir šioje daug dešimtmečių besitęsusiame A. Ramanausko-Vanago istorijoje.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai už – Seimo narys R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, norėčiau atkreipti dėmesį dar į porą aspektų, kas yra svarbu priimant šią rezoliuciją ir tęsiant pradėtą mūsų pogrindyje kovojusių žmonių deklaracijų pripažinimą... neformalius, bet iš esmės realius mūsų valstybės prezidentus. Mes turėtume tą liniją smarkiai plėtoti, nes dabar įvairiuose teismuose nagrinėjamos bylos. Mūsų net teisėjai mėgina remtis tuo, kad tuo metu galiojantys įstatymai, vienaip ar kitaip juos interpretuojant, nenumatė kokios nors pareigos mūsų žmonėms, kurie darė vienokius ar kitokius nusikaltimus. Imamas tęstinumas iš to laikotarpio, imame okupacinei valdžiai dirbusių įstatymų ir visos sistemos...

Jeigu mes einame nuosekliai, kad reali valdžia, mūsų tautos tęstinumas ėjo ne per okupacinės valdžios struktūras, ne per jų veiklą, bet per pasipriešinimo struktūras, tai ir turime eiti nuosekliai visur – ir įstatymuose, ir mūsų kituose teisės aktuose, teisinėse normose būtent tai įtvirtinti, kad ta praktika būtų sustabdyta, ir mes nemėgintume remtis sovietmečio įstatymais mėgindami išspręsti vieną ar kitą problemą.

Dar vienas labai svarbus aspektas yra tai, kad mes turėtume čia, Seimo salėje, nustoti ieškoti priešų ir juodinti partizaninį judėjimą ne tiktai A. Ramanausko-Vanago vardu, bet taip pat ir kitų mūsų pasipriešinimo lyderių, tokių kaip Vėtra ir kiti. Tikrai nieko bendro su mūsų dabar priimama rezoliucija nėra ir tas turėtų būti vieną kartą pabaigta.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Tikrai yra džiugu, kad yra pagerbtas žmogus – vienas iš partizaninio judėjimo lyderių, pasipriešinimo sovietinei okupacijai lyderių. Jis yra įvertinamas po mirties.

Aš noriu padėkoti ir iniciatoriams, tiems, kurie vis tiktai nusprendė, kad reikia jam suteikti valstybės vadovo statusą. Žmogus, kuris kovojo už Lietuvą, buvo nukankintas žiauriausiu būdu.

Taip pat pakviesčiau visus Seimo narius gerbti ne žodžiais, o realiais darbais visus, kurie kovojo už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, ir nesityčioti dažnai iš jų. Taigi džiugu, kad yra tokia iniciatyva. Noriu padėkoti R. Karbauskiui, kad jis tikrai tokią gražią iniciatyvą parodė.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys P. Urbšys.

P. URBŠYS (*MSNG*). Gerbiami Seimo nariai, mes iš tikrųjų svarstome neeilinį įstatymo aktą ir tai darome dėl neeilinio žmogaus, kurį visi pagarbiai laidojome ir atidavėme pagarbą.

Kas dabar darosi Seimo salėje? Ar tai mūsų pagarba būtent šitam žmogui, kurį mes norime pripažinti valstybės vadovu? Tai mes būtent tokiu klegesiu aiškiai demonstruojame, kad tas žmogus mums tiktai eilinė istorinė asmenybė, kuri mums reikalinga tada, kai reikia pasifotografuoti ir pasireklamuoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Keturi motyvai už išsakyti. Motyvų prieš nėra.

Kviečiu balsuoti dėl deklaracijos priėmimo.

Šios deklaracijos priėmimas

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 91, prieš nebuvo, susilaikė 7 Seimo nariai. Seimo deklaracija „Dėl Adolfo Ramanausko-Vanago pripažinimo Lietuvos valstybės vadovu“ priimta. (*Gongas*)
(*Šurmulyš salėje*)

10.20 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Interpolo ateities“ projektas Nr. XIIIIP-2942 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Seimo rezoliucijos „Dėl Interpolo ateities“ projektas Nr. XIIIIP-2942. Pranešėjas – Seimo narys G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji, labas rytas. Ačiū už galimybę pristatyti rezoliuciją. Pirmiausia noriu padėkoti kolegoms, Seniūnų sueigai, kurie leido šią rezoliuciją įtraukti į posėdį. Manau, tikrai tai rodo bent jau bendrą sutelktą požiūrį į tikrai svarbius užsienio politikos klausimus, kad sugebame atsitraukti nuo kasdienių diskusijų ir debatų apie biudžetą, apie kitus dalykus, kurie ne mažiau svarbūs, kad pamatytume ir tuos įvykius, kurie vyksta už Lietuvos ribų. Rezoliucija yra dėl šį ketvirtadienį vyksiančio balsavimo, kai bus renkamas naujas Interpolo generalinis direktorius. Lietuvos balsas – vienas iš daugelio, bet bus nepaprastai svarbus ir mūsų pozicija yra taip pat svarbi.

Interpolas paskutiniu metu susidūrė su labai nemenkomis problemomis. Labiausiai yra kalbama apie tai, kad naudojami vadinamieji raudonieji pranešimai. Jų reikšmė yra tokia, kad valstybė turi galimybę paprašyti suimti kokį nors asmenį, kuris yra ieškomas toje valstybėje, kad jisai būtų suimtas kitose Interpolo valstybėse. Ir taip jau atsitiko, kad Rusijos Federacija šiais raudonaisiais pranešimais naudojasi itin dažnai, ypač prieš savo kritikus, prieš valdžios kritikus. B. Brauderį, P. Silajevą, Estijos politiką, dabar išrinktą politiką, E. N. Krosą ir kitus buvo prašoma suimti jiems išvykus į kitas valstybes. Kai kurios valstybės, kaip Ispanija, yra apsigavusios ir su laikiosios žmonės be jokios pateisinamos priežasties vien tik vadovaudamosi Kremliaus nurodymu. Mes esame ne sykį ir Europos Parlamente atkreipę dėmesį, kad tokios praktikos yra labai netinkamos ir labai negeros.

Vakar pasirodė informacija, kad vienas iš asmenų, kuris gali būti teikiamas generaliniu direktoriumi, yra Kremliaus, V. Putino artimo rato žmogus – A. Prokopčiukas. Jeigu šis žmogus būtų išrinktas, mano asmenine nuomone, Interpolas apskritai būtų diskredituotas kaip institucija, nes konkrečiai tas pats A. Prokopčiukas buvo tas žmogus, kuris išduodavo tuos raudonusius pranešimus, prašydamas suimti režimo kritikus kitose valstybėse. Tai tas žmogus, kuris griovė Interpolą, dabar imtųsi jam vadovauti.

Todėl mano siūlymas ir mano kreipimasis į jus šiandien, kolegos, kad mes išreikštume aiškia Seimo poziciją ir tam tikrą įpareigojimą ir vidaus reikalų ministrui, kuris balsuos jau šį ketvirtadienį ir rinks. Mūsų kreipimasis turėtų būti toks: visų pirma nepalaikyti, kategoriškai nepalaikyti nedemokratinės valstybės deleguojamo vadovo į generalinio direktoriaus poziciją, ir jeigu jis būtų išrinktas, su kitomis demokratinėmis valstybėmis, pirmiausia su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, Europos Sąjungos valstybėmis, ieškoti būdų galbūt trauktis iš Interpolo, galbūt steigti naują organizaciją, kuri jungtų demokratines valstybes policijos bendradarbiavimo srityje. Tokia yra rezoliucija. Esu pasiruošęs atsakyti į jūsų klausimus, jeigu tokių turėtumėte.

PIRMININKAS. Jūsų paklausti nori Seimo narys A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*LSDDF*). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, ar jūs nemano, kad antrą kartą užlipsime ant grėblio, kaip užlipote renkant Amerikos prezidentą A. Trampą, agituodami prieš jį čia, posėdžių salėje?

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Negalėčiau atgaminti tokio įvykio, kuriame būčiau agitavęs nerinkti Jungtinių Amerikos Valstijų prezidento. Jeigu turėtumėte konkretnę priminimą, tikrai reagučiau.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Laba diena. Jūsų pasisakymui iš esmės aš kaip ir neprieštarauju, bet ar būtų galima gauti tuos dokumentus, apie kuriuos jūs kalbate, kad būtų galima užtikrintai žinoti apie šį jūsų minimą asmenį? Būčiau dėkingas.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Informacija rezoliucijoje taip pat yra surašyta, ji yra viešojoje erdvėje pasirodžiusi. Vakar Jungtinės Karalystės dienraštis „Times“ paskelbė apie tai, kad, jo šaltinių teigimu, toks asmuo gali būti teikiamas. Daugelis valstybių sureagavo į tai, nors tai nėra oficiali informacija, jis nėra... balsavimas dar neįvykęs, kandidatai dar nėra pristatyti. Bet aš manau, kad pozicija ir mūsų ministro tam tikras pastiprinimas, kad nesudvejotų ranka, kad būtų aišku ten, stovint toje salėje, kokia yra Lietuvos pozicija, kad konkrečiai mes nepalaikome. Jeigu tai nepasitvirtina, jeigu yra kitas žmogus, ar, pavyzdžiui, dėl daugelio demokratinų valstybių išsakytos pozicijos tas asmuo atsitraukia iš anksto, aš manau, tai jau yra laimėjimas. Rezoliucijos tekstas yra pristatytas. Jeigu reikės, aš galiu daugiau plėtoti ir kitais faktais.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjui, daugiau klausiančių nėra. Dėkoju, galite sėsti. Diskusija. Diskutuoti Seimo nariai neužsirašė. Toliau yra bendroji tvarka rezoliucijų. Seimas turi nuspręsti, ar priimti rezoliuciją be pataisų. Motyvai. Motyvai už – Seimo narys A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kviečiu palaikyti rezoliuciją, kad neatrodytų, kad mes vieninteliai rūpinamės, kas bus Interpolo direktorius. Šiuo atveju mes galbūt netgi pasuktiniai, nes daugelio valstybių parlamentariai yra išsakę savo negatyvią poziciją. Jungtinių Amerikos Valstijų kongresmenų, ir respublikonų, ir demokratų, atstovai yra parašę pareiškimą, prašydami prezidento D. Trampo išsikišti į šį procesą, kad Rusijos atstovas, kuris tikrai atstovauja ne pačioms demokratiškiausioms pozicijoms šitoje organizacijoje, nebūtų išrinktas jos direktoriumi. Taip, jisai yra šioje organizacijoje, jau kelerius metus yra pavaduotoju, tačiau tai yra visai kito lygio pareigos.

Be abejonės, reikia suprasti, kad tai būtų ir mūsų signalas, ženklas, mūsų atstovui, vidaus reikalų ministru, jam pavaldiems asmenims, kurie dalyvauja šiame rinkimų procese, kad būtų aišku, už ką mes pasisakome. Mes pasisakome už tai, kad Lietuva turėtų aiškia poziciją, kad nebūtų dviprasmybių, blaškymosi, kad mes nepalaikome, kaip ir kitos valstybės, siūlomo kandidato.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Aš tikrai nesu prieš pačią idėją. Iš tikrųjų, jeigu Kremliaus atstovas vadovaus tokiai institucijai, tai nėra normalu. Tačiau aš pačiame tekste matau tam tikrų man keliančių... abejotinų dalykų, kuriuos reikėtų šiek tiek koreguoti. Man labai gaila, kad Statutas mums neleidžia dabar padaryti šito teksto korektūros. Todėl teks balsuoti už jį, už tokį tekstą, koks yra, nors jis, kaip aš minėjau, nėra, mano galva, visiškai tikslus.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, sveikinu rezoliuciją, ypač po tokių precedentų, kai demokratinėse šalyse buvo suimti mažiau demokratiškų šalių, kuriose veikia Interpolas, kritikai.

Tokių atvejų yra buvę su Azerbaidžano opozicijos atstovais, kurie buvo suimti Rytų Europoje, ir Rusijos, Kremliaus kritikais. Man atrodo, Interpolas, kurio tokios plačios funkcijos, turi veikti nekeldamas jokios abejonės, čia Lietuvos pozicija labai reikšminga. Ačiū inicijavusiems šią rezoliuciją ir kviečiu jai pritarti.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys V. Gailius.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, be jokios abejonės, su tarptautine kriminalinės policijos organizacija, su kuria esu bendradarbiavęs, kurios daug pareigūnų pažįstu asmeniškai, yra pasitikėjimo pagrindu grindžiama bendradarbiavimo forma. Manau, kad tokiu atveju, jeigu mes nepalaikytume, mes, kaip valstybė, šia institucija prarastume pasitikėjimą. O tai ir asmenų, kurie gali būti siejami su sankcijomis, paieška, tai ir nusikaltimų, susijusių su turto paieška, tyrimas, tai ir sunkių, labai sunkių nusikaltimų tyrimas. Iš tikrųjų pasitikėjimo ši institucija negali prarasti. Jeigu daugelis valstybių išsakė abejonių dėl pasitikėjimo šios institucijos vadovu, mes privalome prisidėti prie šitų valstybių ir eliminuoti bet kokias abejones dėl institucinio pasitikėjimo, nes bendradarbiaujame jautrioje kriminalinės policijos srityje.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl motyvų prieš niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti, kad rezoliucija būtų priimta be pataisų.

Šios rezoliucijos priėmimas

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 88, prieš nebuvo, susilaikė 7. Rezoliuciją skelbiu priimtą. (*Gongas*).
Replika po balsavimo – J. Bernatonis.

J. BERNATONIS (LSDDF). Jeigu galima, norėčiau po balsavimo pasisakyti. Iš esmės gerai, kad rezoliucija priimta tuo klausimu, dėl kurio ji buvo parengta, bet ji labai nekokybiška. Labai blogai, kad netikėtai rezoliucija buvo įtraukta į rytinį posėdį ir niekas nesustabdė priėmimo. Jūs paskaitykite tekstą, ką čia mūsų Seimas siūlo – siūlo formuoti naują instituciją. Ar mes pajėgūs tą daryti? Kaltinamas yra Interpolas. Mes turėtume kaltinti tas nedemokratinės valstybes, kurios pasinaudoja procedūromis, ir paieška paskelbiama politiniams oponentams, pasinaudojant kaltinimais kitais nusikaltimais, bet nekaltinti Interpolo, kad vis dažniau jisai tampa persekiojimo in-

strumentu, nes tai yra netiesa. Aš nežinau, kaip Lietuva dabar dirbs su Interpolu. Aš suprantu jaunimo entuziazmą, bet visuomet reikia atsisėsti ir truputį pagalvoti. Redakcines pastabas, kurios reikalingos, aš rengėjams, iniciatoriams įteikiu, deja, procesas nebuvo sustabdytas. Labai apgailestauju.

PIRMININKAS. Replika po balsavimo – G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Ačiū ir gerbiamam Juozui už pastabas, tik noriu šiek tiek atkreipti dėmesį į kai kuriuos teksto žodžius, kurie galbūt praslydo pro gerbiamojo Juozo akis, kad Lietuva kviečia demokratines valstybes. Tai yra bendras demokratinis procesas. Lietuva ne inicijuoja, Lietuva nestovi farvateryje, bet Lietuva drauge su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis ir Jungtinėmis Amerikos Valstijomis kviečia atsižvelgti į tuos procesus, kurie vyksta, ir neignoruoti jų. Man atrodo, kad mes nesusipykstame su niekuo, o kaip tik, įvertindami savo pajėgumus, kviečiame kitus partnerius prisidėti prie bendrų demokratiškosios procesų.

PIRMININKAS. J. Bernatonis.

J. BERNATONIS (LSDDF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, aš norėčiau patikslinti, nes jaunasis kolega nevisiškai tiksliai pacitavo rezoliuciją. Rezoliucijos pačiame pirmame punkte: „Lietuvos Respublikos Seimas pabrėžia, kad pastaraisiais metais Interpolas vis dažniau tampa nedemokratiškosios režimų įrankiu persekiojant politinius oponentus ir kritikus.“ Su tokiu Interpolo darbo vertinimu aš nesutinku.

10.35 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16, 19, 27, 29 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1377 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2610(2) (priėmimas)

PIRMININKAS. Darbotvarkės 1-3 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2610. Pranešėjas – A. Strelčiūnas. Pastabų ir pasiūlymų dėl šio projekto nėra priėmimo stadijoje, todėl kviečiu pritariti 1 straipsniui bendru sutarimu. Tai yra vienintelis straipsnis. Dėl motyvų Seimo nariai neužsirašė. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 78, prieš – 5, susilaikė 12 Seimo narių. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-2610) priimtas. (*Gongas*)

10.36 val.

Laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymo Nr. I-830 2, 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1677(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4.1 klausimas – Laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1677. Kviečiu G. Kindurį į tribūną. Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų, pastabų nėra. Siūlau pritariti bendru sutarimu. Pritarta. Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Komiteto nuomonė.

G. KINDURYS (LVŽSF). Komiteto nuomonė yra pritari. Teisės departamentas pasiūlė išbraukti žodžius „Vyriausybės nustatyta tvarka“, kadangi tai suteikia neaiškumo, nes įvedimas turi būti reguliuojamas įstatymiškai. Komitetas siūlo pritariti ir todėl to straipsnio apskritai nereikėtų. Būtų keičiamas pavadinimas – išbraukiamas iš pavadinimo 3 straipsnis, o kitų straipsnių numeravimas vienu sumažėtų. Siūlau pritariti komiteto pozicijai.

PIRMININKAS. Ačiū. Su tokiomis suderintomis pozicijomis galime pritariti visam 2 straipsniui. Dėkoju. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. Dėl 4 straipsnio pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. Dėl 5 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritariti bendru sutarimu. Dėl motyvų dėl viso Seimo nariai neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 85, prieš – 4, susilaikė 7 Seimo nariai. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1677) priimtas. (*Gongas*)

10.38 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 11 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1678(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-4.2 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo 11 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1678. Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Pastabų, pasiūlymų nėra.

Galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Galime. 2 straipsniui bendru sutarimu taip pat galime pritarti. Dėl motyvų dėl viso Seimo nariai neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 82, prieš – 4, susilaikė 8 Seimo nariai. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1678) priimtas. (*Gongas*)

10.40 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 14, 15, 21, 23, 24, 84 straipsnių pakeitimo ir 18, 25 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XIII-1415 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2638(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir 18, 25 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XIII-1415 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2638. Pranešėja – A. Papirtienė, tačiau pasiūlymų priėmimo stadijoje nėra, į tribūną nekviečiu.

Galime priimti pastraipsniui. Vienas straipsnis ir jam galime pritarti bendru sutarimu. Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų už, prieš Seimo nariai neužsirašė. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 93 Seimo nariai – visi 93 balsavo už. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-2638) priimtas. (*Gongas*)

10.41 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2540(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2540, taip pat priėmimas. Pasiūlymų nėra gauta, todėl priimame pastraipsniui.

1 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Ir 2 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu. Ačiū, pritarta.

Motyvai dėl viso. Motyvai už – Seimo narys E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų turėtume apsispręsti. Manau, kad po svarstymo jau teisingai nusprendėme, kad aukštosios mokyklos vis dėlto turėtų būti depolitizuotos. Turime daug gerų, gabių specialistų, kurie tikrai geba atstovauti bendruomenėms, o jau savo ruožtu patys rektoriai arba kolegijų direktoriai gali bendrauti su valdžia, niekas netrukdo.

Bet pasitaiko atvejų, kuomet kai kada politizavimas tikrai trukdo, ypač skiriant vadovus. Ne vienas pavyzdys buvo, kuomet stengiamasi būtinai pasižiūrėti ne kompetencijas, o partiškumą. Manychiau, tai reiktų pašalinti iš aukštųjų mokyklų ir tikrai nenukentės tarybų lygis. Manau, dar geriau bus atstovaujamas verslas, nes atsiras daugiau dalykiškumo, o ne galbūt kokių asmeninių politinių santykių ir taip toliau. Siūlau pritari įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys G. Steponavičius.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Labai ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų nėra užsirašiusių prieš, aiškiai kvestionuojančių šiuos nedidelius pakeitimus, bet girdžiu diskusijas tarp daugelio Seimo narių salėje ir todėl užsirašiau, dar kartą norėdamas akcentuoti, kodėl yra tikslinga priimti šiuos nedidelius Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimus, kurie yra susiję su aukštųjų mokyklų valdymu.

Gerbiami kolegos, suprantu, kad kiekvienas politikas – ir mes, Seimo nariai, ir vietos politikai, ir merai, ir europarlamentarai – turime ką patarti universitetams ir kolegijoms. Yra dalykų, kuriuos mes jaučiamės išmaną, ir kartais norisi tiesiog imti patapšnoti per petį – gal jūs truputį kitaip darykite ar panašiai, gerbiamas rektoriam ar direktoriam. Bet, gerbiami kolegos, aš siūlau jums atsistoti šiek tiek į kitą pusę ir pasijausti akademinės bendruomenės nariu. Ar jums atrodytų normalu, kai ateina politikas, kad ir vietinis ir gerų norų vedinas, ir pradeda aiškinti strateginius klausimus ar patarinėti iš politikų pusės, kas turi būti aukštosios mokyklos vadovu?

Ir iš tiesų mes šiuo įstatymo pakeitimu baigiame klausimą, baigiame temą, nes yra išlikusi spraga, kuri leido jau kurį laiką galiojančiame valdymo modelyje politikams visgi dalyvauti. Mes pamatėme, kad vietos lygmens politikai ne vienoje kolegijoje ir kai kuriuose universitetuose yra įsitraukę. Mano supratimu, tai kertasi ir su aukštųjų mokyklų, ir jų bendruomenių savarankiškumu. Aš manau, kad šią spragą mes ištaisysime ir pamatysime, kad tai yra to paties aukštojo mokslo labui. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Malonu, kad buvęs švietimo ir mokslo ministras yra tokios nuomonės. Esu 36 metus praleidęs akademinėje bendruomenėje ir turiu pasakyti, kad neatsimenu nė vieno fakto, kad, į aukštosios mokyklos vidaus gyvenimą labai aiškiai įsikišus politikams, būtų išspręsta viena ar kita problema. Atvirkščiai – jų tik padaugėdavo. Todėl aš manau, kad niekas nedraudžia sudaryti įvairias sutartis su savivaldybėmis, su regionų tarybomis, niekas nedraudžia ateiti politikams į aukštąsias mokyklas ir patarti. Tad aš manau, kad šitas įstatymas neužkerta, sakykime, aukštosios mokyklos bendradarbiavimo su politikais, bet šiek tiek pakeičia taktiką, todėl aš balsuosiu už.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, yra sričių, kur politinių partijų dalyvavimas tikrai turėtų būti ribojamas, kad nebūtų politikavimo. Tai yra jėgos struktūros, tai yra tos tarnybos, kurios turėtų įgyvendinti mūsų saugumo ir kitas funkcijas. Bet dabar, kai mes jau pradėjome plėsti šį sąrašą, pirmiausia mes kelis dalykus padarome. Jau iš karto pasakome tiems žmonėms, kurie tapo politikais arba priklauso kokiam nors politinei partijai, kad jie yra blogi žmonės, kurie neturi jokios kompetencijos, negali niekam vadovauti. (*Balsai salėje*) Taip, būtent taip ir yra. Kito signalo mes visuomenei nesiuočiamo. Todėl manau, kad mes siuočiamo prastą signalą.

Jeigu mes kalbame apie kokius nors protingumo kriterijus, kad aukštosios mokyklos turi į tuos dalykus atsižvelgti, tai gerai, tegul atsižvelgia ir neskiria tų politikų, bet jeigu tas žmogus sugeba ir gali padaryti, tai yra tos pačios aukštosios mokyklos apsisprendimas ir jos valia vienaip ar kitaip elgtis. Jis pats rūpinasi tuo, kad didelis aukštosios mokyklos politizavimas nėra iš principo palankus, nes keičiasi valdžios ir gali visaip jos pasisukti. Tai palikime bendruomenei, jos autonomijai tuos dalykus spręsti. Bet kai mes įstatymiškai tuos dalykus rekomenduojame, ne per rekomendacijas, bet per prievolę, tiesiog pasakome patys ant savęs, kad esame antrarušiai, kitokie žmonės, ir šiuokštu mūsų negalima prileisti niekur, todėl aš tikrai susilaikysiu dėl šio įstatymo, nes matau realią problemą, kurią kolegos kelia. Tikrai yra reali problema, bet uždrausdami mes siuočiamo blogą žinią.

PIRMININKAS. Motyvai už – K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Išties, kolegos, man taip pat teko dirbti akademinėje bendruomenėje ir paskutiniai atvejai, ypač tų aukštųjų mokyklų, kurių šiandien situacija yra tikrai sudėtinga, kai studentų mažėja, darbuotojai nepatenkinti, jų trūksta ir studijų kokybė išties yra apgailėtina... Padarę analizę, tikriausiai pamatytume, kad į daugumos tų įstai-gų tarybos sudėtį įeina politikų, ir tas politiko efektas išties išvirsta būtent į tą blogąją pusę. Ir aš, remdamasis tais pavyzdžiais, tikrai kviečiu palaikyti, nes politikai gali bet koku atveju kreiptis į tarybą, susitikti su vadovais, diskutuoti, kaip būtų galima padaryti geriau. Bet politinis efektas šiuo atveju tikrai yra nepageidaujamas, todėl tikrai kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Klausimas iš tiesų diskutuotinas, bet ar mes čia neperlenkiame lazdos? Vis dėlto regionų kolegijos, ypač regionų mokyklos, turi bendradarbiauti su vietos savivalda. Jos turi daug bendrų ir ryšių, ir projektų, ir yra jų bendros pastangos vystyti tą regioną, o mes čia visiškai uždraudžiame... Galbūt yra kitų būdų apriboti – nustatant propor-cijas ar Seime, ar kitur, formuojant įvairias kitas tarybas, kai nustatomos proporcijos, kiek gali deleguoti kokia nors institucija ar politinė jėga, ar kokios kitos organizacijos. Šiuo atveju irgi tur-būt būtų galima, tačiau visiškai atkirsti... Man teko būti savivaldybės tarybos nariu ir Aleksandro Stulginskio universiteto tarybos nariu, tiesa, fakulteto, tai šiuo atveju aš irgi, būdamas Biržų savi-valdybės tarybos nariu, pavyzdžiui, negaliu dalyvauti kažkokio kito universiteto, esančio Vilniu-je, Kaune ar kitame mieste, tarybos nariu. Ką tai bendro turi su politika apskritai? Mes nenurodo-me, kad apskritai tos vietovės, to regiono, to miesto negali. Kartais iš tiesų tai būtų nelogiška ir, manau, tai yra perlenkta lazda, todėl susilaikysiu balsuojant.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Man irgi kelia nuostabą toks norimas uždraudimas dalyvauti tiems išvardintiems politikams. Man kyla klausimas, kas būtų bloga, jei-gu ilgametis dekanas, kuris dabar yra Seimo Pirmininkas, būtų išrinktas tos aukštosios mokyklos, kuriai paaukojo daug metų, tarybos nariu? Ar tai būtų blogai? Ar jo patirtis ir žinios būtų panau-dotos piktam? Kitas klausimas, kad, būdamas išmintingas, jis turbūt dabar ir neitų į tą tarybą, ka-dangi jis pernelyg užimtas.

Bet klausimas kitas, kodėl negalėtų būti? Pavyzdžiui, jeigu man pasiūlytų, aš tikrai neičiau, nes aš toje srityje nedirbęs. Bet tie žmonės, kurie turi išmanymą, kurie turi patirtį, kodėl jie nega-lėtų ten dirbti? Tuo labiau kad tai nėra pastovus darbas, tai yra tiems strateginiams klausimams spręsti, kurie iškyla toje aukštojoje mokykloje, ypač regionuose. Kaip ir kolegos minėjo, kodėl negalėtų būti kolegijose savivaldybės tarybos nariai. Aišku, jeigu kvailas meras ir jeigu norės dik-tuoti savo sąlygas, tai visada, kaip ten sako, šeima ne be išsigimėlių, todėl visada pasitaiko visokių. Manau, kad tikrai perteklinis reguliavimas ir visiškai bereikalingas draudimas. Jau ne be reikalo žmonės pravardžiuoja šitą Seimą, šios kadencijos, draudimų Seimu. Aš – prieš.

PIRMININKAS. Daugiau dėl motyvų Seimo nariai neužsirašė. Kviečiu balsuoti dėl Mokslo ir studijų įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2540(2).

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 71, prieš – 10, susilaikė 17 Seimo narių. Įstatymas (projektas Nr. XIII-2540) priimtas. (*Gongas*)

10.54 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 48, 52, 53, 58, 59, 77, 78, 79 ir 82 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-741(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įsta-tymo projektas Nr. XIII-741. Pranešėjas – Seimo narys E. Jovaiša. Kviečiu į tribūną. Yra priėmi-mo stadijoje pasiūlymų, aptarkime bendrai.

Dėl 1 straipsnio yra Seimo Teisės departamento pasiūlymas. Komiteto nuomonė?

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Pritarti.

PIRMININKAS. Su tokiu pasiūlymu galime pritarti visam 1 straipsniui.

2 straipsnis. Taip pat Teisės departamento pasiūlymas. Komiteto nuomonė.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Pritarti.

PIRMININKAS. Su tokiu pasiūlymu taip pat galime pritarti bendru sutarimu 2 straipsniui.

3 straipsnis. Seimo Teisės departamento pasiūlymas.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Pritarti.

PIRMININKAS. Ir kitam pasiūlymui komitetas?

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Pritarė.

PIRMININKAS. Taip pat pritarė. Trečias Teisės departamento pasiūlymas.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Ir dar vienas – ketvirtas Teisės departamento pasiūlymas.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Taip pritarę galime bendru sutarimu pritarti visam 3 straipsniui.

4 straipsnis. Taip pat yra Teisės departamento pasiūlymas. Komiteto nuomonė.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Pritarti.

PIRMININKAS. Pritarė. Kitas Teisės departamento pasiūlymas.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Pritarti.

PIRMININKAS. Pritarė. Ir trečias Teisės departamento pasiūlymas.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Taip pat pritarti.

PIRMININKAS. Komitetui pritarus tokiai departamento nuomonei, pritariame visam 4 straipsniui bendru sutarimu.

5 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu.

6 straipsnis. Yra Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas?

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Pritarė.

PIRMININKAS. Pritarė. Pritardami šiam pasiūlymui pritariame bendru sutarimu 6 straipsniui.

7 straipsnis. Pasiūlymų negauta. Pritariame bendru sutarimu. 8 straipsnis, taip pat pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. 9 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. 10 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. 11 straipsnis. Taip pat pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu. Dėkoju pranešėjui.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai dėl viso. Motyvai už – Seimo narys E. Pupinis. (*Balsas salėje: „Nekalbėk!“*)

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų tenka pasidžiaugti, kad galbūt ir ilgesnės diskusijos buvo dėl šio įstatymo, komitete ir su pirmininku, ir su prezidentūra ilgai tarėmės, bet tikrai suradome ganėtinai gerą variantą. Aišku, galbūt iki idealumo trūksta, galbūt kada nors ateityje reikės ką nors koreguoti, tačiau, manau, šiuo metu jis pakankamai tinkamas ir savo vietą V pakopos kvalifikacijos rengiant specialistus, manau, surado kolegijos ir profesinės mokyklos. Aišku, ateitis parodys, kaip ta sistema veikia.

Tikrai džiaugiamės, kad į tą veiklą yra įtraukti ir sektoriai profesiniai komitetai, kurie turės savo balsą ir galės spresti, ar tos programos ir parinktos kolegijos yra kompetentingos rengti reikiamus specialistus. Tikrai siūlau pritarti ir balsuoti už šį įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Aš manau, kad tai labai lauktas įstatymas, nes dėl jo taikant trumpąsias studijas bus galima operatyviai užpildyti tas rinkos darbo vietas, kur reikia tam tikros kvalifikacijos. Jos labai greitai atsirado, plečiantis verslui ar pramonei. Todėl šis įstatymo projektas komitete buvo nagrinėjamas gana ilgai. Jis, aš manau, yra subrendęs ir už jį reikia balsuoti.

PIRMININKAS. Daugiau dėl motyvų Seimo nariai neužsirašė. Balsuojame dėl priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 95, prieš nebuvo, susilaikė 2 Seimo nariai. Įstatymas (projektas Nr. XIII P-741) priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo – Seimo narys E. Jovaiša.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Kolegos, noriu labai padėkoti visiems, visoms partijoms, visoms dirbusioms jėgoms. Iš tikrųjų Lietuva gauna naują aukštojo mokslo pakopą, vadinamąją trumpąją pakopą, ir manau, kad tai mums visiems reikalingas dalykas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Replika po balsavimo – Seimo narys J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Aš taip pat pasidžiaugdama, kad štai čia, Seime, gana vieningai ir pozicijos, ir opozicijos balsams prisidedant, mes priėmėme tris Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo projektus, ta proga norėčiau padėkoti komiteto pirmininkui gerbiamam E. Jovaišai, kuris komiteto darbą tikrai organizuoja konstruktyviai, ten galima tikėtis, kad ir opozicijos argumentai bus išgirsti, ir po to rezultatas, kad ir ilgiau pasvarsčius, manau, yra gana geras. Tai galėtų būti geras komiteto pirmininko pavyzdys, kaip organizuoti darbą kitiems komitetų pirmininkams, pavyzdžiui, Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkei.

PIRMININKAS. Darbotvarkės 1-10 klausimas – Socialinių paslaugų įstatymo 11, 13, 19 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1542.

11.00 val.

Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VIII-602 2, 3 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2259(2) (priėmimas)

Atsiprašau, darbotvarkės 1-9 klausimas – projektas Nr. XIIIIP-2259. Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo 2, 3 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2259. Pranešėja – L. Matkevičienė, tačiau pasiūlymų priėmimo stadijoje nėra, todėl siūlau priimti pastraipsniui.

1 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu, 2 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu, 3 straipsniui taip pat galime pritarti bendru sutarimu. Motyvai dėl viso. Motyvai už – Seimo narys A. Vinkus. Kviečiu.

A. VINKUS (*LSDDF*). Gerbiamieji Seimo nariai, aš pasisakau už teikiamą Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo pateiktą svarstymo stadijoje. Reikia apskritai pasidžiaugti, kad mes aktyviai stebime narkotinių ir psichotropinių medžiagų rinką, jų vartojimo paplitimą ir nuolat ieškome būdų, kaip sumažinti vartojimą. Visi gerai suprantame, kokia tai skaudi tema, koks atsakingas yra jaunosios kartos atsakomybės ir požiūrio į šią problematiką formavimas. Bet kartu turbūt sutiksime, kad nė vienoje valstybėje, drįstu taip pasakyti, nepavyksta vien švietimo ir auklėjamojo darbo priemonėmis eliminuoti narkotinių ir psichotropinių medžiagų paplitimo rizikos. Teikiamas įstatymo pakeitimas, skirtas reguliuoti naujai atsirandančias ir rinkoje plintančias psichotropines medžiagas, yra sveikintinas. Kviečiu gerbiamus Seimo narius jį palaikyti ir jam pritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau Seimo narių dėl motyvų neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 96 Seimo nariai, visi balsavo už. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-2259) priimtas. (*Gongas*)

11.03 val.

Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 11, 13, 19 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1542(2)VK (priėmimas)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Socialinių paslaugų įstatymo 11, 13, 19 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1542. Pranešėja – R. Šalaševičiūtė, tačiau pasiūlymų nėra, tai į tribūną nekviečiu.

Siūlau priimti pastraipsniui. 1 straipsnis. Galime pritarti jam bendru sutarimu? 2 straipsniui taip pat galime pritarti bendru sutarimu. 3 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu. 4 straip-

sniui galime pritarti bendru sutarimu. Ir 5 straipsnis „Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas“. Galime pritarti bendru sutarimu. Dėkoju.

Motyvai. Dėl motyvų užsirašė Seimo narys M. Majauskas. Motyvai už.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, noriu atkreipti dėmesį, jog socialinės įstaigos vis dėlto yra įstaigos, kurios teikia paslaugas. Jų pertvarkymas į lankstesnes teises formas, šiuo atveju į viešąsias įstaigas, suteiks joms daugiau galimybių. Suteiks galimybę įtraukti nevyriausybinės organizacijas ir privatų sektorių į valdymą, taip pat leis vykdyti ūkinę komercinę veiklą, kas reikia gauti papildomas pajamas, todėl galės suteikti daugiau paslaugų. Taip pat leis laisviau disponuoti turimomis lėšomis, taip pat, esant poreikiui, skolintis, dalyvauti įvairių fondų konkursinėse programose, ko biudžetinės įstaigos dažnai negali daryti, taip pat galės užtikrinti konkurencingesnį ir laisvesnį darbuotojų apmokėjimą pagal poreikį. Taigi iš tiesų tai yra reikalingas pakeičimas ir jis leistų socialinėms įstaigoms teikti kokybiškesnes paslaugas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau dėl motyvų Seimo nariai neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 91 Seimo narys: už – 90, prieš nebuvo, susilaikė 1 Seimo narys. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1552) priimtas. (*Gongas*)

11.05 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 7, 9, 37 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2444(3)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 1-11 klausimas – Elektroninių ryšių įstatymo 3, 7, 9, 37 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2444. Pranešėjas – R. Sinkevičius. Kviečiu į tribūną. Yra pasiūlymų. Priėmimas. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 2 straipsnis. Dėl jo yra Teisės departamento pastaba. Komiteto...

R. SINKEVIČIUS (*LSDDF*). Komiteto išvada, gerbiamas Pirmininke, yra pritarti iš dalies. Teisės departamentas siūlė labiau konkretizuoti Ryšių reguliavimo tarnybos vadovo reikalavimus tam postui užimti, tačiau pernelyg didelis, sakykim, konkretizavimas įstatyme netaikytinas. Todėl komiteto nariai pritarė iš dalies numatydami tam tikrą patirties stažą, tai yra treji metai norint tapti Ryšių reguliavimo tarnybos vadovu.

PIRMININKAS. Antroji Teisės departamento pastaba.

R. SINKEVIČIUS (*LSDDF*). Antrajai Teisės departamento pastabai nėra pritarta. Manytina, kad Ministras Pirmininkas, teikdamas kandidatūrą Lietuvos Respublikos Prezidentui, turės pakankamai kompetencijos įvertinti, ar siūlomas kandidatas yra tinkamas užimti pareigas, į kurias jis yra siūlomas, ir detalės, pagal kokią sutartį ar kokio pobūdžio darbus jis prieš tai dirbo, neturi būti įstatyme kaip nors labai aiškiai konkretizuotos.

PIRMININKAS. Ir daugiau dėl šio straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti su komiteto nuomone bendru sutarimu.

R. SINKEVIČIUS (*LSDDF*). Bendru sutarimu komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Ačiū. 3 straipsnis. Taip pat pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu. Dėl 4 straipsnio pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. Dėl 5 straipsnio pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. Ir 6 straipsnis „Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas“ – galime pritarti bendru sutarimu.

Motyvai už, prieš. Seimo nariai neužsirašė. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 92 Seimo nariai – visi balsavo už. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-2444) priimtas. (*Gongas*)

11.08 val.

Saugios laivybos įstatymo Nr. VIII-1897 20¹, 37, 39, 40 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 40¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2388(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-12 klausimas – Saugios laivybos įstatymo 20¹, 37, 39, 40 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 40¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2388. Pranešėjas – A. Baura. Kviečiu į tribūną.

Priėmimas. Yra pasiūlymų. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. Dėl 2 straipsnio taip pat pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. Dėl 4 straipsnio yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas. Komiteto nuomonė.

A. BAURA (LVŽSF). Komitetas šios dienos posėdyje svarstė pastabas ir šiuo konkrečiu atveju čia tiesiog siūloma dėl numeracijos. Tai vietoj 4 straipsnio 4 dalies keičiamo įstatymo 40 straipsnio 7 dalį išdėstyti būtent taip, kad įmonė, atestuota vykdyti šio įstatymo 37 straipsnio 2 dalies 6 punkte nurodytą veiklą, taip pat gali vykdyti šio įstatymo to paties straipsnio 2 dalies 5 punkte nurodytą veiklą be atskiros atestacijos.

PIRMININKAS. Ačiū. Viskas dėl tos pastabos? Tada su tokia komiteto nuomone galime pritarti visam 4 straipsniui bendru sutarimu. 5 straipsnis. Taip pat Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas...

A. BAURA (LVŽSF). Pritarė. O čia esmė – tikrai vietoj žodžių „Europos Sąjungoje“ reikėtų rašyti žodžius „valstybėje narėje“. Tam buvo pritarta.

PIRMININKAS. Ačiū. Kitas Teisės departamento pasiūlymas.

A. BAURA (LVŽSF). Kitas pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė iš dalies. Aš labai trumpai noriu pasakyti, kad Teisės departamento pastaba buvo tokia, kad iš projekto nuostatų nėra aišku, kokios teisinės pasekmės kiltų įmonėms, vykdančioms povandeninius techninius darbus jūrų uostuose ir jūroje. Jų siūlymas buvo toks: arba reikėtų papildyti nuostatomis, pašalinančiomis šiuos neaiškumus, arba tiesiog palikti taip, kaip buvo. Tai pritarėme tokiam sprendimui, kad įmonių, vykdančių povandeninius techninius darbus jūrų uostuose ir jūroje, atitiktų nustatytiems teisės aktų reikalavimams atlieka administracija susisiekiama ministro nustatyta tvarka.

PIRMININKAS. Ačiū. Su tokia suderinta nuomone galime pritarti visam 5 straipsniui bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 6 straipsnis – įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas, kuriam galime pritarti bendru sutarimu.

Dėl motyvų už, prieš Seimo nariai neužsirašė. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 95, prieš – 1, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-2388) priimtas. (*Gongas*)

11.12 val.

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 2, 20 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2137(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-13.1 klausimas – Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 2, 20 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2137(2). Pranešėjas – R. Sinkevičius. Kviečiu į tribūną. Priėmimas.

Yra pasiūlymų. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu.

Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Komiteto nuomonė?

R. SINKEVIČIUS (LSDDF). Komitetas Teisės departamento pasiūlymui nepritarė laikydamas, kad priėmus šį įstatymo projektą ir valstybei ar savivaldybei pardavus viešosios įstaigos dalininko teises, nebūtinai turi nutrūkti arba susikurti nauji teisiniai santykiai, arba kodėl jie negalėtų tęstis. Atsižvelgdami į STT, Valstybės kontrolės, Konkurencijos tarybos... mes galvojame, kad tie teisiniai santykiai galėtų būti aptarti iš naujo ir galbūt turėtų tęsinį.

PIRMININKAS. Ačiū. Su tokia komiteto nuomone galime pritarti bendru sutarimu visam 2 straipsniui.

3 straipsnis. Taip pat yra Teisės departamento pasiūlymas.

R. SINKEVIČIUS (LSDDF). Su Teisės departamento pasiūlymu dėl 3 straipsnio komitetas sutinka ir siūlo pritarti.

PIRMININKAS. Su tokiu sutikimu pritariame visam 3 straipsniui. 4 straipsnis. Dėl jo pasiūlymų nėra. Galime jam pritarti bendru sutarimu.

Dėl motyvų Seimo nariai neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 87, prieš nėra, susilaikė 8. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-2137) priimtas. (*Gongas*)

11.14 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2138(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-13.2 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2138(2). Priėmimas. Pranešėjo į tribūną nekviesime, nes pasiūlymų priėmimo stadijoje negauta.

Priimame pastraipsniui. 1 straipsniui pritariame bendru sutarimu. 2 straipsniui pritariame bendru sutarimu. 3 straipsniui „Įstatymo įsigaliojimas“ taip pat pritariame bendru sutarimu.

Dėl motyvų už, prieš Seimo nariai neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 94, prieš nėra, susilaikė 5 Seimo nariai. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-2138) priimtas. (*Gongas*)

11.15 val.

Referendumo įstatymo Nr. IX-929 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2761 (svarstymas)

Darbotvarkės 1-14 klausimas – Referendumo įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2761. Svarstymas. Pranešėjas – G. Kinduryš.

G. KINDURYŠ (LVŽSF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas lapkričio 14 dieną svarstė šį projektą ir priėmė sprendimą: atsižvelgiant į gautas pastabas, įstatymo projektą atmesti. Balsavimas buvo toks: už projektą 4, prieš – 5. Po to buvo alternatyvus, ar tobulinti, ar atmesti, nu-balsuota – atmesti, už atmetimą balsavo 5.

PIRMININKAS. Ačiū, pranešėjau. Motyvai dėl komiteto išvados. Motyvai už – Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Mieli kolegos, kviečiu palaikyti komiteto poziciją ir išvadą atmesti šį įstatymo projektą. Argumentai lieka tie patys, apie kuriuos kalbame jau labai ilgai, kalbėdami apie referendumą. Mes nuolatos bandome keisti taisykles, jas pritaikyti prie mūsų poreikių, neatsižvelgdami į tai, jog tokiais būdais mes diskredituojame visą referendumo idėją ir vilkiname laiką.

Antras dalykas, kuris yra be galo svarbus, kad šiuo įstatymo projektu mes kuriame precedentą, precedentą įtvirtinti vis žemesnę rinkėjų balsų normą referendumo sprendimui priimti ir taip dar labiau sumažiname Konstitucijos apsaugą. Kviečiu nepritarti ir palaikyti komiteto nuomonę atmesti šį įstatymo projektą, tai yra balsuoti už.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, tikrai nepritariu šitai įstatymo nuostatai ir komiteto pozicijai. Žiūrėkite, kas yra, jeigu mes kalbame apie Konstitucijos 1 straipsnį, kuris aiš-

kiai apibrėžia, kas yra valstybė, kad ji yra demokratinė ir panašiai. Ką sako Konstitucijos 4 straipsnis: aukščiausią suverenią galią tauta vykdo tiesiogiai ar per demokratiškai išrinktus savo atstotus, tai yra per Seimo narius. Pažiūrėkite, kas yra, kokia yra rinkėjų kvota, kad išrinktų Seimą. Užtenka vieno – ateitų faktiškai vienas rinkėjas ir išrinktų visą Seimą. Kodėl čia nėra kvotos? Tai pati aukščiausia institucija, ir mes taip nuvertiname. O mes šiandien puikiai žinome: trečdalis tautos yra išvažiavę. Jie yra Lietuvos piliečiai, jie turi balso teisę ir tikrai neturi tinkamų sąlygų dalyvauti rinkimuose. Ir faktiškai neįmanoma šiandien įgyvendinti tokią kvotą, juk reikia, kad nuo visų rinkėjų 50 % balsuotų už. Ar tai yra realu? Tai yra nerealu.

Antras dalykas, mes kalbame apie Konstituciją ir gerbiame Konstituciją. Pažiūrėkite, devyni teisėjai. Penki Konstitucinio Teismo teisėjai gali pakeisti Konstituciją. Seimas, aukščiausia institucija, penkis kartus balsuoja. Kokia kvota? Jau trečdalis balsų dauguma – 94 Seimo nariai turi balsuoti už Konstitucijos pataisą du kartus. O čia Konstitucinio Teismo teisėjai, iš devynių – penki. O anksčiau, nepakeitus Konstitucinio Teismo įstatymo, susirenka penki, trys yra kvorumas... Susirenka penki, yra kvorumas, už – trys, ir gali pakeisti Konstituciją. Konstitucinio Teismo perrašyta Konstitucija, faktiškai jos neatpažinsi. Tai yra visiškas nesusipratimas. Kodėl mes bijome tautos? Kodėl mes leidžiame Seimui... ir kas trukdo žmogui ateiti? Žmogus gali ateiti. Jam nedraudžiama.

PIRMININKAS. Laikas!

P. GRAŽULIS (MSNG). Bet jeigu jis neišsakė savo pilietinės valios, tai nedrauskime to daryti kitiems.

PIRMININKAS. Laikas!

P. GRAŽULIS (MSNG). Nepritariu šitai komiteto nuomonei. Prieš.

PIRMININKAS. Dėkoju. Balsuojame. Seimo nariai, pritariantys komiteto nuomonei „atmesti“, balsuoja už.

Balsavo 105 Seimo nariai: už – 85, prieš – 3, susilaukė 17 Seimo narių. Pritarta išvadai „atmesti“.
Kitas darbotvarkės 1-15 klausimas.

Replika po balsavimo – J. Bernatonis. Prašom.

J. BERNATONIS (LSDDF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, labai gaila, kad man nebuvo galimybės pasisakyti, nes ši pataisa buvo vertinama labai keistai. Galima diskutuoti, ar prieštarauja Konstitucijai įstatymas, ar ne, bet tai sprendžia Konstitucinis Teismas. Dėl projektų sprendžia Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Mano giliu įsitikinimu, ta pataisa, kadangi ji nustato aukštesnę kartelę Konstitucijos pataisoms negu visiems kitiems referendumams, ne prieštarauja Konstitucijai, bet sudaro sąlygas, kad nulemtų teigiamą sprendimą aktyvūs žmonės, o ne tie, kurie nusišalina nuo dalyvavimo sprendžiant tokius svarbius klausimus kaip pilietybės išsaugojimas. Tai yra tautos išlikimo klausimas, ir labai gaila, kad Seimas taip neatsakingai atmetė šią pataisą, kuri neprieštarauja Konstitucijai.

PIRMININKAS. P. Urbšys – replika po balsavimo.

P. URBŠYS (MSNG). Tikrai tenka apgailėstauti, kad vienos iš pagrindinių šio įstatymo projektų autorės šiandien nėra salėje, telieka tik pakelti akis į viršų, gal ji išgirs. Aš turiu omenyje Seimo narę A. Širinskienę. Gal tai padės jai atsikvošėti ir daugiau nebeinicijuoti įstatymų projektų, kurie akivaizdžiai turi Konstitucijos pažeidimo požymių, ir nebediskredituoti referendumo dėl dvigubos pilietybės.

11.23 val.

Prekių ženklų įstatymo Nr. VIII-1981 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2645(2)ES, Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo Nr. IX-352 6, 7 straipsnių ir 4 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2646(2) (svarstymas)

PIRMININKAS. Darbotvarkės 1-15.1 ir 1-15.2 klausimai – Prekių ženklų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2645(2)ES ir lydymasis Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo 6, 7 straipsnių ir 4 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2646(2). Pranešėjas – Teisės ir teisėtvarkos komiteto pranešėjas S. Šedbaras. Prašom.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, tai yra nauja Prekių ženklų įstatymo redakcija. Ji buvo apsvaistyta komitete 2018 m. lapkričio 15 d. Visi 11 dalyvavusių komiteto narių balsavo už. Lydimasis taip pat yra susijęs su Prekių ženklų įstatymu, jis taip pat buvo tą pačią dieną apsvaistytas ir jam buvo pritarta.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti Seimo nariai neužsirašė. Motyvai. Motyvai prieš – Seimo narė V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš norėčiau kalbėti apie lydimąjį įstatymo projektą, būtent apie tą, kuriuo numatoma gerokai padidinti mokesčius už tokius dalykus kaip paraišką įregistruoti prekių ženklą ir panašiai kai kuriais atvejais net dvigubai. Tiesiog norėčiau atkreipti kolegų dėmesį, kad nepraleidžiama proga padidinti mokesčius, ir tikrai kviesčiau nepritari lydimajam.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai prieš. Kadangi du projektai, tai dviem suteiksime galimybę. K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, aš norėčiau tą patį pasakyti. Mes nepraleidžiame progos padidinti mokesť. Vienas iš motyvų buvo tas, kad kitose valstybėse, Europos Sąjungos valstybėse šie mokesčiai didesni. Mes lyginame tik vieną mokesčių elementą, bet kitas toks elementas kaip darbo užmokesčio lygis, pavyzdžiui, Estijoje 30–40 % didesnis ir perkamoji galia didesnė. Šito mokesčio įvedimas ir padvigubinimas reikš ne ką kita, bet kad vartotojai galų gale turės prisiimti tą mokesstinę našta, nes niekas kitas nemokės tų dalykų. Aš manau, kad vertėtų vis dėlto susilaikyti nuo balsavimo ir nuo dar vieno mokesčio padidinimo. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Kadangi nuomonės išsiskyrė, kviečiu balsuojant apsispręsti dėl pritarimo šioms projektams po svarstymo.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 55, prieš – 4, susilaikė 38 Seimo nariai. Po svarstymo pritarta projektams Nr. XIIIIP-2645 ir Nr. XIIIIP-2646.

11.26 val.

Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2335(2), Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2336(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-16.1 ir 1-16.2 klausimai – Sveikatos sistemos įstatymo 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2335 ir Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2336. Svarstymas. Pranešėjas – R. Martinėlis, Sveikatos reikalų komiteto nuomonė.

R. MARTINĖLIS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Sveikatos reikalų komitetas, kaip pagrindinis komitetas, svarstė Sveikatos sistemos įstatymo pakeitimo įstatymą. Išvada – pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Balsavimo rezultatai: bendru sutarimu už.

Gal iš karto lydimąjį pristatysiu – Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo pakeitimo įstatymas. Komiteto balsavimo rezultatai: bendru sutarimu už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto nuomonę pareikšti kviečiu V. Bukauską.

V. BUKAUSKAS (*TTF*). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, kaip papildomas komitetas, apsvaistė minėtus teisės aktus ir pritarė bendru sutarimu. Čia už abu.

PIRMININKAS. Už abu, taip. Ačiū. Diskutuoti Seimo nariai neužsirašė, nuomonę sakyti taip pat neužsirašė. Ar galime pritarti po svarstymo šioms projektams bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

11.28 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės finansinio audito“ projektas Nr. XIIIIP-2855(2) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-17 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės finansinio audito“ projektas Nr. XIIIIP-2855. Svarstymas. Pranešėja – Seimo narė I. Šimonytė. Audito komitetas.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, praėjusią savaitę buvo pritarta po pateikimo nutarimo projektui, pagal kurį buvo parinkta Valstybės kontrolės finansinį auditą turinti įmonė, atlikus įmonių pasiūlymų palyginimą ir pasirinkus įmonę, kuri pasiūlė mažiausią kainą ir atitinka visus kvalifikacinius reikalavimus. Vėliau komitetas buvo paskirtas pagrindiniu komitetu, apsvartė, pritarė nutarimo projektui ir dabar siūlome tiesiog visam Seimui pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjai. Diskutuoti užsirašę Seimo nariai iš sąrašo išsitrynė. Galime pritarti bendru sutarimu po svarstymo? Galime.

Dėl vedimo tvarkos – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Kaip suprantu, baigtas šio klausimo svarstymas, ar ne? Dėl Valstybės kontrolės.

PIRMININKAS. Ne, dar nebaigtas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerai. Tada aš po to prašysiu.

PIRMININKAS. Gerai. Dėl 1-17 klausimo siūlau ypatingą skubą, kadangi nėra jokios diskusijos. Audito komitetas, matau, pritaria.

Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime.

Priėmimas. Du straipsniai. Pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio taip pat pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame.

Dėl motyvų už, prieš Seimo nariai neužsirašė. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 95, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-2855) priimtas. (*Gongas*)

Toliau pirmininkauja Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė.

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Mielieji kolegos, tęsiame posėdį. Skelbiu kitą darbotvarkės klausimą – Nr. XIIIIP...

Dėl vedimo tvarkos – E. Gentvilas. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Buvau prašęs dėl vedimo tvarkos. Kolegos, darbotvarkėje yra mano rezoliucijos „Dėl nuolatinių bandymų keisti Lietuvos Respublikos Konstituciją“ projektas. Pagal Statutą mes ją galime jau svarstyti dabar, prieš tą jūsų skelbiamą klausimą dėl Konstitucijos pataisymo. Gal būtų logiška – pirmiau apsvarstome mano rezoliuciją, jeigu ją priimame, tada stabdome tolesnius svarstymus? Manau, būtų logiška ir nuoseklu. Tuo labiau kad pagal darbotvarkę mes dar turime 10 minučių iki to jūsų paskelbto klausimo svarstymo.

PIRMININKĖ. Taip, pagal laiką, gerbiami kolegos, 11 val. 40 min. buvo numatytas Konstitucijos svarstymas. Pasiūlymas yra frakcijos.

Prašome balsuoti. Kas už tai, kad leistume dabar prieš pagal darbotvarkėje numatytą Konstitucijos 55 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą pateikti rezoliuciją, kurią siūlo E. Gentvilas? Prašom balsuoti ir apsispręsti.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 51, prieš – 19, 25 susilaikė.

11.33 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl nuolatinių bandymų keisti Lietuvos Respublikos Konstituciją“ projektas Nr. XIIIIP-2941 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Gerbiamas kolega E. Gentvilas kviečiamas į tribūną ir jam leidžiama pateikti rezoliucijos... Minutėlę, tuoj ją pristatysime, kaip gi ji vadinama. Rezoliucijos „Dėl nuolatinių bandymų keisti Lietuvos Respublikos Konstituciją“ projektas Nr. XIIIIP-2941. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Gerbiamieji, mes matome iš tiesų labai dažnus bandymus keisti Konstituciją. Aš, beje, negaliu pasakyti, nesu konstitucinės teisės ekspertas, ar tikrai visi siūlymai keisti yra reikalingi, todėl rezoliucija siūlau Seimo valdybai sudaryti tarpinstitucinę ekspertų grupę, kuri svarstytų ir pateiktų Seimui savo išvadas dėl būtinybės keisti Konstituciją, dėl negalimybės keisti Konstituciją.

Aš tikrai neatmetu, kad per 26 metus nuo jos priėmimo dalis dalykų jau gali būti keistini. Pavyzdžiui, Lietuva tapo Europos Sąjungos nare, Europos Sąjungos teisė įgijo mūsų konstitucinės teisės dalinę reikšmę, Lietuva tapo NATO nare, keičiasi geopolitinė padėtis. Gali būti, kad yra poreikis kur nors keisti, bet ne mes, pavieniai Seimo nariai, turime *ad hoc*, kaip sakoma, priešokiais, to momento svarbą pajutę arba įsivaizduodami tokią svarbą, pulsti siūlyti keisti Konstituciją.

Kartais mes matome, kad iniciatyvos keisti Konstituciją neturi rimto noro keisti Konstituciją. Žiūrėkite, jeigu aš norėčiau inicijuoti Konstitucijos pataisą ir žinau, kad Konstitucijai pakeisti reikia dviejų balsavimų su 94 balsų dauguma, natūralu, kad eičiau ir ieškočiau frakcijų sutarimo. Frakcijos susitaria, pasisako, kad palaikysime tokias Konstitucijos reformas, ir tada einame. Dabar dažnu atveju mes matome iniciatyvas, kad keli vienos frakcijos nariai painiciuoja Konstitucijos keitimą, net nesiekia galimybės aptarti su kitais, rezultatas iš anksto žinomas – nepavyks, bet štai mes parodėme iniciatyvą keisti Konstituciją.

Gerbiamieji, Konstitucija yra pagrindinis įstatymas. Reikalingas didesnis pagarbus žvilgsnis į Konstituciją ir negalima su ja taip elgtis. Žinoma, niekas negali uždrausti, kad susiburia Seimo narių grupė ir inicijuoja, bet dabartiniai bandymai, deja, yra dažniau politinių viešųjų ryšių bandymai. Aš taip įvertinčiau.

Noriu pasakyti, kad yra Konstitucijos pataisymai. Šioje sesijoje, jeigu neklystu, devintas ar dešimtas jau siūlomas Konstitucijos keitimas. Yra pora dalykų iš tų devynių ar dešimties tikrai vertų dėmesio. Dėl Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimo, tai yra Prezidento R. Pakso situacija. Taip, tai yra tarptautinių institucijų sprendimai, kodėl mes turime reaguoti. Ir yra Konstitucijos pataisa dėl individualaus asmens teisės kreiptis į Konstitucinį Teismą. Seniai su ekspertais aptarta, su Konstituciniu Teismu aptarta, juda šitas procesas, tačiau kitos septynios ar aštuonios iniciatyvos – tai yra viešųjų ryšių dalykai, ir manau, kad Konstitucija nėra tas bandymų poligonas, kuriame taip reikėtų daryti. Mano manymu, kad ir Seime sudaryta Konstitucijos komisija turėtų rimčiau pažiūrėti ir tapti tam tikru filtru.

Tai štai mano raginimas susilaikyti nuo Konstitucijos keitimo, kol ekspertai neįvertino poreikio būtinybės ar negalimybės keisti Konstitucijos dalykus. Žinoma, negalime ir neturime susilaikyti tais atvejais, kai tai daryti įpareigoja Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo sprendimai, tarptautinės Lietuvos Respublikos sutartys ar tarptautinių institucijų sprendimai, kaip čia yra Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimas. Štai, jeigu yra tie pagrindai, tada keiskime Konstituciją nelaukdami ekspertų išvados. Kitais atvejais mes turėtume palaukti Lietuvos konstitucinės teisės ekspertų nuomonės, ką reikia daryti su Lietuvos Respublikos Konstitucija. Manau, kad nėra per ankstyvas mano siūlymas. Vis dėlto Konstitucija gyvena 27-uosius metus, gal ir yra poreikis ką nors keisti, bet, gerbiamieji, pridėkime ranką prie širdies, ne mes esame tie ekspertai. Paklauskime, paprašykime ekspertinės išvados, kaip mes galėtume elgtis su Konstitucija, nes tai, kas vyksta dabar, iš tiesų darosi, sakyčiau, rizikinga, kad mes savo pagrindinį įstatymą insime ir išdarysime.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamasis kolega. Prašome atsakyti į klausimus. A. Salamakinas. Ruošiasi M. Majauskas.

A. SALAMAKINAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmoji pavaduotoja. Gerbiamasis pranešėjau, be abejonės, aš pritarčiau tam. Bet šiandien kolega L. Balsys pasiūlė dar vieną tokį siūlymą, kuriam aš irgi pritarčiau. Ar nereikėtų, vadovaujantis Seimo statuto 42 straipsniu, įsteigti Seimo narių grupę, na, pavadinkime ją Konstitucinės apsaugos? Jeigu į ją įsirašytų bent 50 Seimo narių, be tų Seimo narių, be tos grupės balsavimo ar leidimo nebeteiktume šitų siūlymų. Juk šitas pateikimas yra truputį ir anekdotinis. Pasirašo 45, o jūs bėkite iš paskos. Juk taip nebuvo daroma. Pirma reikia sutarti su visų frakcijų seniūnais, ar iš tiesų yra palaikymas, tada teikti. O taip yra tik laiko gaišinimas. Mano klausimas, ar pritartumėte tokios grupės įsteigimui?

E. GENTVILAS (*LSF*). Aš į ją įsirašyčiau. Tačiau manau, kad svarbiausias Seimo uždavinys yra užtikrinti, kad Seimo Konstitucijos komisija, pono P. Valiūno, atrodo, vadovaujama, atliktų tą savo vaidmenį, kurį turi atlikti. Jeigu jis ir toliau neatliekamas kvalifikuotai, žinoma, gali būti Seimo narių iniciatyva sudaryti tokią grupę.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia M. Majauskas. Ruošiasi K. Glaveckas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, jūs esate visiškai teisus. Šiandien mes matome ne pirmą, ne antrą, o jau dešimtą kartą per šią sesiją bandymą keisti Konstituciją. Greta to, dar 17 bandymų keisti konstitucinius įstatymus. Aš norėjau jūsų paklausti, kaip manote, kuris Seimo narys ar frakcijos seniūnas yra daugiausia kartų teikęs keisti Konstituciją? Ir kaip manote, kodėl?

E. GENTVILAS (*LSF*). Provokatorius M. Majauskas. Žinau, kad ne aš, žinau, kad ne iš opozicijos. Tada reikėtų sekti toliau. Tačiau aš tikrai nesitikrinau tų asmeninių iniciatyvų. Dabar kodėl? Mano manymu, tai yra ir noras parodyti: mes darome, mes darome pokyčius ir štai su šituo Seimu nepavyksta. Bet čia mano spėjimas tie tikrieji užmojai ir užkulisiai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. K. Glaveckas. Ruošiasi I. Degutienė.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiamas pranešėjas, jūs, būdamas išvaizda panašus į Ciceroną, kaip graikų parlamente Ciceronas yra pasakęs kalbą – kalba iš tikrųjų tokia šviesi.

E. GENTVILAS (*LSF*). Jūs klystate, aš panašus į Sokratą.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Panašus ir į Ciceroną. Sakykite, toks klausimas būtų. Gal vis dėlto reikėtų keisti ne Konstituciją taip dažnai, nors tas keitimas, bandymų pakeisti Konstituciją, kaip jūs teisingai sakėte, per visas paskutines kadencijas, gal penkias, buvo virš šimto kartų, bet reikėtų keisti ką kita? Konstituciją nors šiek tiek palikti ramybėje ir, pavyzdžiui, jos priežiūrą pavesti paminklosaugos institucijai, kuri neleistų jos keisti. Kaip jūs manote?

E. GENTVILAS (*LSF*). Man atrodo, jūs viską supainiojote – ir Ciceroną su graikais, ir Paveldo departamentą. Gerbiamieji, aš manau, kad pirmiausia mums reikia keisti patį mąstymą. Konstitucija yra pagrindinis įstatymas ir jam pakeisti galioja tam tikri kiti standartai ir pagrindai, ne tik aritmetiniai, procedūriniai, tačiau ir idėjiniai. Jeigu mes, kaip Seimo nariai, suprasime, kad negalime elgtis su Konstitucija kaip su koku, atsiprašau, Miškų įstatymu, kuris kiekvienoje sesijoje keičiamas šešis kartus, o Konstitucija – dešimt kartų... Ne todėl, kad Miškų įstatymas blogas, bet, atleiskite, pastatyti Konstituciją į paprasto įstatymo lygį ir dar dažniau siūlyti ją keisti – tai čia jau reikia Seimo narių savivokos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia I. Degutienė. Ruošiasi S. Jovaiša.

I. DEGUTIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, iš tikrųjų jūsų teikiama rezoliucija yra kaip stop signalas šiandien pateiktas, kad, gerbiamieji, susimąstykite, ką jūs čia darote arba ką mes čia visi darome.

Aš tiesiog noriu visiems mums priminti, kad Lietuvos Respublikos 1992 metų Konstitucija buvo priimta visuotiniu referendumu, tai nėra paprastas dokumentas. Tai kas iš tikrųjų mums duoda tokią valią ir teisę kaitalioji taip, kaip mums atrodo? Ir po to mes tą visą idėją arba visą visumą nuo pirmo iki paskutinio straipsnio galime gerokai supainioti. Jūsų buvo pasakyta, kad nuo 1992 metų daug kas pasikeitė Lietuvoje. Mano klausimas būtų toks: ar tikrai tie pokyčiai yra tokie ženkliūs Lietuvoje, kad reikia kaitalioji Konstituciją? Nes yra Europos valstybių, kurių Konstitucija šimtmečius galioja. Matyt, jų gyvenime irgi yra tam tikrų pokyčių, bet jie nepuola keisti vieno ar kito Konstitucijos straipsnio. Kaip jums atrodo? Ačiū.

E. GENTVILAS (*LSF*). Mano atsakymas toks – aš nežinau. Aš esu per menkas tos srities specialistas, kad galėčiau atsakyti, ar atsirado tokių visuomenės, geopolitinės aplinkos pokyčių, kurie vestų link Konstitucijos pakeitimo. Štai dėl to aš ir sakau, Seimo valdyba galėtų sudaryti tarpinstitucinę ekspertų grupę, kuri pateiktų atsakymą jums, man, visuomenei.

Dėl Seimo narių iniciatyvų. Aš pripažįstu, kad Seimo nariai turi formaliąją iniciatyvą, iniciatyvos teisę, remiantis ta pačia Konstitucija. Jie ja ir naudojasi, mano manymu, nepakankamai atsakingai. Todėl aš noriu atsakingo veikimo, kad visas Seimas girdėtų ekspertų nuomonę.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia S. Jovaiša. Ruošiasi V. Vingrienė.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, aš, žinoma, pritarčiau šitai iniciatyvai, bet turiu klausimą, kas gi sudarys tą tarpinstitucinę ekspertų grupę? Jeigu sudarys valdantieji, tai mes matysime toliau viešųjų ryšių akcijas, nes ta jų sudaryta grupė vertins kiekvieną iniciatyvą kaip labai svarbią. Kokia jūsų nuomonė šiuo požiūriu?

E. GENTVILAS (*LSF*). Jeigu mes taip nepasitikime, tai ką, tada opozicijai sudarinėti savo ekspertų grupę? Aš vis dėlto tikiu sveiku protu ir padorumu pakviesti į tokios ekspertų grupės sudė-

tį vien tik tuos, kurie palaikytų bet kokią keitimo iniciatyvą... Aš nelabai tikiu, kad tokių ekspertų atsirastų, arba tai ne visai ekspertai. Aš manau, kad ir konsultacijose su Konstituciniu Teismu, dabar vykdančiu pareigas konsultuojant, galėtų atsirasti tokia ekspertų grupė iš buvusių Konstitucinio Teismo teisėjų, iš konstitucinės teisės specialistų, kurie dirba akademinėje sferoje, bet gal niekada nėra dirbę Konstituciniame Teisme, iš dabartinio Konstitucinio Teismo. Aš nemanau, kad tai būtų žemos kvalifikacijos arba kaip nors angažuoti ekspertai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia V. Vingrienė. Ruošiasi I. Šiaulienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, labai gerai, kad jūs užsiminėte apie Miškų įstatymą, kuris yra dažnai keičiamas, bet turbūt tam tikros pataisos išties kaip ir suponuoja prieštaravimą šalies Konstitucijos 54 straipsniui, be abejo, ir džiugu, kad jūs iš tikrųjų inicijuojate šį klausimą, kad mes turime saugoti mūsų pagrindinį šalies dokumentą ir juo vadovautis.

O mano klausimas būtų susijęs su gerbiamos kolegės I. Degutienės apskritai dėl Konstitucijos keitimo. Atsižvelgiant į kitų šalių praktiką, ar iš tikrųjų mūsų šalies gyvenimas pasikeitė tiek, kad mes keistume Konstituciją? Ir ar apskritai pateisinamos intervencijos į Konstituciją dėl neišsprendžiamų šalies gyvenime klausimų?

E. GENTVILAS (LSF). Vėlgi, gerbiama Virginija, mano atsakymas – nežinau. Aš žinau, kad Amerikos Konstitucija, ją priėmus, daugybę metų, kelis dešimtmečius buvo nekeičiama. Man atrodo, kad tada tame uždarame neglobaliame pasaulyje tai galėjo tekėti savo vaga. Šiandien Lietuva gyvena globaliame pasaulyje ir vien geopolitiniai pokyčiai arba ir kiti socialiniai, ekonominiai, rinkos pokyčiai, arba požiūris į žmogaus teises ir laisves visiškai kitas susiformavo po nepriklausomybės paskelbimo. Galbūt tai suponuoja poreikį keisti Konstituciją. Bet aš atsakymo jums nepajėgus duoti. Tai turi pasakyti ekspertai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Paskutinė klausia I. Šiaulienė. Prašom.

I. ŠIAULIENĖ (LSDDF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, jūs pats pristatydamas, gal tikriau atsakinėdamas į klausimus akcentavote, kad reikia keisti mąstymą. Aš visiškai pritariu. Ir visiškai pritarčiau, jeigu jūsų siūlymas būtų kaip kreipimasis į Seimą pareiškimo forma. Bet kai jūs siūlote priimti rezoliuciją ir patariate valdybai sudaryti ekspertų grupę, man įdomu, pagal kokius kriterijus būtų atrinkta ta ekspertų grupė? Valdyba turėtų atrinkti, kas įeitų?

Toliau. Jūs kitoje dalyje pasakote, kad Konstitucinis Teismas. Taip, Konstitucinis Teismas turi teisę aiškinti įstatymų konstitucingumą, bet vis dėlto Konstitucinis Teismas, kadangi jis formuojamas Seimo, mes balsuojame, negali. Ir, manyčiau, pačiai idėjai...

PIRMININKĖ. Laikas!

I. ŠIAULIENĖ (LSDDF). ...nekišti nagų prie Konstitucijos, neskubėti ir atskirti. Kaip sakoma: nekeiskite, ko galima nekeisti, ir duokite išminties atskirti tą būtinybę nuo nebūtinybės.

PIRMININKĖ. Laikas!

I. ŠIAULIENĖ (LSDDF). Ir vis dėlto prašau atsakyti, pagal kokius... Dar turėčiau ir daugiau ką pasakyti, bet laikas baigėsi man klausti. Pagal kokius kriterijus ta tarpinstitucinė grupė būtų sudaryta? Nelabai matau rezoliucijos prasmės.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū, gerbiama kolege. Aš pasitikiu jumis, kaip valdybos nare, valdyba *in corpore*, ir aš tikiu, kad jūs rasite tuos kriterijus. Patikėkite – ne rezoliucijos žanras nustatyti kriterijus. Ne E. Gentvilas čia turi nustatyti tuos kriterijus. Jūs esate valdybos nariai, prašom nustatyti kriterijus, atrasti. Stabdykite šitą maratoną, kuris ritasi.

Ir dėl kitos formos dalies. Mano manymu, Seimo nario pareiškimas, kaip jūs sakėte, tikrai būtų per maža paskata stabdyti nuolatinį Konstitucijos keitimą. Todėl aš pasirinkau rezoliucijos formą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pateikimas įvyko. Svarstymas. Diskusija. M. Puidokas nori diskutuoti, jūs užsirašėte. Prašau.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, kalbėdami apie pasaulio konstitucijas, mes matome, kad praktika yra labai skirtinga. Vienose valstybėse konstitucijos yra dažnesnio keitimo objektas, kitose, kaip minėjo kolega E. Gentvilas, kaip Jungtinėse Amerikos Valstijose, Konstitucija yra keičiama itin retai. Norėtusi, kad Lietuvos atveju mes formuotume taip pat savitą praktiką.

Lietuvos 1992 metais, kuomet priėmėme savo Konstituciją, buvo sudėtingos sąlygos, mes išsivadavome iš okupacinio režimo. Natūralu, kad kai kurie sprendimai, kuriuos reikėjo priimti turint tam, ko gero, nepakankamai laiko kai kurias atvejais... Keičiantis valstybės sąlygoms ir įvairiems dalykams, atsiranda poreikių daryti pakeitimus. Kaip pavyzdys galėtų būti kad ir tas pats Referendumo įstatymas, ir kiti dalykai. Mes turime labai sudėtingą tvarką atsižvelgiant į sumažėjusį gyventojų skaičių, kai žmonės gali išreikšti savo valią ir nuomonę.

Taigi tikrai yra normalu, kad kartais atsitinka situacijų, kai turime keisti Konstituciją arba galvoti apie tą keitimą ir apie jį diskutuoti. Aš manau, kad Lietuva nėra Jungtinės Amerikos Valstijos, kurios turėjo nepertraukiamą ir nuoseklią valstybės raidą, todėl turėtume vadovautis savo unikalia tiek istorine patirtimi, tiek politine praktika tam, kad rinktumės savo nuoseklų kelią ir nebijotume to kelio turėti. Ačiū jums.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, po svarstymo Seimas turi nuspręsti, ar priimti rezoliuciją be pataisų. Prašome apsispręsti ir balsuoti. Atsiprašau, yra motyvai. L. Balsys – už. Pradžiai...

L. BALSYS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, siūlyčiau pritarti šiai E. Gentvilo pateiktai rezoliucijai. Galbūt ją galima taisyti ar tobulinti, bet pats faktas yra labai teigiamas ir gerbtinas. Tai yra atsakas į tą reiškinį, su kuriuo dabar susiduriame, kai pradėta Konstituciją taisyti be galo, be krašto, daugybiniais kartais, vadovaujantis siaurų interesų mums nežinomų kažkokių klanu. Žinote, rimtoje valstybėje Konstitucija yra nejudinama, keičiama tik tais atvejais, kai iš tikrųjų gyvenimas parodo, kad tų permainų reikia. Kai gyvenimas parodo, kad tų permainų reikia, Konstitucija numato aiškia tvarką, kaip tą galima daryti. Ta tvarka nėra paprasta, ta tvarka nėra paprasta ir būtent dėl to tai yra gerai, nes tai reiškia, kad jeigu tikrai matome, kad reikia Konstituciją keisti, sugebėsime įveikti tą griežtą, sudėtingą tvarką ir tai pavyks, vadinasi, tokio pakeitimo ir bus reikėje. Jeigu nepavyks, vadinasi, tokio populistinio, atsitiktinio keitimo, vadovaujantis kažkieno interesais, ir nereikėjo. Siūlau nekišti nagų prie Konstitucijos, kai to nereikia, palaikyti šią rezoliuciją ir elgtis atsakingai ateityje siūlant Konstitucijos pakeitimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prieš – A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Aš į šią dokumentą žiūriu kaip į aiškiai perteklinį. Yra labai aiškiai nustatyta operacija, kaip galima keisti Konstituciją, ji, kaip ir minėjo kolega L. Balsys, tikrai yra nelengva ir, kaip mes matome, iš tikrųjų įvairūs bandymai pakeisti Konstituciją, deja, baigėsi nesėkmingai. Todėl aš vis dėlto būčiau linkęs likti prie dabartinės tvarkos, o į idėją nekeisti Konstitucijos aš žiūriu kaip į dogmos idėją.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Konstitucijos keitimas – tai yra įvairių politinių jėgų sutarimas, ne vienos, bet įvairių. Kaip žinome, pati procedūra gal nėra sudėtinga, tačiau jai reikalingas gana platus konsensusas. Jo dabar nėra ir akivaizdu, kad jo nesiekiamo. Todėl kyla klausimas, kam yra skirtos tos iniciatyvos? Manychiau, kad pasiūlyta rezoliucija vis dėlto atspindi vieną pagrindinių dalykų – jeigu norime ką nors keisti, pirmiausia reikia rimtai apvarstyti, įvertinti, pasitelkti ekspertus, nes dabar ekspertų nuomonė dėl Konstitucijos keitimo yra paprasčiausiai ignoruojama. Netgi po šito mes svarstysime kitą teisės aktą, dėl kurio ekspertai savo pozicijas pakankamai aiškiai yra pasakę, bet jie yra negirdimi, neišgirsti. Tiesą sakant, nelabai kas jų ir klausia. Todėl manychiau, kad rezoliucija neužkerta kelio toms iniciatyvoms, tačiau, manau, nubrėžia bent jau tokią kryptį, kad siekiant pokyčių reikalingas sutarimas ir tikrai rimtas svarstymas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prieš – M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, manau, kad ši rezoliucija iš tiesų yra perteklinė, nes per visą nepriklausomos Lietuvos istoriją Konstitucija buvo keista minimaliai ir tikrai ta tvarka, kuri ir dabar galioja, yra pakankama tam, kad galėtume turėti savo unikalią raidą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už rezoliuciją – J. Sabatauskas. Prašau.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Keistai atrodo kolegų priešinimasis tokiai rezoliucijai. Ji niekaip negalėtų pakenkti dabartinei tvarkai ir šia rezoliucija niekas nesiūlo keisti apskritai Konstitucijos priėmimo arba keitimo tvarkos. Jinai nustatyta pačioje Konstitucijoje. Kolegos, skaitykite Konstitucijos XIV skirsnį ir viską sužinosite, jeigu kas nežino.

Čia tik siūloma sudaryti tarpinstitucinę ekspertų grupę. Aš įsivaizduoju, kad ta tarpinstitucinė grupė galėtų būti kaip... Ji atliktų analizę, ar iš tikrųjų Lietuva yra pribrendusi tokiems konstituciniams pokyčiams, ar jie yra būtini. Ji galėtų pateikti savo analizę, savo vertinimus, o ne vertinti, pavyzdžiui, kiekvieną konstitucinę iniciatyvą, nes, kaip žinome, nors kolega sakė formaliai, bet pačioje Konstitucijoje nustatyta, kas gali inicijuoti Konstitucijos keitimą. Seimo narių grupė, kuri inicijuoja Konstitucijos keitimą, tokią teisę turi, tačiau kartais matome, kad tos iniciatyvos žlunga vien dėl to, kad prieš tai net nebuvo bandyta tartis, nes Konstituciją galime priimti tik sutarimo būdu. Tą jau minėjo kiti kolegos.

Bet aš noriu pabrėžti. Ne todėl, kad aš to noriu arba mes, mūsų frakcija, to norime. Mes, visų frakcijų atstovai, galbūt turime susėsti ir bandyti tartis dar prieš iniciatyvą, o ne po to, kai jau jinau registruota. Todėl manau, kad ši rezoliucija niekuo nepakenks. Atvirkščiai – jinau galėtų padėti mums. Jeigu atsirastų, būtų sudaryta tokia ekspertų grupė, mums...

PIRMININKĖ. Laikas!

J. SABATAUSKAS (LSDPF). ...padėtų savo analize, savo vertinimais, savo pasiūlymais, bet niekaip negalėtų pakenkti. Todėl siūlau balsuoti už šią rezoliuciją.

PIRMININKĖ. Dėkojame. I. Šiaulienė – prieš.

I. ŠIAULIENĖ (LSDDF). Gerbiami kolegos, mūsų diskusija – akivaizdus pavyzdys, kaip geri norai veda į pragarą. Ar jūs galvojate, kad priimta rezoliucija išgelbės ir tie ekspertai, net ir padarę išvadas, sustabdys Seimą? Vadinasi, ta ekspertų grupė aukščiau Seimo. Juliau, man net keista, kad tu, kaip juristas, teisininkas, turintis tokią patirtį, kalbi tokius grynai politinius dalykus, kad tik būtų priimta rezoliucija.

Aš manau, kad tikrai dėmesio vertas klausimas. Sveikinu kolegą Eugenijų iškėlus šį klausimą, bet būdas ir dar šita viena priimta rezoliucija neišspręs šių problemų. Bus išspręsta problema, jeigu mes visi, šiandien dalyvaudami toje diskusijoje, tikrai keisime savo mąstymą ir suprasime, kad Konstitucija... Buvo pasakytas palyginimas, kad Miškų įstatymą šešis kartus galima keisti. Negalima ir Miškų įstatymo protingame Seime keisti šešis kartus. Turi būti atsakingas elgesys tiek su įstatymu, tiek ir su Konstitucija. Kai nėra atsakingo elgesio, jokia ekspertų grupė padėti negali.

PIRMININKĖ. Dėkoju. J. Džiugelis nori išsakyti pritarimą už.

J. DŽIUGELIS (MSNG). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Iš tiesų mane šiek tiek stebina gerbiamų kolegų, ypač kolegų senbuvų, požiūris į svarbiausią valstybės įstatymą. Manau, kad ši iniciatyva, kuri sukurtų dar papildomą instrumentą apsaugoti būtent Konstituciją nuo pakeitimų, lengvabūdiškų pakeitimų, yra kvestionuojama ir ne visai jai pritariama. Iš tiesų per šią kadenciją matome, ko gero, rekordinį skaičių bandymų pakeisti Konstituciją ir, ko gero, tai tikrai kelia tam tikrą grėsmę. Akivaizdu iš tiesų, kad valdančiosios frakcijos seniūno nenoras diskutuoti ir kalbėti su opozicija ir parlamentinio dialogo nebuvimas, deja, neprives net ir prie reikalingų Konstitucijos pakeitimų. Iš esmės aš nemanau, kad Konstitucija turėtų būti lengva ranka keičiama, tačiau, be abejo, yra gana protingų ir racionalių siūlymų. Tačiau nemanau, kad ši rezoliucija, jos priėmimas pakenktų bendrai Konstitucijos garanto saugumui, todėl kviečiu, kolegos, pritari šiai rezoliucijai ir apsaugoti mūsų pagrindinį valstybės dokumentą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Paskutinis kalbės prieš P. Valiūnas.

P. VALIŪNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiami kolegos, aš pritariu E. Gentvilo nuomonei, kad Konstitucija nėra bandymų poligonas, tačiau, mano nuomone, tikrai čia yra politiniai dalykai, tam Seime yra Konstitucinė komisija ir ji turėtų... kurioje, beje, dalyvauja patys kompetentingiausi Seimo teisininkai, turintys didelę patirtį. Manau, kad čia nereikėtų jokios kitos grupės sudaryti. Viskas turėtų vykti Seime. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, balsuojame, kad priimtume rezoliuciją be pataisų pagal mūsų Statuto 184 straipsnį.

Balsavo 104 Seimo nariai: už – 48, prieš – 29, susilaikė 27. Rezoliucijai be pataisų nepritarta, nes žinote, kad gali būti priimta... Jeigu tam prieštarauja daugiau kaip 1/3 Seimo narių, tai nepriimta.

Dabar turite apsispręsti, ar redaguoti rezoliucijos projektą, ar atmesti. Alternatyvus balsavimas: balsuojantys už pritaria, kad redaguotume, prieš – kad atmestume.

Balsavo 103 Seimo nariai: už redagavimą – 49, prieš – 54. Rezoliucija atmesta.

12.05 val.

Konstitucijos 55 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2874 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Konstitucijos 55 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2874. Kviečiu Seimo Pirmininką V. Pranckietį. Prašau.

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos, kaip tik ir paprasčiau, kad būtų leista diskutuoti dėl E. Gentvilo rezoliucijos, ir dėkoju visiems, kurie dalyvavote šioje diskusijoje. Išgirdome visas nuomones.

Manau, kad nuomonė dėl Konstitucijos buvo formuojama nuo 1992 metų ir Konstitucija, už kurią balsavo tauta, taip pat sako, kad tai yra Seimo narių tam tikra pareiga, tai yra Seimo narių grupių, tai gali būti ir žmonių iniciatyva konstruoti kažkokius naujus įstatymus arba Konstitucijos pataisas. Tai yra galimybė ir ją mes turėtume naudoti žmonių interesais. Žmonių interesas, kurį aš nuolat girdžiu salėse, ir jūs, tikiu, girdite salėse, tai yra kalbėjimas apie Seimo narių skaičių. Ką tik čia vyko diskusija ir buvo minimos Jungtinės Amerikos Valstijos. Tai pasakysiu paprastai, Jungtinėse Valstijose 1 mln. rinkėjų atstovauja vienas Atstovų rūmų narys, apytikslis skaičius.

Taigi Lietuvoje apie skaičiaus poreikį turbūt galėtume labai įvairiai diskutuoti. Bet norėčiau pristatyti tai, kad per visą laikotarpį nuo nepriklausomybės atkūrimo Lietuvos gyventojų skaičius mažėjo ir šiuo metu siekia 2,8 mln. Atitinkamai mažėjo ir rinkimuose galinčių dalyvauti Lietuvos piliečių skaičius. Mažėjo darbuotojų viešajame, švietimo, sveikatos ir kituose sektoriuose, bet viešojo valdymo ir administravimo sektoriuose tas skaičius nėra toks paslankus mažėti.

Seimo narių skaičius iki šiol, nors valstybė susiduria su demografiniais pokyčiais, išliko visiškai nepakitęs – 141 Seimo narys. Manytina, kad, reikšmingai sumažėjus piliečių skaičiui, yra tikslinga ir Seimo narių skaičių mažinti. Priėmus siūlomas Konstitucijos pataisas, būtų sumažintas Seimo narių skaičius ir Seimą sudarytų 121 Seimo narys. Turės būti pakeistas Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymas bei Seimo rinkimų tvarką detalizuojantys poįstatyminiai aktai, be kita ko, nustatant, kiek Seimo narių renkama vienmandatėse apygardose ir kiek daugiaman-datėje apygardoje. Priimto įstatymo nuostatų įgyvendinimas nepareikalaus papildomų valstybės biudžeto lėšų. Seimo narių skaičiaus sumažinimas leistų taupyti biudžeto lėšas, skirtas Seimo narių ir jų padėjėjų atlyginimams bei parlamentinei veiklai.

Nuoširdžiai tikiu, kad atsakingai pažvelgsime į šį Lietuvos žmonių lūkesčius atitinkantį siūlymą ir nepriversime žmonių anksčiau ar vėliau inicijuoti referendumą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas Pirmininke. Nori paklausti išties daug Seimo narių. Pirmasis – M. Majauskas. Ruošiasi gerbiamas A. Anušauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, siūlote mažinti Seimo narių skaičių, atsižvelgdamas į mažesnę gyventojų skaičių.

V. PRANCKIETIS. Taip.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ar, vadovaudamasis ta pačia logika, siūlysite keisti ir kitus Konstitucijos straipsnius, pavyzdžiui, kaip 9 straipsnį, kuris sako, kad referendumas skelbiamas, kai to reikalauja ne mažiau kaip 300 tūkst. piliečių. Anksčiau buvo nustatyta, kai buvo daugiau gyventojų, dabar mažiau gyventojų, siūlote mažesnę Seimo narių skaičių, galbūt žemesnę kartelę. Ar taip pat siūlysite keisti 68 straipsnį, kuris sako, kad 50 tūkst. piliečių gali teikti Seimui įstatymo projektą? Taip pat 79 straipsnį, kuris sako, kad kandidatais į Prezidentus gali būti registruoti piliečiai, surinkę ne mažiau kaip 20 tūkst. parašų, bei 147 straipsnį, kad sumanymą keisti Konstituciją turi teisę pateikti ne mažiau kaip 300 tūkst. rinkėjų. Ar vadovaudamasis ta pačia logika siūlysite keisti ir kitus Konstitucijos straipsnius, kad, kaip jūs sakote, mažiau gyventojų, mažiau Seimo narių, žemesnę kartelę?

V. PRANCKIETIS. Vadovaujantis logika, jūsų žodžiais tariant, šitie jūsų klausimai yra visiškai netinkantys prie mano teikiamo siūlymo. Visiškai nekalbame apie jokių kitų skaičių keitimus. Šiandien kalbame apie Seimo narių skaičių. (M. Majauskas: „Nesuprato klausimo.“)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Anušauskas. Ruošiasi E. Gentvilas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Mano vertinimu, toks įstatymo projektas pirmiausia yra oligarchus aptarnaujantis, daugiau niekam jis netinkamas, kad ir kuo remtųsi. Vis dėlto noriu paklausti, jūs tuos žmones, kurie išvyko, laikote Lietuvos piliečiais, kuriems turi būti atstovaujama, ar jau nelaikote? Jeigu lyginate su Amerika, tai aš suprantu, kad pagal tokį santykį pas mus turėtų būti 2,5 atstovo – A. Širinskienė, R. Karbauskis ir M. Puidokas. Bet aš manau, kad lyginkime su Estija, ten vienas atstovas yra skirtas 8,5 tūkst. piliečių, pas mus dabar apie 20 tūkst. Jūs norite dar sumažinti atstovavimą.

Tai ar ne ta prasmė?

V. PRANCKIETIS. Ne, prasmė ne ta. Jeigu jau lyginame su kitomis šalimis, tada imkime ir lyginkime. Tada imkime ir Latvija, imkime ir Lenkija ir matysime, kad tie santykiai yra įvairūs. Bet grįšiu prie politologų skaičiavimų ir siūlymo. Jų siūlymas ir skaičiavimas yra, kad atstovaujant visiems mūsų rinkėjams ir rinkėjams, kurie ateina į rinkimus, skaičius yra suskaičiuotas maždaug 120. Kad būtų nelyginis, yra pasiūlymas 121. Manau, kad tokiam pasiūlymui jūs taip pat pritarсите.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia E. Gentvilas. Ruošiasi E. Pupinis.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamasis Seimo Pirmininke, jūs čia tokią iniciatyvą su skaičiavimais teikiate. Kiekvienas projektas, ypač Konstitucijos, turi būti rengiamas tam, kad jis taptų kūnu. Kaip jūs vertinate tą savo iniciatyvą, kuria jūs pats turbūt tikite, kai nepanaudojote jūsų labai mėgstamo debatų, diskusijų, aptarimų instrumento? Net inicijuodami šitą projektą jūs surenkate 47 parašus ir visi jie yra tik Valstiečių ir žaliųjų frakcijos nariai. Kur tas jūsų pomėgis diskutuoti, tartis tam, kad būtų pasiektas rezultatas? Kodėl jūs taip iš anksto nusispjovėte į kitus, nebandėte tartis ir kviesti net ir koalicijos partnerių? Kas čia per žaidimas? Ar tai žaidimas?

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos, aš šiandien ir stoviu prieš jus tam, kad tarčiausi ir kalbėčiausi su visais. Ir kalbu su visais. Iniciatyva yra reikalinga tik tam, kad būtų iškelta, o toliau vyksta diskusijos. Labai tikiuosi ir jūsų pritarimo šiam projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi S. Gentvilas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamasis Pirmininke, turbūt esate gerai apgalvojęs šio įstatymo tolesnę eigą. Norėčiau paklausti tokio svarbaus dalyko, nes Lietuvoje yra mišri rinkimų sistema: 71 Seimo narys renkamas tiesiogiai, 70 – pagal proporcinę sistemą. Kokį modelį jūs siūlytumėte po to, jeigu būtų priimta Konstitucijos pataisa?

V. PRANCKIETIS. Labai norėčiau atliepti žmonių lūkesčius. Žmonės visada sako: mes norėtume balsuoti už asmenis. Už asmenis – tai reiškia vienmandatėse apygardose. Taigi, galėtų būti svarstomi įvairūs variantai, jie ir turės būti svarstomi. O aš laikyčiausi tokios nuomonės, kad proporcinės sistemos, tai yra pagal sąrašus renkamų žmonių, skaičius galėtų sumažėti 20, kiek ir siūloma sumažinti Seimo narių skaičių. Taip, pagal sąrašus išrinkti žmonės kraipo galvas. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkoju. S. Gentvilas. Žodis jums. Ruošiasi G. Skaistė.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamasis Seimo Pirmininke, ne kasdien jus matome tribūnoje. Konkrečiai šituo klausimu tauta jau yra pasisakiusi. Lygiai prieš 22 metus, 1996 m. spalio 20 d., įvyko tuomet LDDP inicijuotas referendumas ir tik 30 % valstybės, šalies piliečių pasisakė už Seimo narių mažinimą tuomet, kai buvo siūloma iki 111.

Bet aš, Seimo Pirmininke, visiškai apie kitą dalyką, apie jūsų pavyzdį šitam Seimui, dėl kurio jūs dažnai sakote, kad gėda. Seimo Pirmininke, ar jūs nemanote, kad siūlant konstitucines pataisas aiškinamajame rašte reikėtų parašyti ne tris sakinius, o bent kiek platesnę argumentaciją? Ar Seimo nariams rodymas pavyzdžio, kad aiškinamajame rašte parašote tik tris sakinius dėl Konstitucijos teikiamo pakeitimo, yra normalus Seimo Pirmininko įdirbis, kurį turėtumėte rodyti kaip pavyzdį kitiems Seimo nariams? Dėkui.

V. PRANCKIETIS. Turbūt ne sakinių skaičius, o jų turinys pasako apie tai, kas yra kalbama.

O grįžtant prie jūsų klausimo pradžios, tai norėčiau pasakyti, kad taip, ir dabar žmonės galėtų inicijuoti tą referendumą. Jeigu mes nežengsime šio žingsnio Seime ir nesumažinsime Seimo iniciatyva Seimo narių skaičiaus, tai tikėtina, kad kitas žingsnis galėtų būti siūlymas, kad Seimas bent jau leistų tautai vėl pasakyti savo žodį po 20 metų, ar reikia Seimo tokio, koks yra, ar Seimas gali būti mažesnis, tai yra paskelbti referendumą Seimo iniciatyva. Jeigu neįvyktų toks žingsnis, žmonėms liktų trečias žingsnis – surinkti 300 tūkst. parašų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. G. Skaistė. Žodis jums. Ruošiasi V. Čmilytė-Nielsen.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Mano asmenine nuomone, Seimo narių skaičiaus klausimas yra absoliučiai nereikšmingas klausimas Lietuvos mastu, ir iš principo nei čia būtų sutaupyta didelių lėšų, nei didelės pridėtinės vertės – tik politiniai dividendai ir tam tikras populizmas. Kai jūs pradėjote savo darbą kaip Seimo Pirmininkas, kalbėjote apie tai, kad jūsų pagrindinė užduotis yra pakelti Seimo prestižą. Tai dabar tiesiog natūraliai kyla klausimas, ar tas mažėjantis Seimas padidins Seimo prestižą, ar mažiau kam bus nusišnekėti, ir tada natūraliai tas Seimo prestižas turės kilti?

Kitas klausimas. Ar jūs manote, kad iš principo šita iniciatyva turi bent kokią perspektyvą? Žinome, kiek žmonių ir Seimo narių balsų reikia pakeisti Konstituciją ir koks yra jūsų frakcijos dydis, kas iš tiesų pasirašė šį įstatymo projektą. Ar nemanote, kad tai daugiau populizmas, neturint jokių perspektyvų tą pakeitimą priimti?

V. PRANCKIETIS. Pirmoji dalis. Manau, kad didėjant konkurencijai į Seimą Seimo prestižas gali kilti ir didėti, atsiras nebe 12 kandidatų į vieną vietą, bet atsiras gal 16 ar 18. Taip žmonės pasirinks tuos, kurie nekenks Seimo prestižui.

Dabar dėl kitos dalies. Aš norėčiau kalbėti apie tai, kad mes turime pasinaudoti visomis galimybėmis. Paskutinė galimybė, kaip minėjau, yra 300 tūkst. parašų. Mes kalbame, kad Konstitucija buvo visuotinai priimta, tai visuotinis kelias liktų pats sunkiausias ir daugiausia reikalaujantis darbo. Manau, kad mes galime čia parodyti gerą valią ir pritarti. Paklauskite, susitikimuose visi dalyvaujate, paklauskite žmonių, paprašykite, kad pakeltų rankas, kiek žmonių, dalyvaujančių susitikimuose, balsuotų už Seimo dydį – už 121. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl vedimo tvarkos – V. Gailius. Prašau.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tribūnos kalba Seimo Pirmininkas, Seimo Pirmininkas pristato Konstitucijos pataisą. Norėčiau, kad mes girdėtume Seimo Pirmininką.

Seimo Pirmininke, gal svarstant tokį svarbų projektą bent jau pasirašę šį projektą galėtų dalyvauti salėje, kad neatrodytų visiškas farsas – teikiame dėl to, kad teikiame. Prašau jūsų iniciatyva sukviesti jūsų atstovaujamos frakcijos narius, kad būtų balsuojama ir projektas pradėtų savo kelią Seime.

PIRMININKĖ. Dėkoju už jūsų pastabas. Kaip minėjau, žodį ir galimybę paklausti suteikiu V. Čmilytei-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas Seimo Pirmininke, atsakydamas į prieš tai užduotus klausimus, pabrėžėte, kad Seimo narių skaičių būtina mažinti dėl sumažėjusio Lietuvos gyventojų skaičiaus. Norėčiau jūsų paklausti: tuo atveju, jei Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga įvykdytų savo rinkimų programą ir sugrąžintų emigrantus į Lietuvą, ar teiktumėte siūlymą grąžinti 141 Seimo narių?

V. PRANCKIETIS. Ne, neteiksiu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, laikas klausti baigėsi. J. Sabatauskas – dėl vedimo tvarkos.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš kaip tik dėl laiko klausiu. Svarstome ne šiaip sau nutarimą, rezoliuciją ir netgi ne įstatymą, o Konstitucijos pataisą. Tai gal galėtume tokiu klausimu visi užsirašiusieji paklausti?

PIRMININKĖ. Ačiū.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Man atrodo, na, ne pagarba Konstitucijai skirti tik 10 minučių.

PIRMININKĖ. Supratome.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji, apsispręsimė balsuodami, ar pratęsti atsakymams į klausimus skirtą laiką. Prašom balsuoti, kad pratęstume ir dar 10 minučių atsakinėtume į klausimus.

Balsavo 97 Seimo nariai: už pratęsimą – 41, prieš – 32, susilaikė 24.

Klausimai nebebus pratęsimi, galimybė užduoti klausimus... laikas. (*Balsai salėje*)

Motyvai. Dėl vedimo tvarkos? Gerbiamas K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiami kolegos, paskutinį kartą Lietuvoje Konstitucija buvo keista 2004 metais. Nuo tų metų per 15 metų buvo apie 50 bandymų keisti Konstituciją ir niekas nepa-

vyko. Bet iš tikro išsakytos Pirmininko mintys gana įdomios yra ir motyvuotos. Aš, norėdamas papildyti, kad mes realiai reaguojame į pasiūlymą sumažinti Seimo narių skaičių... Turėtume įgalinti mūsų kanceliariją nupirkti, pavyzdžiui, 30 grėblių, 30 kibirų ir 30, tarkim, kastuvų, kad kai Seimo nariai turi laisvą laiką, nesivalkiotų po Seimą, o pasiimtų grėbliuką, pasiimtų kokią nors lopetėlę ir eitų paneriu šiukšlių tvarkyti. Iš tikro mes...

PIRMININKĖ. Ačiū.

K. GLAVECKAS (LSF). ...tada pateisintume tą didelį mūsų skaičių. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs turite puikų humoro jausmą.

Motyvai. Dėl vedimo tvarkos prieš motyvus – dar gerbiamas A. Kubilius. Prašau.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš tiktai noriu atkreipti dėmesį, kad iš tikrųjų, čia jau buvo minėta, tokia iniciatyva buvo svarstoma ne pirmą kartą. Vieną kartą buvo net iki referendumo ateita. Tai darė socialdemokratai dar prie A. M. Brazausko, tuo metu LDDP. Akivaizdu, jog su tokiom iniciatyvom išeina partijos arba jų lyderiai tuo atveju, kai jų būseną yra labai prasta politiškai. Aš noriu, kad man būtų atsakyta, kokia būseną šiandien yra valstiečių, kad jie startuoja su šita iniciatyva? Šiaip jau paprastai su tokiom iniciatyvom eina prieš pat Seimo rinkimus. Dabar startuojama dabar. Tai gal reikia Seimo rinkimus paankstinti ir tada iš tikrųjų jau žinotume realią padėtį.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Visos iniciatyvos įmanomos.

Dabar motyvai. P. Urbšys – už.

P. URBŠYS (MSNG). Jeigu mes pradėjome kalbėti apie būsenas, tai kokia būseną buvo Aukščiausiosios Tarybos, į kurią daugiausia buvo išrinkta Sąjūdžio kandidatų? Būtent ji parengė Konstituciją – sumažinti skaičių aukščiausios valdžios nuo 350 (LTSR Aukščiausioje Taryboje tiek buvo deputatų) iki 141. Kodėl populizmas atsiranda tada, kai mes čia pradėdame kalbėti apie Seimo narių skaičiaus mažinimą? Kai mes kalbame apie valstybės tarnautojų skaičiaus mažinimą, apie pareigūnų skaičiaus mažinimą, atsižvelgiant į tai, kad sumažėjo gyventojų, čia nėra populizmas. Tik pradėdame kalbėti apie Seimo narių skaičiaus sumažinimą, tada atsiranda populizmas. Aritmetika labai paprasta.

Kai 1992 metais referendumu patvirtino Seimo narių skaičių, tai 141 skaičius buvo lygu... vienas Seimo narys atstovavo 26 tūkstančiams, nes tuo metu Lietuvoje buvo 3,7 mln. gyventojų. Dabar mes turime 2,8 mln. gyventojų. Tai pagal tą patį principą, jeigu mes laikomės, turėtų būti 107 Seimo nariai, kurie atstovautų tam skaičiui, kuris buvo nustatytas referendumo metu primant Konstituciją. Aš manau, kad vis dėlto šitą konstitucinę pataisą mes turime svarstyti. Kiek aš prisimenu, praeitoje kadencijoje būtent Konservatorių frakcijos narių buvo iniciatyva dėl mažinimo Seimo narių. Aš tikiuosi, kad jūs neprieštarausite patys sau.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prieš – M. Majauskas. Prašau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Aš iš pradžių norėčiau atsakyti gerbiamam A. Kubiliui, kuris klausė, kada gimsta tokios iniciatyvos. Aš manau, kad gimsta tada, kai Seimo Pirmininkui pasidaro gėda.

Patį sprendimą vis dėlto vertinu kaip populistinį siūlymą, kuris iš esmės nesprenžia situacijos. Kodėl? Visų pirma mes tokiu sprendimu gydome simptomus, o nesprenžiamo priežasties. Seimu nepasitikima ne dėl to, jog yra tam tikras Seimo narių skaičius, o dėl to, kad esantys Seimo nariai neatitinka visuomenės lūkesčių, jais visuomenė pasitikėjo rinkdama į Seimą. Tai sprendime tuos lūkesčius ir dirbkime, kad pasiektume rezultatą taip, kad Seimu pasitikėtų.

Antra. Yra labai aiškių mokslinių straipsnių ir tyrimų, kurie rodo, koks iš tikrųjų turėtų būti Seimo narių skaičius tam tikram gyventojų skaičiui. Čia yra 1989 metų mokslinis straipsnis, kuriam rašoma, kad paprastai yra kubinė šaknis iš gyventojų skaičiaus. Švedijoje yra šiek tiek daugiau, Latvijoje yra šiek tiek mažiau, Lietuvoje kubinė šaknis iš 2,8 mln. išeina tiksliai 141 Seimo narys.

Toliau. Buvo paminėta, jog jau buvo priimti sprendimai, šiuo klausimu jau vyko referendumas ir žmonės pasakė, kad daliai tai yra svarbu, bet daugumai šis klausimas nėra toks svarbus dalyvauti ir priimti sprendimus tuo klausimu.

Ketvirtas dalykas. Yra toks dalykas kaip visuomenės atstovavimas. Esant mažesniai Seimo narių skaičiui, mažiau visuomenės grupių būtų visiškai atstovaujamos. Jaunimo, moterų arba mažesnės partijos turėtų mažiau galimybių atstovauti savo rinkėjams.

Penktas dalykas, kurį girdėjome, tai yra korupcija. Mažesnę Seimo narių skaičių legaliai ir nelegaliai būtų galima lengviau paveikti.

Šeštas dalykas. Man atrodo, čia yra tiesiog elementarus bandymas nukreipti dėmesį nuo esminių valstybės problemų siūlant populistinius sprendimus ir nesprenžiant to, kas iš tikrųjų gerintų žmonių gerovę. Todėl kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, balsuojame po pateikimo dėl Konstitucijos 55 straipsnio pakeitimo.

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 54, prieš – 29, susilaikė 15. Po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai. Kaip pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Aišku, Konstitucijos komisija. Konstitucijos komisija dabar lyg ir tyli. Jūs norite taip pat svarstyti. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Ar yra kitų pasiūlymų? Nėra. Bendru sutarimu.

Replikos po balsavimo. Pirmasis atsistojo P. Urbšys. Prašau.

P. URBŠYS (MSNG). Kaip buvo dabar nustatyta – pavasario sesijoje...

PIRMININKĖ. Garsiau, kolega!

P. URBŠYS (MSNG). Kaip buvo dabar nustatyta, kad bus svarstoma pavasario sesijoje, iš tikrųjų yra labai neapibrėžta. Jeigu valdantieji iš tikrųjų nori ne imituoti šią pataisą, o inicijuoti jos priėmimą, tikrai turi patys sau nustatyti labai konkrečią datą, be abejo, atsižvelgti į tai, ką kalba opozicija, ir bandyti surasti tam tikrą sutarimą tų Seimo narių, kurie manytų, kad Seimo nariai nėra šventos karvės ir tas skaičius gali keistis.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pavasario sesija prasideda kovo 10 dieną.

Gerbiamasis A. Kubilius. Prašau, replika po balsavimo.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Kažkaip labai nerimtai svarstote patį rimčiausią klausimą. Jūs įsivaizduokite, kokių pasekmių gali kilti! Aš noriu priminti, kad 1992 metais 141 Seimo narys buvo įrašytas į Konstituciją todėl, kad architektai atrado, jog į senąją salę galima sutalpinti tik 140 Seimo narių, patogiai sėdinčių, ir priekyje pirmininką.

Dabar jūs įsivaizduokite, kad jūs sumažinsite Seimo narių skaičių iki 100. Tai dabar šioje salėje ką jūs darysite? Padalinsite, pusė salės bus tuščia? Kaip jūs rodysite salę? Reikės statyti naują salę. Todėl man kyla įtarimas, kad čia iš tikrųjų statybininkai yra suinteresuoti ne tik metro, bet ir nauja sale. Todėl aš reikalauju, kad būtų Vyriausybės išvada ir taip pat Biudžeto ir finansų komiteto išvada dėl šito labai didelės pasekmės galinčio sukelti projekto.

PIRMININKĖ. Mes labai vertiname jūsų humoro jausmą.

E. Gentvilas – replika po balsavimo.

E. GENTVILAS (LSF). Seimo Pirmininkas šioje sesijoje maloniai pradėjo kviesti opozicinių frakcijų vadovus antradieniais 14 valandą pasitarti svarbiais klausimais. Tie svarbūs klausimai paprastai būna, na, tikrai svarbūs, pavyzdžiui, kaip Seimo darbą pakeisime, ar dirbsime ryte nuo 10 valandos iki 14 valandos, ar iki 13 valandos, komisijų sudėties pakeitimai ir taip toliau. Aš neignoruojau ir neironizuojau šiuo atveju, bet nepykite, gerbiamasis Seimo Pirmininke, šiandien aš neisčiau pas jus, nes jeigu jūs nematote reikalo su opozicinėmis frakcijomis pasitarti dėl Konstitucijos keitimo, tiek to, gal aš neisčiau tartis dėl Seimo narių susodinimo ir taip toliau. Bet šiaip ačiū jums už iniciatyvą, kad kviečiate kartais pasikalbėti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dirbame toliau pagal nustatytą darbotvarkę. (*Balsai salėje*) Gal galima nebereplikuoti? Vienas sakiny – J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Labai ačiū. Vienas sakiny apie ką tik nubalsuotą iniciatyvą dėl Konstitucijos pataisos. Iš tiesų keista argumentacija, kad gyventojų sumažėjo, tai klausimas – o kiek piliečių sumažėjo ar padaugėjo? Paprastas skaičius. Ačiū Teisės departamentui, kuris surinko tuos duomenis. Priimant referendumu Konstituciją, rinkėjų buvo užregistruoti 2 mln. 549 tūkst. 952 piliečiai, o balsuojant už šį Seimą 2016 metais užregistruota rinkėjų buvo 2 mln. 514 tūkst. 657. Sumažėjo piliečių, arba užregistruotų rinkėjų, tik 35 tūkst. 295 – 1,38 %.

PIRMININKĖ. Ačiū, išgirdome jūsų...

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Logikos, deja, nematau.

PIRMININKĖ. Ačiū, išgirdome jūsų skaičius.

12.31 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-2684(2) (svarstymas ir priėmimas)

Skelbiu kitą darbotvarkės klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą Nr. XIIIIP-2684(2). Biudžeto ir finansų komitetas – J. Varžgalys. Prašome perskaityti pagrindinio komiteto išvadą. Ruošiasi visų komitetų paskirti išvadų rengėjai.

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, komitetas svarstė. Balsavimo rezultatai: už – 9, susilaikė 3.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Aplinkos apsaugos komiteto pranešėjas K. Mažeika. Prašom. Ruošiasi Audito komitetas – I. Šimonytė.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aplinkos apsaugos komitete buvo svarstyta lapkričio 7 dieną. Balsavimo rezultatai: pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Audito komiteto išvadą kviečiu perskaityti I. Šimonytę. Ruošiasi Ekonomikos komiteto pranešėjas V. Sinkevičius.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Audito komitetas taip pat svarstė Seimo nutarimą, buvo balsuojama alternatyviai: pritarti projektui arba nepritarti projektui. Už formuluotę „pritarti projektui“ balsavo 1 komiteto narys, už formuluotę „nepritarti projektui“ balsavo 4 komiteto nariai. Komiteto sprendime yra išvardintos priežastys, dėl kurių komitetas nepritarė išvadoms. Priežastys iš esmės susijusios su tuo, kad yra pernelyg reikšmingi duomenų iškraipymai, Nacionalinis finansinių ataskaitų rinkinys neapima visų viešojo sektoriaus subjektų ir dėl to yra problemiška šitam rinkiniui pritarti. Toks buvo komiteto sprendimas. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ekonomikos komiteto pranešėją R. Sinkevičių kviečiu... Antaną Baurą prašom perskaityti išvadą. Ruošiasi D. Kreivys...

A. BAURA (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Ekonomikos komitetas...

PIRMININKĖ. ...Europos reikalų komitetas.

A. BAURA (LVŽSF). ...kaip papildomas komitetas, šių metų spalio 31 dieną svarstė minėtą įstatymo projektą ir priėmė tokį sprendimą, kad, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės valstybinio audito išvadą ir ataskaitą, mano paminėtam Seimo nutarimo projektui reikia pritarti ir siūlyti pagrindiniam Biudžeto ir finansų komitetui jį tobulinti pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabą. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Europos reikalų komiteto išvada. D. Kreivio nematau. Gal gali M. Puidokas? Perskaitykite kaip komiteto narys. Prašom. Ruošiasi Kaimo reikalų komitetas – A. Stančikas.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Užsienio reikalų komitete pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kaimo reikalų komitetas – A. Stančikas, komiteto išvada. Ruošiasi Kultūros komitetas, pranešėjas – S. Tumėnas.

A. STANČIKAS (LVŽSF). Kaimo reikalų komitetas svarstė ir iš principo pritarė. Kaimo reikalų komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kultūros komiteto pranešėjas S. Tumėnas. Prašom perskaityti išvadą. Ruošiasi Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto... V. Bako nematau. Kas galėtų iš Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pasirengti?

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Posėdis įvyko dar spalio 17 dieną, pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas – L. Kasčiūnas. Prašom. Ruošiasi Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkė R. Šalaševičiūtė.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Sveiki. Man čia pirmas kartas, kai aš pavaduoju V. Baką.

Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu pritarti. Ačiū. Galvojau, kad bus truputį sunkiau.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą išgirdome. Socialinių reikalų ir darbo komiteto pranešėja R. Šalaševičiūtė. Ruošiasi Sveikatos reikalų komitetas – A. Kubilienė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Socialinių reikalų ir darbo komitetas pritarė iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Sveikatos reikalų komiteto pranešėja A. Kubilienė. Prašom. Ruošiasi E. Jovaiša, Švietimo ir mokslo komitetas.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Sveikatos reikalų komitetas, kaip papildomas komitetas, svarstė šį projektą ir komiteto sprendimas yra pritarti projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabą. Balsavimo rezultatai: už – 9, prieš nebuvo, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Švietimo ir mokslo komiteto išvada – E. Jovaiša. Ruošiasi Teisės ir teisėtvarkos komiteto pranešėja ponia A. Širinskienė.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiami kolegos, svarstyta spalio 17 dieną. Yra pritarta: už – 6, prieš nebuvo, susilaikė 4. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ponia A. Širinskienės nematyti salėje. S. Šedbaras visada vietoje ir pasirengęs. Ačiū. Ruošiasi Užsienio reikalų komiteto pranešėjas J. Bernatonis.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė šį projektą spalio 24 dieną ir visų vienuolikos dalyvavusių balsais už pasiūlyta pagrindiniam komitetui pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Užsienio reikalų komiteto pranešėjas gerbiamasis J. Bernatonis. Prašom. Iš Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto ruošiasi K. Masiulis.

J. BERNATONIS (LSDDF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos Seimo nariai, Užsienio reikalų komitetas, dalyvaujant visiems jo nariams, vienbalsiai pritarė šiam projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. K. Masiulio nėra, bet visada yra pasiruošęs gerbiamas A. Strelčiūnas. Prašom. Ir ruošiasi Žmogaus teisių komitetas.

A. STRELČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamieji Seimo nariai, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas svarstė ir priėmė sprendimą iš esmės pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų nacionalinių finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui Nr. XIII P-2684 su valstybinio audito ataskaita ir Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabomis. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Paskutinis – Žmogaus teisių komitetas. Išvadą pateikia, perskaito gerbiamas L. Talmontas.

L. TALMONT (LLRA-KŠSF). Ačiū. Žmogaus teisių komitetas svarstė nutarimą ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, diskusija. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Priėmimas. Vienas straipsnis – patvirtinti Lietuvos Respublikos 2017 metų nacionalinių finansinių ataskaitų rinkinį.

Motyvai. Norite, kolegos, išsakyti? Prašom, M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Kolegos, čia yra toks kaip ir konsoliduotas Nacionalinis finansinių ataskaitų rinkinys, kuris apima visas ataskaitas. Mes čia dar kalbėsime apie kiekvieną atskirai iš jų, bet aš noriu atkreipti dėmesį į kelis dalykus.

Pirma, tai čia mums atrodo labai procedūrinis ir techninis dalykas. Kalbame apie 2017 metus, mes jau tuoj pradėsime 2019 metus. Bet iš tikrųjų čia mes matome tai, kaip valstybė valdo savo turtą, ir tai nėra tik techninis, procedūrinis ir simbolinis veiksmas patvirtinti ar nepatvirtinti. Šios ataskaitos, ką ir Valstybės kontrolė, ką ir Audito komitetas pastebėjo, turi labai rimtų spragų ir labai rimtų problemų. Aš pabandyčiau paminėti kelias iš jų.

Pirma, tai nėra inventorizuotas visas valstybės turtas. Mes nežinome, kiek turime turto, kokios jis vertės. Tarkime, yra meno kūriniai, iš jų galbūt, na, vertę galima nustatyti, naudos, finansinės gražos gal ir negausime realios. Bet, pavyzdžiui, yra daug nekilnojamojo turto, žemės, kuri nėra inventorizuota, kuri nėra įvertinta, ir mes nežinome, kiek galime tikėtis gauti už tos žemės ar nekilnojamojo turto naudojimą. Tokiu būdu valstybė netenka pajamų, todėl turi rinkti mokesčius ir negali visiškai finansuoti paslaugų.

Antra problema. Mes kaupiamė įvairius rezervas. Mes netgi skolinamės, kad kaupėtume rezervas. Pavyzdžiui, valstybės biudžete mes turime deficitą ir esme priversti skolintis, ir skolinamės dar papildomai, norėdami sukaupti rezervą tam, kad kritiniu kriziniu laikotarpiu mes galėtume ne mažinti išlaidas, o panaudoti tą rezervą. Gerbiami kolegos, mes kaupdami tą rezervą skolinamės ir mokame palūkanas, bet mes ir valdydami tuos pinigus prarandame pinigus.

Ką rodo šitos ataskaitos? Jeigu pažiūrėtume Rezervo stabilizavimo fondą, mes turime 163 mln. Finansinė ataskaita rodo, kad finansinės ir investicinės veiklos rezultatas yra minus pusė milijono. Mes mokame pasiskolindami už palūkanas ir po to mes dar investuodami tuos pinigus sumokame pusę milijono neigiamų palūkanų. Tai mes sumokame du kartus.

PIRMININKĖ. Ačiū, jau laikas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Lygiai taip pat pažiūrėkite į Garantinį fondą. Yra lygiai tokios pačios problemos. Todėl kviečiu balsuoti prieš, nepritarti ir pagaliau sutvarkyti tuos fondus taip, kad jie neštų realią finansinę naudą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – A. Kubilius. Prašau.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš gal papildomai dar vieną argumentą, kodėl aš irgi nenoriu balsuoti už, nors šiaip galbūt čia viskas teisingai suskaičiuota ir nėra dėl ko ginčytis. Aš pasigendu atsakymo ne tik dėl to, ar teisingai apskaičiuotas turtas, ar teisingai suskaičiuotos pajamos ir išlaidos, kas, matyt, yra atspindėta ataskaitose, bet aš pasigendu ataskaitos, ar buvo vykdomi fiskalinės drausmės uždaviniai, ar buvo pasiekti tie struktūriniai postūmiai, kurie buvo išsikelti, ar ne? Neturėdami tokių ataskaitų arba nesvarstydami kartu su visų konsoliduotų ataskaitų rinkiniu, svarstydami kaip tik tuo metu, kai yra ruošiamasi pradėti svarstyti kitų metų biudžetą, mano įsitikinimu, mes darome sistemingą klaidą.

Todėl aš kviečiu balsuoti prieš tokį nutarimą tam, kad tą ataskaitų rinkinį pagaliau išplėstume nuo tų buhalterinių skaičių iki ataskaitų apie tikros fiskalinės politikos iškeltų uždavinių 2017 metams ar kitiems metams pasiekimą ar nepasiekimą.

PIRMININKĖ. Už – S. Jakeliūnas. Prašom.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Kolegos, tikrai visada yra ką tobulinti. Komitete mes svarstėme, kad ateityje reikėtų keisti pateikimo terminus ir skirti daugiau laiko tiek komitetuose, tiek čia, Seime, nes tai tikrai yra svarbūs dokumentai. Bet šiame etape stabdyti šį procesą reikėtų galimai nepasitikėjimą pateikusiomis institucijomis su visomis galimomis pasekmėmis. Siūlyčiau šį kartą palaikyti, pritarti ir, atsižvelgus į tas pastabas ir diskusijas, optimizuoti procesą ateityje. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, balsuojame dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“. Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 63, prieš – 6, susilaikė 14. Seimo nutarimą skelbiu priimtą. (*Gongas*)

12.45 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-2683(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“. Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pranešėją J. Varžgalį. Taip pat ruošiasi visų komitetų pranešėjai.

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui. Balsavimo rezultatai: už – 9, susilaikė 3.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Aplinkos apsaugos komiteto pranešėjas K. Mažeika. Ruošiasi Audito komitetas, I. Šimonytė.

K. MAŽEIKKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aplinkos apsaugos komitetas svarstė lapkričio 7 dieną. Ataskaitai pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Kviečiu Audito komiteto pranešėją I. Šimonytę. Ruošiasi Ekonomikos komiteto pranešėjas R. Sinkevičius ar A. Baura? A. Baura.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Kaip ir prieš tai buvusi klausimu, komitetas balsavo alternatyviai. Už formuluotą pritarti projektui balsavo 1 komiteto narys,

už formuluotą nepritarti projektui balsavo 4 komiteto nariai ir todėl buvo pritarta šiai formulotei – nepritarti nutarimo projektui. Pagrindinės priežastys yra susijusios su tuo, kad ataskaitos neatspindi valstybei priklausančio turto, ir per metus faktiškai nebuvo pasiekta jokia pažanga.

Kitas labai svarbus klausimas yra tas, kad Valstybės kontrolė iki šiol negali patvirtinti valstybės biudžeto pajamų duomenų dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos sistemos netobulumo. Atsižvelgdami į šiuos du esminius dalykus, komitete nepritarėme. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kviečiu A. Baurą perskaityti Ekonomikos komiteto išvadą. Ruošiasi Europos reikalų komiteto pranešėjas. Gal prašysime M. Puidoko?

A. BAURA (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Ekonomikos komitetas šių metų spalio 31 dieną svarstė minėtą nutarimo projektą ir jam pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Europos reikalų komiteto pranešėją M. Puidoką perskaityti komiteto išvadas. Ruošiasi Kaimo reikalų komiteto pranešėjas A. Stančikas.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“. Europos reikalų komiteto balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kaimo reikalų komiteto pranešėjas – A. Stančikas. Ruošiasi Kultūros komiteto pranešėjas S. Tumėnas. Prašom, Andriejau.

A. STANČIKAS (LVŽSF). Kaimo reikalų komitetas minėtą klausimą svarstė ir bendru sutarimu jam pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Kultūros komiteto pranešėją S. Tumėną. Ruošiasi Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pranešėjas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Komitetas svarstė spalio 17 dieną. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gal gerbiamas M. Mackevičius galėtų perskaityti Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą? Ruošiasi Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkė R. Šalaševičiūtė.

M. MACKEVIČ (LLRA-KŠSF). Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas svarstė šį klausimą ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. R. Šalaševičiūtė perskaitys Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą. Ruošiasi Sveikatos reikalų komiteto pirmininkė A. Kubilienė.

R. ŠALASĖVIČIŪTĖ (LSDDF). Socialinių reikalų ir darbo komitetas pritarė projektui bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Sveikatos reikalų komiteto pirmininkė – A. Kubilienė. Ruošiasi Švietimo ir mokslo komiteto pranešėjas.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Sveikatos reikalų komitetas, kaip papildomas komitetas, lapkričio 7 dieną svarstė šį projektą ir komiteto sprendimas yra pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui. Balsavimo rezultatai: už – 9, prieš nebuvo, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Kviečiu Švietimo ir mokslo komiteto pranešėją. Asta Papirtiene, gal galėtumėte... Atsiprašau, Aušra Papirtiene, ar galėtumėte perskaityti? Ruošiasi Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkė. Prašau.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Švietimo ir mokslo komitetas svarstė ir pritarė. 6 – už, prieš nebuvo, susilaikė 4.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkę A. Širinskienę. Jos nėra salėje. S. Tumėnas... S. Šedbaras, ačiū, kad jūs perskaitysite komiteto išvadą. Ruošiasi Užsienio reikalų komitetas.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Komitetas šį projektą svarstė spalio 24 dieną ir visų 11 dalyvavusių balsais už buvo priimtas sprendimas siūlyti pagrindiniam komitetui pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Užsienio reikalų komiteto pirmininką J. Bernatonį. Ruošiasi Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pranešėjas.

J. BERNATONIS (LSDDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos Seimo nariai, Užsienio reikalų komitetas svarstė tą pačią dieną kaip ir Teisės ir teisėtvarkos komitetas ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pranešėją A. Strelčiūną kviečiu perskaityti komiteto išvadą. Ruošiasi Žmogaus teisių komiteto pranešėjas L. Talmontas.

A. STRELČIŪNAS (TS-LKDF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas svarstė ir nutarė pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui Nr. XIIIIP-2683, su valstybinio audito ataskaita pateiktoms išvadoms ir rekomendacijoms. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Patiksliname – dėl konsoliduotųjų ataskaitų.

A. STRELČIŪNAS (TS-LKDF). Taip, taip.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Žmogaus teisių komiteto pranešėjas gerbiamasis L. Talmontas.

L. TALMONT (LLRA-KŠSF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Žmogaus teisių komitetas svarstė nutarimą ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusija. K. Glaveckas. Maloniai prašome.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamoji pirmininke, gerbiami kolegos, iš tikro visiems, žiūrintiems iš šalies, ką mes čia darome, tai primena tokią ritualinę procedūrą, daug paprasčiau taupant laiką būtų visus komitetų pirmininkus išrikiuoti – į vieną pusę tuos, kurie pritaria, į kitą tuos, kurie nepritaria, ir taip išspręsti tą klausimą. Tas ritualas susiformavo per pastaruosius turbūt 15 metų ir metai iš metų kartojasi. Visiems susidaro įspūdis, kad toms visoms finansinėms ataskaitoms yra pritariama dėl to, kad paprasčiausiai būtų *pakavota* atsakomybė už tų ar kitų dalykų darymą. Ir Mykolas, ir kiti kalbėjo apie tai, kad ataskaitose kalbama apie tai... atskiros ataskaitos, kad yra blogai, kad neefektyvu, kad tokias klaidas reikia taisyti, – ar valstybės turto vertinimą, ar viešuosius interesus, ar efektyvumą, ar dar ką nors. Bet iš esmės jos baigiasi tikrai tuo, kad yra pakalbama Biudžeto ir finansų komitete ir Audito komitete, dviejuose, ir viskas tuo ir baigiasi.

Aš manau, vieną kartą Seimas vis dėlto turėtų inventorizuoti tų ataskaitų procedūrą, nes tokios ataskaitos iš esmės nieko neduoda nei ateičiai, nei praeičiai įvertinti, nes tuo, kad mes pritariame šitoms ataskaitoms, mes nepasakome, kad ateityje nedarysime tų klaidų. Tos klaidos paprastai yra uždaromos ir užsegamos didžioje byloje tų ataskaitų. Aš manau, kad vieną kartą iš tikro reikėtų padaryti šitų dalykų inventorizaciją, ir tokių retorinių arba ritualinių procedūrų Seime būtų mažiau, ir daugiau darbo galėtume skirti realiems darbams. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Priėmimas. Motyvai. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame. Pastraipsniui. Vienas straipsnis. Balsuojame dėl viso.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 81 Seimo narys: už – 64, prieš – 1, susilaikė 16. Seimo nutarimą (projektas Nr. XIIIIP-2683) skelbiu priimtą. (*Gongas*)

12.54 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-2687(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-2687(2). Kviečiu D. Kaminską, Sveikatos reikalų komiteto pranešėją. Prašome.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, 2018 m. lapkričio 14 d. komitetas balsavo ir pritarė komiteto patobulintam Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui. Buvo priimta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Kviečiu Audito komiteto pranešėją I. Šimonytę. Ruošiasi Biudžeto ir finansų komitetas, gerbiamasis J. Varžgalys.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Vėlgi, kaip ir ankstesnių ataskaitų atveju, buvo alternatyviai balsuojama dėl Seimo nutarimo projekto. Projektui pritarė vienas

komiteto narys, projektui nepritarė keturi komiteto nariai. Todėl komiteto sprendimas yra nepriartinti Seimo nutarimo projektui. O motyvai vėlgi yra susiję su pastabomis, kurios išdėstytos Valstybės kontrolės išvadoje, su tomis pastabomis, kurios yra susijusios tiek su finansavimo skaidrumu, tiek su valstybės biudžeto lėšų skyrimu sveikatos priežiūrai, tiek su kainodara, ortopedijos technikos priemonių įsigijimu ir kompensavimu. Visa tai savo išvadoje surašėme pagrindiniam komitetui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu J. Varžgalį perskaityti Biudžeto ir finansų komiteto išvadą.

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Biudžeto ir finansų komitete pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusija. A. Matulas. Maloniai prašau išsakyti savo nuomonę.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, kalbėsiu frakcijos vardu. Išties mes svarstome 2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį ir ketiname priimti nutarimą, kurio punktai skamba taip. Štai pirmas: parengti teisės aktų pakeitimo projektus, ir iš esmės siūloma nustatyti paslaugų apimtis. Trečias punktas: siūloma apsvarstyti galimybę parengti teisės aktus, panaikinti tam tikras privalomojo sveikatos draudimo įmokų lengvatas.

Atrodytų, lyg ir viskas logiška, bet, kolegos, mes šiuo metu kaip tik svarstome 2019 metų PSDF biudžetą ir būtų lyg ir protinga, kad mes, tuo pat metu svarstydami konsoliduotą 2017 metų ataskaitą, atsižvelgtume į tai, ką mes patys siūlome. Tuo pat metu, kai siūlome atsižvelgti, kaip ir minėjo Audito komitetas, į Valstybės kontrolės tam tikras pastabas, formuodami PSDF 2019 metų biudžetą mes darome lygiai tas pačias klaidas, tai yra į nieką neatsižvelgiame.

Kokia prasmė priimti mums patiems nutarimo projektą, kuriame iš esmės visos tos pačios klaidos yra kartojamos? Pavyzdžiui, 2019 metų PSDF biudžetas išties auga gana nemažai – apie 296 mln. Bet visą augimą – apie 230 mln. sudaro dirbančių asmenų įmokos, kurios kitais metais bus vienam žmogui apie 1 tūkst. 60 eurų. O valstybė išgalės mokėti už valstybės draudžiamus asmenis, kurių yra apie 1 mln. 500 tūkst., tik 370 eurų per metus. Tuo pačiu metu visi suprantame, kad valstybė draudžia kaip tik tas asmenų grupes, kurios reikalauja daugiausiai PSDF lėšų. O nedirbantys asmenys, pavyzdžiui, namų šeimininkės ir panašiai, bedarbiai, kurie nebus darbo biržoje, sumokės vidutiniškai 430 eurų į biudžetą. Vadinasi, valstybė toliau nemažina skirtumo tarp įmokų, o tas skirtumas išlieka toks pats arba net didėja.

Dabar žiūrėkite dėl valstybės asignavimų. Jau ne pirmą kartą Valstybės kontrolė ir mūsų Audito komitetas atkreipia dėmesį, kad valstybė yra pavedusi Privalomojo sveikatos draudimo fondui vykdyti tam tikras paslaugas už 210 mln. eurų, tuo tarpu skyrė 36 mln., arba 7 mln. daugiau negu praeitais metais. Kolegos, jeigu krizės metu, dar suprantu, buvo mažinta ir neturėjo finansinių galimybių, bet po krizės jau praėjo septyneri metai ir mes toliau sugebame padidinti asignavimus tik 7 mln. Visiškai neskiriame lėšų būtinajai pagalbai, kuri reikalinga gyvybei gelbėti ir išsaugoti, ką pasakė Konstitucinis Teismas 2013 metais.

Jeigu aš girdėdavau anksčiau iš buvusios opozicijos žmonių pasakymų, kad krizės metu kažkas apvogė Privalomojo sveikatos draudimo fondą, kasmet nesumokėjo tam tikrų mokesčių iš valstybės asignavimų, tai kitų metų projekte valstybė, galima sakyti, apvogė Privalomojo sveikatos draudimo fondą 174 mln., nes tiek būtų neprimokėta. Kaip sakiau, nors kitų metų biudžetas auga, bet paslaugoms apmokėti skiriama daugiau maždaug 190 mln. eurų. Iš tų 190 mln. – 150 mln. bus reikalingi, kad būtų laikomasi šių metų įsipareigojimų, tai yra pakelti atlyginimus. Vadinasi, kitų metų biudžete atlyginimams, stacionariems medikamentams pirkti ir panašiai lieka tik šiek tiek daugiau negu 40 mln. Su 40 mln., jūs patys įsivaizduojate, mes sveikatos sistemos labai nepaagerinsime. Kaip sakiau, mes priimame nutarimą, o darome tas pačias klaidas.

2 punkte sakoma, kad reikia užtikrinti sveikatos priežiūros įstaigų tinklo tinkamą finansavimą, atsižvelgiant į objektyvias sveikatos priežiūros paslaugų teikimo sąnaudas. Tai vėlgi, ar mes tą darome? Mes visiškai neskaičiuojame, kiek realios yra, kokios...

PIRMININKĖ. Laikas, gerbiamasis kolega!

A. MATULAS (TS-LKDF). Aš frakcijos vardu kalbu.

PIRMININKĖ. Jūs užsirašėte frakcijos vardu. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Jūs pažiūrėkite, ar mes suskaičiavome, kiek kainuoja realiai sąnaudas? Ar mes nustatėme paslaugų apimtis? Ar mes siūlome įvesti, kad už tas nerealias sąnaudas

apmokėtų, pavyzdžiui, darbdavys? Ar jiems sudarėme sąlygas? Ar papildomas draudimas? Ar mes ieškome papildomų finansavimo šaltinių, kurių yra apstu ir kuriais naudojasi kitos valstybės? Ne, mes nedarome. Ar mes užtikriname tinkamą įstaigų finansavimą? Jūs pažiūrėkite, kaip yra skirstomos VIP lėšos 2019 metų biudžete. Iš 14,2 mln. visos lėšos, išskyrus 800 tūkst., tenka dviem universitetinėms ligoninėms ir dviem iš esmės miestams, 800 tūkst. skiriama kitoms ligoninėms.

Kaip skirstomi Europos Sąjungos pinigai? Štai aš suskaičiavau, kiek pinigų numatoma skirti kai kurioms paslaugoms, kai kurioms programoms finansuoti. Pavyzdžiui, vaikų sveikatos priežiūros paslaugų infrastruktūrai tobulinti iš numatytų 29 mln. Europos Sąjungos paramos 69 % eina dviem universitetinėms ligoninėms, įtariu, kad suprantat, kokioms. Skubios pagalbos, traumų ir nelaimingų atsitikimų bei išorinių priežasčių programai numatoma skirti 8,3 mln. 86 % lėšų eina dviem ligoninėms! Dar įdomiau, Tuberkuliozės profilaktikos, diagnostikos, gydymo programa. Kas daugiausia serga tuberkulioze? Kaimų žmonės. Ir numatyta šiai programai skirti 19 mln., 81,69 % lėšų eina dviem ligoninėms. Tai ką mes kuriame, kolegos? Kam mes priimame tokius nutarimus, jeigu mes nė vieno to nutarimo punkto iš esmės nevykdome formuodami 2019 metų biudžetą? Aš manau, kad tas nutarimas yra beprasmis, aš susilaikysiu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, aš noriu jus informuoti, kad yra gauti Teisės departamento pasiūlymai. Į juos pagrindinis komitetas atsižvelgė ir įvertino. Nekviečiu pranešėjo, bet tiesiog manau, kad pritarime bendru sutarimu – į vieną, nes techninio pobūdžio, įrašysime žodžius „apsaugos“.

O kitas pasiūlymas buvo dėl preambulės, pasiūlyta ją išdėstyti truputį kitaip, ir pagrindinis komitetas tai įvertinęs pateikė patobulintą Seimo nutarimą. Prašome motyvus. Atsiprašau, yra du straipsniai.

Pastraipsniui. 1 straipsnį galime priimti? Galime. 2 straipsnį galime priimti? Galime. Dabar dėl viso. Prieš – M. Majauskas. M. Majausko nėra. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 75 Seimo nariai: už – 56, prieš – 2, susilaikė 17. Seimo nutarimą skelbiu priimtą. (Gongas)

13.06 val.

Seimo nutarimas „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2017 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ Nr. XIIIIP-2688(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2017 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-2688(2). Kviečiu Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkę R. Šalашėvičiūtę. Ruošiasi Audito komiteto pirmininkė I. Šimonytė.

R. ŠALASHĖVIČIŪTĖ (LSDDF). Socialinių reikalų ir darbo komitetas pritarė bendru sutarimu pateiktam Seimo nutarimo projektui.

PIRMININKĖ. Audito komiteto pirmininkę I. Šimonytę prašome perskaityti Audito komiteto išvadą. Ruošiasi Biudžeto ir finansų komiteto pranešėjas J. Varžgalys.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Šį kartą 2 komiteto nariai balsavo už pritarimą nutarimo projektui, 4 balsavo prieš ir priimtas sprendimas yra nepritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui. Priežastys vėl yra susijusios su Valstybės kontrolės valstybinio audito išvadoje pateiktomis pastabomis, dėl kurių yra pateikta sąlyginė nuomonė. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pranešėją J. Varžgalį perskaityti Biudžeto ir finansų komiteto išvadą.

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu vėl socialinių reikalų... Diskutuoti niekas neužsirašė. Gerbiama pirmininke, yra gautas Audito komiteto pasiūlymas. Gal, pirmininke, trumpai? Minutėlę, įjungsiu mikrofoną. Ne, ne, gerbiamoji pirmininke, jums į tribūną, nes jums reikės pasakyti komite-

to nuomonę, kad nepritaria ir kodėl nepritaria. O dabar suteikiu žodį I. Šimonytei pateikti Audito komiteto pasiūlymą.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Iš esmės Audito komiteto pasiūlymas yra susijęs su tuo, ką aš minėjau pristatydamą išvadą. Pasiūlymas buvo apibrėžti preambulėje šias pastabas, kurios paminėtos Valstybės kontrolės valstybinio audito ataskaitoje dėl Socialinio draudimo fondo finansinių ataskaitų rinkinio, kadangi tai yra tikrai svarbūs dalykai, dėl kurių Seimas, mūsų nuomone, turėtų pasisakyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto pirmininkė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Komiteto nuomonė yra nepritari. Seimo statuto 226¹ straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad priimami Seimo nutarimai dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, dėl Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio ir dėl valstybės išteklių fondų, kurių lėšų šamatas tvirtina Seimas, metinių ataskaitų rinkinių. Be to, buvo pritarta papildomo Biudžeto ir finansų komiteto sprendimui, kuriuo buvo siūloma pritari iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl Audito komiteto pasiūlymo norinčių kalbėti nėra. Likite tribūnoje. (*Balsai salėje*) Ar balsuoti prašote, pirmininke? I. Šimonytė. Prašau. Tuoj įjungsimė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Tikrai motyvai labai keisti, nes argumentuoti tuo, kad yra kitas komitetas, kuris pasirodė sukalbamesnis ir pritarė nutarimui, todėl mes nepritarėme jūsus pastaboms dėl nutarimo, kurios yra tikrai labai svarbios Seimui tvirtinant atsiskaitymą už vieną iš pagrindinių valstybės piniginių fondų, skamba labai keistai, bet balsuoti aš neprašau.

PIRMININKĖ. Balsuoti neprašote. Dėkoju. Dėl 2 straipsnio taip pat buvo Audito komiteto pasiūlymas. Prašom, gerbiama Šimonyte.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš neprašau tęsti...

PIRMININKĖ. Neprašote balsuoti, nes Socialinių reikalų ir darbo komitetas pritarė iš dalies.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Iš dalies, taip.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, ar galime su aptartais pasiūlymais pritari?

Priėmimas. Preambulę mes aptarėme. 1 straipsnis. Galime priimti? Galime. 2 straipsnis. Galime priimti.

Dėl viso motyvai. Norinčių kalbėti nėra.

Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 70 Seimo narių: už – 57, prieš – 1, susilaikė 12. Seimo nutarimą skelbiu priimtą. (*Gongas*)

13.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2017 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIIP-2692(2) (svarstymas ir priėmimas)

Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2017 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIIP-2692(2). Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkę R. Šalaševičiūtę kviečiu perskaityti pagrindinio Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą. Ruošiasi I. Šimonytė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Komitetas bendru sutarimu pritarė patobulintam Seimo nutarimo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu I. Šimonytę. Audito komiteto išvada.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Šį kartą, skirtingai nei prieš tai esančiais klausimais, Audito komitetas pritarė Seimo nutarimo projektui ir pasiūlė pagrindiniam komitetui patobulinti pagal Audito komiteto pasiūlymus. Sprendimas buvo priimtas bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra, tačiau yra gauta pasiūlymų. Prašau sugrįžti į tribūną Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkę R. Šalaševičiūtę, o gerbiamąją I. Šimonytę pristatyti Audito komiteto pasiūlymus.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Audito komitetas pasiūlė vis dėlto papildyti preambulę ir akcentuoti tuos pastebėjimus, kurie susiję su tuo faktu, kad nebuvo laikomasi sudarant ataskaitas subjekto principo. Išties tai yra labai svarbus dalykas, kad šito principo būtų laikomasi, nes priešingu atveju nelabai aišku, kieno pajamos, kieno turtas, kieno išipareigojimai yra atspindimi ataskaitose. Mūsų toks siūlymas ir yra papildyti nutarimo preambulę, pačiam nutarimui pritariant.

PIRMININKĖ. Socialinių reikalų ir darbo komiteto motyvai.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Nepritarti. Motyvai. Seimo nutarimo preambulėse nurodomas teisinis pagrindas, kuriuo remiantis Seimas tvirtina ataskaitų rinkinius. Preambulėje konstatavus faktą, kad sudarant Ilgalaikio darbo išmokų fondo finansinių ataskaitų rinkinį nesilaikoma vieno iš bendrųjų apskaitos principų, įtvirtintų Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 4 straipsnyje, subjekto principo, ataskaitų rinkinys turėtų būti nepatvirtintas.

Vyriausybės posėdžio protokoliniu pavedimu yra pavesta Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai užtikrinti Valstybės kontrolės 2018 m. spalio 1 d. valstybinio audito išvadoje Nr. FA-2018-P-4-8 pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą ir apie rezultatus nustatytais terminais informuoti Valstybės kontrolę ir Vyriausybės kanceliariją.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Reikalaujate balsuoti? Gerbiama I. Šimonytė? Tuoj įjungsiu.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Išties tas faktas, kad subjekto principo nesilaikoma ir vis dėlto Seimas galėtų į tai atkreipti Vyriausybės dėmesį, nepadaro ataskaitos duomenų kokiu nors būdu neteisingų, ir aš su Teisės departamento išvada nieku gyvu negaliu sutikti, tačiau balsuoti neprašysiu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir dėl 2 straipsnio taip pat buvo Audito komiteto pasiūlymas. Jam pritariama iš dalies. Galime pritari? Galime pritari. Dėkoju abiem pranešėjams.

Gerbiami kolegos, motyvai dėl viso. Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnis. Galime priimti? Galime. 2 straipsnį galime priimti. Dabar... Tuoj įjungsiu. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2017 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 67 Seimo nariai: už – 54, prieš – 1, susilaikė 12. Seimo nutarimą (projektas Nr. XIIIIP-2692(2) skelbiu priimtą. (*Gongas*)

Gerbiami kolegos, mums dar liko trys Seimo nutarimai. 2017 metų ataskaitos.

13.16 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo 2017 m. metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-2012(2) (svarstymas ir priėmimas)

Skelbiu Seimo nutarimo „Dėl Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo 2017 m. metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą Nr. XIIIIP-2012(2). Kviečiu Ekonomikos komiteto pranešėją A. Baurą perskaityti Ekonomikos komiteto išvadą.

A. BAURA (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Ekonomikos komitetas, kaip pagrindinis komitetas, minima nutarimo projektą svarstė du kartus, tai yra praeitą savaitę ir šiandien svarstė papildomas Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadas. Bendru sutarimu tiek departamento išvadoms, tiek Valstybės kontrolės audito išvadoms bei Audito komiteto buvo pritariama.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Audito komiteto pranešėją I. Šimonytę. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Audito komitetas svarstė šį nutarimo projektą ir bendru sutarimu jam pritarė. Pasiūlė pagrindiniam komitetui patobulinti pagal Audito komiteto pasiūlymus, tai, suprantu, pagrindinis komitetas ir padarė. Ačiū už tai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Gerbiami kolegos, noriu jus informuoti, kad yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymai, kuriems komitetas iš dalies pritarė. Ir vienam pritarė visa apimtimi. Ar galime pritari komiteto nuomonei? (*Balsai salėje*) Galime. Dėkoju.

Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnį galime priimti? Priimame. 2 straipsnį galime priimti? Priimame.

Motyvai dėl viso. (*Balsai salėje*) Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 71 Seimo narys: už – 65, prieš nėra, susilaikė 6. Seimo nutarimą (projektas Nr. XIIIIP-2012(2) skelbiu priimtą. (*Gongas*)

13.19 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2017 metų Garantinio fondo 2017 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-2691(2) (svarstymas ir priėmimas)

Seimo nutarimo „Dėl 2017 metų Garantinio fondo 2017 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-2691(2). Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto išvadą perskaityti J. Varžgalį. Ruošiasi I. Šimonytė.

J. VARŽGALYS (*LVŽSF*). Biudžeto ir finansų komitetas svarstė. Už – 9, susilaikė 3.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu I. Šimonytę, Audito komiteto išvada. Ruošiasi Ekonomikos komiteto pranešėjas A. Baura.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Audito komitetas atsižvelgė į Valstybės kontrolės nuomonę ir pritarė pateiktam Seimo nutarimo projektui, tačiau pasiūlė patobulinti pagal Audito komiteto pasiūlymus, analogiškai kaip ir Ilgalaikio darbo išmokų fondo atveju. Sprendimas buvo priimtas bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Ekonomikos komiteto pranešėją A. Baurą. Ruošiasi R. Šalaševičiūtė, Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvada.

A. BAURA (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, šių metų spalio 31 dieną Ekonomikos komitetas svarstė minimą nutarimo projektą, pritarė Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaboms, taip pat atsižvelgė į Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės valstybinio audito išvadą ir priėmė sprendimą, į visa tai atsižvelgiant, siūlyti pagrindiniam Biudžeto ir finansų komitetui pritari iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Kviečiu R. Šalaševičiūtę, Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvada.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Socialinių reikalų ir darbo komitetas nutarimo projektui pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusija. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Kviečiu pagrindinio komiteto pranešėją J. Varžgalį. Audito komiteto pirmininke, prašome pristatyti, jūsų pasiūlymai.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Kadangi čia lygiai tokia pati situacija, kaip buvo ir Ilgalaikio darbo išmokų fondo atveju, tai neprašau balsuoti ir siūlau iš karto svarstyti patį nutarimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Neprašote balsuoti. Komitetas pateikė savo argumentus, kodėl nepritarė. Kadangi yra neprašoma balsuoti, galime tam pritari bendru sutarimu? Dėkoju. Dėl 1 straipsnio taip pat buvo gauta Audito komiteto... Atsiprašau, dėl 2 straipsnio gauta Audito komiteto pasiūlymas. Iš dalies komitetas pritarė, taip pat nebalsuojame.

Pastraipsniui. 1 straipsnį galime priimti? Galime. 2 straipsnį galime priimti? Galime.

Motyvai dėl viso. Norinčių kalbėti nėra. Minutę, pasižiūrime, kad neapvilčiau jūsų, jeigu kuris norite išsakyti savo nuomonę. Yra. Prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš priminsiu, kad vėlgi čia yra vienas iš tokių rezervų, kuris naudojamas tam tikrais atvejais, tuo atveju, jeigu darbdavys bankrutuoja ir neatsiskaito su darbuotojais. Čia yra sukaupta 49 mln. eurų. 49 mln. eurų, tai jeigu ūkiškas žmogus, jis tikėtusi, kad tie pinigai, kažkur padėti banke, investuoti, duotų grąžą. Čia mes turime labai aiškia ataskaitą, juodai ant balto – finansinės ir investicinės veiklos rezultatas yra minus 47 tūkst. eurų.

Aš kviečiu labai rimtai pažiūrėti, kaip yra valdomi valstybės pinigai. Tai yra mūsų visų sumokėti pinigai į rezervą, kuriame sėdi tie pinigai ir duoda neigiamas palūkanas. Tai jeigu turi karvę, ji duoda pieno – gerai, neduoda pieno, ką darote, nežinau, pjaunate ją. Višta neduoda kiaušinių.

nių – pjaunate ją. Čia mes turime pinigus, kurie duoda neigiamą grąžą, tai kam juos laikyti, jeigu jie duoda neigiamą grąžą? Pažiūrėkime, galbūt juos galima kažkaip įdarbinti, investuoti. Aš su prantu, jeigu yra poreikis greitai juos išleisti, laikai juos likvidžiose lėšose, tuo metu neigiamos palūkanos... Bet gal dabar nėra poreikio staigiai išleisti 50 mln. eurų, galbūt galima investuoti į metų laikotarpio, trejų metų laikotarpio investicinius produktus. Kviečiu labai rimtai pažiūrėti, kokia yra investavimo strategija ir kaip yra valdomi valstybės pinigai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė už – S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Apie tai mes diskutavome ir kadangi argumentai buvo išsakyti, kad svarbiausia yra saugumas po visų tų bankinių pamokų, kurias patyrė valstybės įvairios institucijos su visais fondais, manau, kad tai nėra pakankamas pagrindas nepritari. Bet ateityje mes, be abejo, pasikviesime Finansų ministeriją, išdo valdytojus ir paklausime, ar yra efektyvesnių būdų valdyti likučius ir galbūt gauti teigiamą, o ne neigiamą grąžą, tačiau vis tiek siūlau balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Taip, aš norėčiau atkreipti dėmesį, kad, man atrodo, šių pinigų nereikėtų investuoti į tam tikrus fondus. Arba mažinti atskaitymo procentą iš įmonių į bankrutavusių įmonių fondą, arba išmokėti visą atlyginimą už visą negautą laikotarpį būtų teisingiausia. Šiandien yra išmokamas tik už tris mėnesius įmonei bankrutavus žmogui atlyginimas, ir tai ne visas išmokamas. Reikia taisyti įstatymą, ir manau, kad tada tokių likučių šiame fonde nebus. Bet iš principo pasisakau už ataskaitos tvirtinimą.

PIRMININKĖ. Balsuojame, kolegos. Daugiau norinčių kalbėti nėra. Balsuojame dėl Garantinio fondo 2017 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 71 Seimo narys: už – 57, prieš – 1, susilaikė 13. Seimo nutarimą skelbiu priimtą. (Gongas)

13.25 val.

Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2017 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-2685(2) (svarstymas ir priėmimas)

Ir paskutinis metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimas. Tai būtų Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2017 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-2685(2). Matau, jau pasirengęs Biudžeto ir finansų komiteto šiandien labai šauniai dirbantis pranešėjas J. Varžgalys. Prašom.

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Komiteto sprendimas ir pasiūlymai: pritari komiteto pagal Audito komiteto pasiūlymus patobulintam nutarimo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: 9 – už, susilaikė 3.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Maloniai kviečiu I. Šimonytę – Audito komiteto išvada. Šiandien jums taip pat teko pateikti daug išvadų.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Šį Seimo nutarimą komitetas svarstė, bendru sutarimu pritarė nutarimo projektui ir pasiūlė pagrindiniam komitetui patobulinti pagal Audito komiteto pasiūlymus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra, pasiūlymų nebuvo gauta. Pastaraisiems.

1 straipsnį galime priimti? Galime. 2 straipsnį galime priimti? Galime.

Motyvai dėl viso. M. Majauskas – prieš.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Kolegos, čia vėl atkreipsiu dėmesį. 163 mln. – pinigai ir pinigų ekvivalentai. Rezultatas – minus pusė milijono. Turime 163 mln. ir minus 559 tūkst. finansinės veiklos rezultata. Vėlgi kviečiu rimtai pasižiūrėti, ne tik pažadėti, bet rimtai pasižiūrėti, kaip yra

valdomi tie pinigai, ir galbūt tikrai galėtume bent jau prarasti mažiau, o būtų gerai gal bent vieną kitą kapeiką uždirbti iš tų pinigų, kuriuos laikome banke. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė už – S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Kadangi argumentai prieš buvo tie patys, argumentai už – tie patys, tai skaičiai – kiti, didesni, nes ir fondas didesnis. Tačiau siūlau balsuoti už ir pritarti šitam ataskaitų rinkiniui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame dėl Rezervinio fondo 2017 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 72 Seimo nariai: už – 56, prieš – 1, susilaikė 15. Seimo nutarimą skelbiu priimtą. (*Gongas*)

Gerbiami kolegos, jūs išties esate patys šauniauši, dirbote labai atkakliai ir daug. Rytinio posėdžio darbotvarkę mes baigėme, bet rytinio posėdžio nebaigėme.

Rezervinis 1 klausimas jau aptartas, rezervinis 2 klausimas dėl atliekų, kiek žinau, nebus teikiamas. O pateikiamas rezervinis 3 klausimas.

Prašom, K. Mažeika. Jeigu suklydau, prašom pasakyti. Viską išsiaiškinsime. K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Iš tiesų galiu pateikti ir antrą, jeigu (...).

PIRMININKĖ. Jūs esate pasirengęs?

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Aš esu pasirengęs, taip, aš galiu.

PIRMININKĖ. Viskas gerai. Jeigu jūs esate pasirengęs ir surinkti parašai... (*Balsai salėje*) Atsiprašau, neregistruotas nutarimas, tai tą atidėsime.

13.29 val.

Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2839, Žemės mokesčio įstatymo Nr. I-2675 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2840, Želdynų įstatymo Nr. X-1241 8, 9 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2841 (pateikimas)

Dabar kviečiu pateikti rezervinį 3 klausimą, nes čia yra viskas, ir Teisės departamento išvados. Skelbiu projektą Nr. XIIIIP-2839. Jūs tikriausiai pateiksite ir lydimouosius projektus: Nr. XIIIIP-2840 ir Nr. XIIIIP-2841. Tai yra įstatymų projektai prie Nr. XIIIIP-2031. Žuvininkystės įstatymo 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2839. Pateikimas. K. Mažeika. Prašau.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiama primininke. Gerbiami kolegos, išties noriu pristatyti Žuvininkystės įstatymo, Žemės mokesčio įstatymo ir Želdynų įstatymo straipsnių pakeitimo įstatymų projektus. Šis paketas susijęs su pagrindinio Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatomis, tiesiog yra tiek Teisės departamento išvadoje, jeigu pažiūrėtumėte, pamatytumėte, tikslinga, atkreiptinas dėmesys, kad yra tikslinga suvienodinti šias nuostatas, kad visi šie mano išvardinti visuose įstatymuose... būtų vadovaujamosi Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatomis, kas yra tikslinga. Projektai yra suderinti su Žemės ūkio ir Aplinkos ministerijomis.

PIRMININKĖ. Dėkui. Gerbiamas kolega, jūsų niekas nenori paklausti. Po pateikimo motyvai. Norinčių kalbėti nėra. (*Balsai salėje*) Bendru sutarimu? Pritariame bendru sutarimu. Komitetai. Dėl įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2839 kaip pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas, kaip papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 18 dieną. Dėl lydimojo Žemės mokesčio įstatymo projekto kaip pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas, kaip papildomi – Biudžeto ir finansų bei Kaimo reikalų komitetai. Siūloma svarstyti taip pat gruodžio 18 dieną. Dėl Želdynų įstatymo projekto kaip pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas, kaip papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 18 dieną. Ar galime pritarti komitetams ir svarstymo datoms? Galime. Dėkoju. Bendru sutarimu pritariame.

13.32 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2592 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 4 klausimas, kad papildytume sesijos darbų programą. A. Palionis kviečiamas į tribūną. Projektas Nr. XIIIIP-2592.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Prašau Seimo narių papildyti mūsų rudens sesijos programą PVM įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu.

PIRMININKĖ. Pateikimas. Niekas nenori paklausti. Galime pritarti? Norinčių išsakyti motyvus nėra.

Svarstymas. Galime pritarti? Galime.

Priėmimas. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame. Įjungiamo balsavimo lentelę. Balsuojame, kad papildytume sesijos darbų programą A. Palionio kaip tik pateiktu pasiūlymu ir leistume jam pateikti Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 69 Seimo nariai: už – 64, prieš nėra, susilaikė 5. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

13.33 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2589 (pateikimas)

Leidžiame kolegai pateikti – įrašome į darbotvarkę Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2589. Prašau.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Pagal Europos Sąjungos statistikos agentūros Eurostato duomenis Lietuvoje vidutinės maisto produktų kainos brango kur kas daugiau negu kitose Europos Sąjungos šalyse. Kai kurių produktų kainos didėjo, nes jas brangino tiekėjai, o pagrindinė priežastis buvo brangstančios žaliavos. Mūsų PVM įstatyme yra siūloma įteisinti, kad būtų priimtas lengvatinis 9 % PVM tarifas ir kad jis būtų taikomas visiems maisto produktams.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti daug Seimo narių. S. Gentvilas. Prašau. Ruošiasi M. Majauskas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Rodos, konservatoriai čia pirmieji pradėjo kalbėti apie tai. Gerbiamas Andriau, jūs, kaip Biudžeto ir finansų komiteto vienas iš narių, ar nemanytumėte, kad reikėtų pateikti šiek tiek daugiau statistikos negu tik tai septynetą sakinių aiškinamajame rašte? Reikėtų pateikti, koks būtų biudžeto netekimas taikant šitą lengvatinį PVM, taip pat, kaip tai iš tikrųjų atsilieptų, kokios studijos sako, kad iš esmės kainos sumažėtų ir tai nenuieitų tiems patiems prekybininkams, kuriuos dažnai kaltiname, kad jie dirba per mažomis konkurencinėmis sąlygomis. Galbūt sumažinus gyventojams PVM maisto produktams iš esmės būtų didinama marža patiems prekybos tinklams ir kainos faktiškai nesumažėtų. Kokiais statistiniais arba moksliniais leidiniais jūs remiatės, kad iš esmės gyventojai tikrai gaus mažesnes kainas už maisto...

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū už klausimą. Iš esmės ne paslaptis, kad dėl konkrečios PVM lengvatos diskusijos Seime vyksta ne pirmus metus, ar maisto produktams, ar atskiroms maisto produktų rūšims. Prisimename praeitą kadenciją, kai mes mėsos gaminiams teikėme PVM lengvatą, į Seimą buvo atnešti trys skaičiai, koks būtų praradimas vien tik dėl mėsos PVM. Vieną skaičių pateikė Finansų ministerija, kitą skaičių pateikė Mokesčių inspekcija. Kad ir kaip būtų keista, jie skiriasi, ir gana ženkliai skiriasi – vienu trečdaliu.

Kodėl nepateikiame dabar duomenų? Prieš keletą metų ir Prekybininkų asociacija išipareigojusi yra, jeigu valdžia sumažintų PVM, prekybininkai jo netaikytų antkainiams, o taikytų galutiniam vartotojams.

Kur mes matome naudą? Nauda visų pirma... Mes irgi puikiai žinome, 2017 metais Lietuvos piliečiai Lenkijoje išleido 304 mln. eurų. Jeigu paimtume mūsų prekybos centrų apyvartą, tai yra iš esmės „Norfos“ prekybos centro apyvartą. PVM sumažinimas padėtų ir sumažintų mūsų piliečių keliones į kaimynines šalis, nes ne paslaptis, kad Šiaurės Lietuvos gyventojai važiuoja apsipirkti į Latviją, Pietų Lietuvos gyventojai apsipirka Lenkijoje. Sutinku, kad būtų laikinas PVM nesurinkimas, bet galutinis efekto taškas būtų pasiektas ir surinkimas atsistatytų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia M. Majauskas. Ruošiasi E. Pupinis.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, jūs tikrai visuomet ir komitete, ir čia, posėdžių salėje, pasižymite aštriu ir tokiu sveiku protu, bet čia iš to jūsų teikiamo projekto tikrai negalėčiau padarytų tokių išvadų, nes, vienas dalykas, teigiate, kad sumažinus pridėtinės vertės mokestį žmonės pradės daugiau valgyti, pradės daugiau vartoti ir taip tas netekimas bus sugražintas. Gal galite patikslinti? Aš suprantu Pietų ir Šiaurės Lietuvoje, bet ar vilniečiai staiga pradės daugiau valgyti, jeigu PVM bus mažesnis? Tai norėjau pasiklausti jūsų.

Taip pat galbūt galėtumėte patikslinti, kokius gi skaičius esate gavę iš Finansų ministerijos, Mokesčių inspekcijos, apie kokius čia mes galimus netekimus kalbame? Iš tikrųjų teikti tokį svarbų, jautrų ir reikšmingą įstatymo projektą be realių skaičiavimų, bent jau kažkokių apytikslų, atrodo labai keista ir nerimta iš jūsų.

A. PALIONIS (LSDDF). Visų pirma, ačiū už komplimentą, Mykolai. Nepradės daugiau valgyti.

Tenka važinėti po Lietuvą. Prieš porą mėnesių Rokiškyje teko matyti skelbimą, kad vežame į Lenkiją apsipirkti. Vilniaus, manau, nėra paslaptis, lygiai taip pat dalis gyventojų ir vartotojų apsipirka ne čia, Lietuvoje, o Lenkijoje. Čia niekas nešneka, kad vartojimo padidėjimas kompensuos PVM netektį.

Dėl pateiktų duomenų. Prisipažinsiu, tikrai mes jų neužklausėme, nes skaičiai bus dideli. Aš manau, kad jeigu Seimas ir pritars, bus pateikta Vyriausybės išvada, mes tuos duomenis matysime.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi K. Starkevičius.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas pranešėjas, iš tikrųjų turbūt visi prisimename tą faktą, kai įrodinėjo, kad reikia Lietuvoje mažinti viešbučių kainas prieš pirmininkavimą Europos Sąjungos Tarybai. Tada buvo sumažintos kainos viešbučiams. Ai, taip, taip, PVM sumažintas. Taip. Bet kainos, deja, nesumažėjo, kainos padidėjo. Vėlgi, ar neatsitiks toks faktas, ir paprastai vis tiek tas atsiliepia biudžetui. Čia jau buvo klausta. Bet vis tiek dėl laikino subalansavimo reikėtų kaip nors numatyti kokį nors atsarginį variantą, kad būtų galima kokius nors mokesčius įvesti. Kaip jūs siūlote tuo trumpuoju periodu subalansuoti biudžetą?

A. PALIONIS (LSDDF). Visų pirma mes negalime lyginti viešbučių. Kodėl yra PVM lengvata viešbučiams? Nes jie dėvosi daug greičiau, kad reikia juos remontuoti ir plius, jeigu mes turėtume PVM visą, apsistojes kad ir Europos Sąjungos gyventojas, ne Lietuvos rezidentas, matydamas, kad sumoka 100 eurų ir tame 100 eurų yra 21 euras PVM, išsirašys su nuliniu PVM sąskaitą ir PVM sumokės savo valstybei. Šito tikrai negalime lyginti, viešbučių su maisto lengvata, o tuos trumpus netekimus, suprantama, finansų subalansavimą turėtų įvertinti Finansų ministerija. Ar mes taikome šitas nuostatas iš karto visa apimtimi, gal išskirdami atskiras produktų rūšis, tai yra diskusijų klausimas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš turiu kitą pavyzdį. Kolega pateikė neigiamą, aš teigiamą. Kai buvo PVM sumažintas transportui, būtent keleiviniam transportui, kompanijos nepakėlė šio mokesčio ir šiandien važinėjame tuo pačiu tarifu, nors degalų kainos svyruoja. Tačiau mano klausimas būtų, tai gal ir čia reikėtų padaryti taip – sutarti dėl eksperimento tam tikriems produktams, tarkim, metams, ir pasižiūrėti tų rezultatų, nes mes čia visi spėliojame, visi kaltiname ar prekybininkus, ar perdurbėjus, tačiau nematome to galutinio rezultato.

Ir dar vienas – susiejimas su vačeriais. Gal reikėtų tų vačerių, kurie visiškai neaiškūs, atsakyti, o žengti tokį eksperimentinį žingsnį metams su PVM maisto produktams?

A. PALIONIS (LSDDF). Pritariu jūsų minčiai, bet neregistruojant Seime jokių projektų tos mintys kažkaip ir nerealizuojamos. Pateikimas yra, aišku, apimtis didelė, o svarstymo metu ir po Vyriausybės išvadų galima registruoti siūlymus ir bandyti visus variantus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis Andriau, noriu jus pataisyti, latviai į Lietuvą nevažiuoja maisto produktų pirkti.

A. PALIONIS (*LSDDF*). Lietuviai į Latviją važiuoja.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Lietuviai nevažiuoja į Latviją, latviai važiuoja į Lietuvą, atsiprašau, ne taip pasakiau.

A. PALIONIS (*LSDDF*). Prašau.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Kadangi gyvenu pasienio rajone, mieste, prekybos centruose savaitgaliais labai daug Latvijos piliečių, kurie perka maisto produktus. Iš Lietuvos į Latviją niekas nevažiuoja absoliučiai, nebent, nežinau, ar dar važiuoja, negirdėjau, alkoholinių gėrimų, alaus. Dabar alkoholiniai gėrimai irgi prie maisto produktų priskiriami, tai mažinsime PVM ir alkoholiniams gėrimams, taip?

A. PALIONIS (*LSDDF*). Čia yra tik maisto produktams, ne alkoholiniams gėrimams. Skystai duonai nesiskaito.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Paskutiniam suteiksiu galimybę paklausti A. Salamakinui.

A. SALAMAKINAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, na, jūs pasakėte, kad Vyriausybės jau čia privaloma išvada, bet kur jūs matote biudžete rezervą? Vis dėlto čia bus ne 1 mln., ne 2 mln. ir ne 3 mln., tai yra ganėtinai, vadinkime taip, didžiuliai pinigai. Nuo ko teks paimti? Perskirstyti visą biudžetą reikės?

A. PALIONIS (*LSDDF*). Aš tikiu vienu labai paprastu dalyku. Kai buvo mažinamas, jeigu prisiminsite, prieš dešimt metų gyventojų pajamų mokestis, vienas buvo etapas, antras buvo etapas ir pirmi keli mėnesiai buvo, kada biudžetas buvo nesurenkamas, bet įvertinus dviejų ketvirčių pajamas buvo netgi ir viršplaninės pajamos. Čia yra tikrai pačių finansų srautų subalansavimo klausimas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai po pateikimo. P. Gražulis. Prašau.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Gerbiami Seimo nariai, šita iniciatyva ne pirmą kartą yra Seime pateikiama, teko ir man pateikti. Ir aš dabartinei valdančiajai daugumai siūlyčiau žengti tokį ryžtingesnę žingsnį. Pažiūrėkime, mūsų kaimyninėje Lenkijoje PVM maisto produktams nėra vienodas, kai kuriems yra taikomi 5 %, kai kuriems taikomas net mažesnis. Jeigu mes sumažintume PVM, tikrai maisto produktų prekės atpigėtų ir gyventojai apsipirkinėtų čia, o gal latvių dar daugiau važiuotų į Lietuvą apsipirkti. Manau, gal ir lenkai važiuotų apsipirkti. Prisiminkime, kad prieš kiek laiko, tik atgavus nepriklausomybę, srautai lenkų važiuojo į Lietuvą apsipirkti. Ir, man atrodo, tokiu atveju mes tikrai tuos pinigus per sumažintą PVM susigražintume per padidėjusį vartojimą.

Manau, kad valstybei nuostolio nebūtų, gal kažkuriuo laikotarpiu ir būtų, būtų galima numatyti ne iš karto, pavyzdžiui, kiekvienais metais mažinti po keletą procentų, ir per trejus metus pasiekti 9 %, bet vis tiek reikėtų eiti tuo keliu, nes daugelyje Europos Sąjungos šalių PVM maisto produktams yra mažesnis negu kitoms prekėms. Todėl aš pritarčiau, kad reikėtų po pateikimo pritarti, o paskui galbūt ieškoti, komitetas ieškotų ir išmintingesnių kelių, kaip atpiginti maisto produktus, kad lietuviai nevažinėtų į svetimą šalį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Mieli kolegos, aš norėčiau pratęsti gerbiamojo Algimanto mintį, jog tai tikrai reikšmingų finansinių resursų reikalaujantis sprendimas. Rezervų tam nėra, o didelę naudą – valstybės finansinių resursų – dėl šio sprendimo pasiims prekybininkai, ir tai rodė ne vienas tyrimas, taip pat buvo ir Tarptautinio valiutos fondo įvairių skaičiavimų, kurie rodė, kad nuo 40 iki 70 % svyruoja nauda, kurią gali gauti būtent prekybininkai, kai kalbame apie pridėtinės vertės mokesčio lengvatą maisto produktams.

Kitas iš tikrųjų svarbus dalykas – man atrodo, kad čia mes matome tam tikrą premjero kainų mažinimo misijos fiasko, kai premjeras užsiėmė ryžtingai sumažinti kainas, bet matome, jog jokių realių rezultatų negali parodyti, todėl dabar ieškoma kokių nors sprendimų, kaip dirbtiniu būdu būtų galima mažinti kainas, taip valstybei patiriant didžiulį nuostolį. Bet taip pat ne mažiau svarbu yra, koks valstybės resursų prioritetas: ar mes nusprendžiame mažinti pridėtinės vertės mokesčių ir leisti prekybininkams pasiimti didelę valstybės resursų naudą, ar mes, pavyzdžiui, skiriame tuos resursus mokytojų atlyginimams didinti, medikų atlyginimams didinti ar valstybės tarnau-

tojų atlyginimams didinti. Čia vis dėlto nusprendžiame remti prekybininkus, tai tokiam sprendimui pritarti negaliu.

PIRMININKĖ. Nuomonės skirtingos, balsuojame po pateikimo.

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 57, prieš – 2, susilaikė 15. Pritarta po pateikimo.

Gerbiami kolegos, mes girdėjome pranešėjo... Tikriausiai Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas tai ir nori pasakyti, bet suteiksiu žodį jam dėl Vyriausybės išvados.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Pirmiausia aš sveikinu didžiąją dalį dabar balsavusiųjų, tai yra gera preliudija į popietinę PVM odisėją. Be abejo, kadangi patys iniciatoriai prašo Vyriausybės išvados, aš prie šito prašymo taip pat prisidedu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Galime bendru sutarimu pritarti dėl Vyriausybės išvados? Galime. Kaip pagrindinis siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas. Papildomas komitetas nebuvo numatytas. Kolegos, dabar prašau komiteto pirmininko taip pat, reikia susitarti, kada svarstysime šį teisės aktą. (*Balsai salėje*)

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Kai sulauksime Vyriausybės išvadų. Dabar siūlau datos nenumatyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime ir priimti tokį sprendimą? Nelabai galime? Iki gruodžio. Antras biudžeto svarstymas – gruodžio 6 dieną. Taip ir fiksuojame, turėsime išvadą, bus apsvartyta komitete, ir gruodžio 6 dieną planuokime. Planuokime. Galime bendru sutarimu? Galime.

Gerbiami kolegos, matau, kad darbotvarkė jau išseko ir nelabai spėsime pateikti ir atsakyti į klausimus. Ar dar galime iki 14 valandos dirbti? Dirbame toliau.

13.50 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2944 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Tada kviečiu R. Šalaševičiūtę. Paskutinis mūsų darbotvarkės buvo 2-22.1 klausimas, kad papildytume sesijos darbų programą, projektas Nr. XIIIIP-2944.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Gerbiami kolegos, prašau pritarti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektui. Norėčiau po to pateikti du įstatymų projektus, tai yra Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2827 ir Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2828. Abu projektai yra teikiami Socialinių reikalų ir darbo komiteto, jie turėtų išspręsti socialinių darbuotojų atlyginimų padidinimo klausimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, dėl Seimo nutarimo, kad papildytume sesijos darbų programą, po pateikimo norinčių klausti nėra. Bendru sutarimu. Svarstymas. Bendru sutarimu? Priėmimas. Norinčių kalbėti nėra, balsuojame. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 71 Seimo narys: už – 67, prieš nėra, susilaikė 4. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-2944) priimtas. (*Gongas*) Darbotvarkė papildyta.

13.52 val.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2827, Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2828 (pateikimas)

Gerbiamoji pirmininke Rimante Šalaševičiūte, Socialinių reikalų ir darbo komiteto vardu, kaip jūs minėjote, pateikite Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2827 ir lydimąjį Valstybės ir savivaldybių įstaigų dar-

buotojų darbo apmokėjimo įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2828. Prašom. Pateikimas.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Gal, gerbiami kolegos, aš pradėsiu nuo Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto, nes iš tiesų situacija yra tokia, kad labai skirtingai yra mokami socialiniams darbuotojams atlyginimai, jie iš dalies yra susiję ir su savivaldybių pinigais. Mūsų Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kai pradėjo galvoti, koku būdu ir kaip išspręsti socialinių darbuotojų atlyginimą, net buvo įvardyta Socialinių reikalų ir darbo komiteto seniai esančių narių, kad atlyginimai iš tikrųjų yra... Dešimt metų sprendžiama, kaip padėti socialiniams darbuotojams. Tuo labiau kad paskutiniu metu yra dar ir ta problema, kad dirbančių su vaikais socialinių darbuotojų atlyginimai yra nuo 15 iki 30 % didesni, tuo tarpu dirbančių su neįgaliaisiais atlyginimai kai kuriose savivaldybėse siekia tik 500 eurų.

Todėl mes siūlome nustatyti pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientą, padidinant jį 20 %. Socialinių paslaugų srities darbuotojų pareiginės algos pastovioji dalis būtų didinama atsižvelgiant į socialinių paslaugų srities darbuotojų turimą kvalifikacinę kategoriją: už pirmą kvalifikacinę kategoriją siūlome 10 %, už antrą – 15 %, už trečią, tai yra aukščiausią, – 25 % didinti atlyginimą. Socialinių paslaugų srities darbuotojams, neturintiems kvalifikacinės kategorijos, pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai gali būti didinami iki 10 %. Toks yra teikiamas mūsų komiteto narių siūlymas.

PIRMININKĖ. Gerbiamoji Rimante Šalaševičiūtė, J. Jarutis nori paklausti. Ruošiasi A. Sysas.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama kolege, visiškai pritariu, kad reikia spręsti socialinių darbuotojų atlyginimo klausimą. Prieš keletą metų, kai socialinės paramos mokėjimas buvo perduotas savivaldybėms kaip savarankiška funkcija, savivaldybės labiau stengėsi įvertinti socialinės paramos gavėjų poreikius, jų turto lygį, kaip jie gyvena, ir taip taupydavo. Bet jūs sakote, kad atlyginimų didinimas, minėjote, būtų didinama iš nepanaudotų socialinės...

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Čia yra kitas projektas, gerbiamas Jaruti, kitas, kurį aš noriu pateikti. Ten būtų iš nepanaudotų, papildomai prie to, ką mes teikiame dabar.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Tada iš kokių pinigų bus didinama?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Turėtų būti iš valstybės biudžeto ir tiesiog duodama savivaldybėms. O kitas projektas, kad nepainiotume, iš karto galiu pasakyti kito projekto esmę. Mes turime Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą. Praeitų metų lapkričio mėnesį buvo nustatyta, kad tie pinigai, kurie nepanaudoti socialinėms reikmėms, pašalpoms ir kitoms socialinėms reikmėms, nes pinigai buvo naudojami ir ne pagal paskirtį, tai praeitais metais mes nustatėme įstatymu vienuolika pozicijų, susijusių su socialinėmis reikmėmis. Tik pagal tas sritis galima panaudoti pinigus.

Mes dabar konkreiname: yra dešimta ir vienuolika pozicijos. Dešimta – socialinių paslaugų srities darbuotojų darbo sąlygoms gerinti ir darbo užmokesčiui didinti buvo leidžiama jau šiais metais panaudoti ir savivaldybės administracijoje dirbančių socialinių išmokų specialistų darbo užmokesčiui didinti. Mes dabar papildomai minėtame įstatymo projekte įvardiname, kad savivaldybės nepanaudotas lėšas turėtų panaudoti prioritetiškai iki 20 % skirdamos socialinių darbuotojų darbo atlyginimui didinti.

Tai, ko jūs manęs klausėte, yra susiję su šiuo projektu. Iš tikrųjų praktika rodo, pavyzdžiui, Vilniuje yra didžiausias socialinių darbuotojų atlyginimas ir tai yra iš tos dalies, kuri pridedama iš sutaupytų lėšų. Šiandien mes gavome, vykdydami parlamentinę kontrolę, Lietuvos žemėlapi, siekia 1 tūkst. 81 eurą, o kai kuriose savivaldybėse nesiekia net 500 eurų. Todėl čia yra siekiamybė. Siekiant, kad nebūtų susipriešinimo tarp pačių socialinių darbuotojų ir kad iš tikrųjų išspręstume regionuose socialinių darbuotojų atlyginimo padidinimo klausimą, yra pateiktas toks siūlymas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiama pirmininke, kadangi ilgai galvojome, kaip mums čia surašyti tą įstatymo projektą, todėl mano klausimas dabar kaip valdančiosios daugumos atstovei: kiek procentais tikėtės, kad mūsų pataisoms bus pritarta? Ačiū.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Žinokite, gerbiamas Algirdai, iš tikrųjų visas komitetas nuoširdžiai svarstėme, kokius įstatymus ir kaip keisti. Atsižvelgdama į tai, kad tik 3 % pinigėlių nueina būtent šiai sričiai, aš manau, kad čia sėdintys, ypač vienmandatininkai, kurie dirba (ir labai daug) su socialiniais darbuotojais, manau, 80 %, aš tikiu, šiandien ir per svarstymą, ir priėmimą balsuos už šiuos projektus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, ar galiu prašyti jūsų pratęsti rytinį posėdį tol, kol baigsime atsakyti į klausimus ir išklausysime motyvus? Dėkoju. R. J. Dagys klausia paskutinis. Jungiame. Jau įjungėme.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiama pranešėja, aišku, aš irgi pritariu savo nuomonei, kadangi įstatymo projektą mūsų pateikėte. Klausimas būtų toks. Ar vis dėlto mes šį biudžetą svarstydami neturėtume išspręsti ir tam tikrų kitų problemų, susijusių su tomis institucijomis, kurioms mes užkrauname vis papildomo darbo? Čia vėl keli projektai įregistruoti, bet atlyginimai lieka tie patys. Turiu omeny socialinio draudimo sistemos darbuotojų ir panašiai. Aš bijau, kad mes tokiu atveju tiesiog nebeturėsime žmonių, kurie ten dirbs, o turint omeny, kas jų laukia atlikti, vis nauji kraunami darbai, mes tiesiog rizikuojame tam tikros socialinės sistemos stabilumu.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Gerbiamas Rimantai, iš tikrųjų jau ne vieną grupę ėmėme. Ir mūsų sistemos, aš turiu omeny Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos sistemos darbuotojus, kurių atlyginimai 500–600 eurų, net ekspertų tokių turime, bet mes, komitetas, pasirinkome kaip prioritetą šią sritį. O jūs, kaip suprantu, turite omeny „Sodra“, kiek žinau, pasiūlymą registruojate. Mes mėginsime jį ir komitete svarstyti po pateikimo. Iš tikrųjų mes negalime visiems rasti tiek, kiek norėtume, pinigų, kad visų poreikius patenkintume, bet mūsų toks komiteto sprendimas buvo. Ar ne taip?

PIRMININKĖ. Taip. Gerbiamoji pirmininke, dėkoju už atsakymus į klausimus.

Motyvai po pateikimo. R. J. Dagys – nuomonė už.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Iš tikrųjų šis projektas, kurį mes dabar galime... pateikėme jūsų dėmesiui, yra lengviau realizuojamas negu mano užduotas klausimas prieš tai. Kadangi šaltinis yra kaip ir aiškus, tai yra valstybės lėšos, kurios ten yra, jos nėra tokios labai ženklios ir didelės, kad mes galėtume tenai dėl jų labai pabloginti biudžetinę situaciją, nes ten rezervų tam galima rasti.

Kitas dalykas – savivaldybės lėšos. Noriu atkreipti dėmesį, kad mes čia kad ir kaip užstotume savivaldybes, negalime toleruoti tokios situacijos, kai atlyginimai už tą patį darbą iš esmės dvigubai skiriasi. Tuo tarpu tose savivaldybėse, kurios sutaupyta lėšas leidžia vienaip, ir atlyginimai beveik kone du kartus didesni. Tikrai rezervų tam yra ir čia lėšos tikrai ne visos atimamos iš savivaldybių, bet neužmirškime, kad tos lėšos, apie kurias mes dabar kalbame, turėtų būti skirtos būtent šiai sričiai. O tai, kad mūsų savivaldybės to nedaro, tai jos čia gudrauja. Jeigu jos taip ilgai gudraus, iš tikrųjų turbūt prasmė laikyti tas jų sutaupyta lėšas gali prapulti. Jos turi puikiai tai žinoti. Šiuo atveju manau, kad dėl tų 3 %, jeigu iš 3 % išleidžiamų tų sutaupytų pinigų ir bus išleista 4 %, tikrai savivaldybėms nieko čia blogo neatsitiks.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aišku, kad socialiniams darbuotojams didinti atlyginimus reikia, tai tikrai už, bet jau atsirado tokia tradicija, kad visas problemas valstybė nori išspręsti savivaldybių sąskaita, sąskaita tų pinigų, kuriuos jau kažkada davė perduodama socialinės paramos reikalus. Tų pinigų, gerbiamieji, jau senokai kaip ir nebėra. Jie iš esmės tapo dalimi biudžeto pinigų ir savivaldybės juos panaudojo, aišku, socialinės paskirties dalykams. Bet aš girdėjau dar vieną dalyką, kad į tą pačią eilutę, į tą patį stulpelį nori Vyriausybė įrašyti dar ir pagalbą dėl švietimo darbuotojų atlyginimų. Iš tikrųjų čia bus išvis nonsensas. Nemanau, kad mes turime tikrai rodyti pirštu į tas pačias lėšas ir sakyti: savivaldybės, mokėkite, mokėkite ir mokėkite. Čia Vyriausybės priimami sprendimai, todėl Vyriausybė turėtų taip pat skirti tų pinigų iš biudžeto savivaldybėms, tada bus išspręstos problemos. O šiaip mes priimame dokumentus dėl dokumentų. Ką gali savivaldybės skirti, kai 48 savivaldybėms kitais metais mažėja biudžetas apskritai? Galime tą rašyti, galime prirašyti, kiek norime, bet jeigu savivaldybės neturės iš ko įgyvendinti, tiktai mūsų pažadai ir liks. Aš susilaikysiu nuo tokio pasiūlymo.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, balsuojame dėl ką tik pateiktų įstatymų projektų Nr. XIIP-2827 ir Nr. XIIP-2828.

Balsavo 57 Seimo nariai: už – 47, prieš – 1, susilaikė 9. Kaip pagrindinis siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 11 dieną. Kitų pasiūlymų nėra? Nėra.

Gerbiamieji kolegos, keturios valandos labai atsakingo rytinio posėdžio. Ačiū jums kiekvienam, dirbome puikiai! Iki pasimatymo vakariniame posėdyje. (*Gongas, balsai salėje*) Paskutinis balsavimas buvo jūsų registracija.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Mano neveikė! Mano neveikė!

PIRMININKĖ. V. Kamblevičius taip pat aktyvai dirbo keturias valandas. Fiksuojame.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 235 STENOGRAMA

2018 m. lapkričio 20 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
I. ŠIAULIENĖ ir A. NEKROŠIUS*

PIRMININKĖ (I. ŠIAULIENĖ, LSDDF). Gerbiami kolegos, pradėdame lapkričio 20 dienos Seimo vakarinį plenarinį posėdį. (*Gongas*) Registracija. Prašau registruotis.

Užsiregistravo 54 Seimo nariai. Gerbiami kolegos, rytinio posėdžio metu tiesiog buvo tokia techninė klaidelė posėdžio pirmininko. Mes tiesiog dėl protokolo turėtume patikslinti, jog dėl Seimo nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2017 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-2688(2) buvo pasakyta, kad yra du straipsniai. Yra vienas straipsnis ir jokių pasiūlymų, pakeitimų nėra. Tiesiog patikslinimas.

Dėl vedimo tvarkos prašau per šoninį mikrofoną A. Sysą.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Aš dėl vakarinės darbotvarkės. Tikrai neprašysiu pertraukos, bet noriu paprašyti dėl pirmo ir antro klausimų diskutuoti atskirai, o ne tą visą paketą per vieną svarstymą. Būtent dėl dviejų pirmų įstatymų yra prasmė diskutuoti, o kitus galėsime priimti *in corpore*. Labai ačiū.

15.02 val.

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2019 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2719(2) (svarstymas)

PIRMININKĖ. Dėkoju, taip ir elgsimės. Pradėsime popietinę darbotvarkę. Darbotvarkės 2-1 klausimas – Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2019 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2719(2). Kviečiu komiteto pirmininkę R. Šalaševičiūtę. Prašau.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Socialinių reikalų ir darbo komitetas pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš – 1, susilaikė 2.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Audito komiteto išvadą paskelbti... I. Šimonytės nematau. Kas galite iš Audito komiteto paskelbti išvadą? (*Balsai salėje*) Audito komiteto. (*Balsai salėje*) Gerbiama sis Vaičekauskai, būkite malonus, išgelbėkite. Atėjo N. Puteikis. Prašau.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Audito komiteto balsavimo rezultatai – pritari B alternatyvai. A variantas buvo pritari iniciatorių pateiktam Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2019 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2719(2), už – 1. O variantas B – nepritari šiam projektui, už – 4. Taigi komitetas pritarė B alternatyvai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto išvadą paskelbti V. Rinkevičių. Prašom.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas, kaip papildomas komitetas, apsvarstė šį įstatymo projektą, nutarė pritari projektui ir pasiūlyti pagrindiniam komitetui pritari iniciatorių pateiktam įstatymo projektui, jį patobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, kurioms Biudžeto ir finansų komitetas pritarė. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš nebuvo, susilaikė 2.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Gerbiami kolegos, pradėdame diskusiją. Pirmoji užsirašiusi yra G. Skaistė. Prašom.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Išties „Sodros“ biudžetas yra vienas iš pagrindinių dokumentų, reglamentuojančių socialinę sritį, tad manau, kad verta pakalbėti, ne tik mygtukus paspaudyti, bet dar šiek tiek padiskutuoti ir pagalvoti, ką būtų galima padaryti geriau.

Šiuo atveju, mano nuomone, „Sodros“ biudžetas yra nei geras, nei blogas, turbūt visi pakeitimai turi ir savų pliusų, ir savų minusų. Turbūt gerieji aspektai būtų tie, kad apsispręsta, kaip ir anksčiau buvo apsispręsta, kad „Sodros“ skola visgi yra valstybės biudžete, kad šiais metais buvo nuspręsta iškelti, aktyvias darbo rinkos politikos priemones finansuoti iš valstybės biudžeto, taip nustatant, kas yra draudiminės priemonės ir kas visgi yra socialinė parama ir turėtų būti finansuojama iš valstybės biudžeto.

Kitas aspektas yra tas, kad valstybės biudžete užimtumo politikos priemonėms buvo skirta mažiau lėšų, bet čia turbūt jau kitas klausimas, kurį mes diskutuosime nagrinėdami biudžetą. Taip pat kitas pozityvus aspektas tas, kad nuspręsta, kad dalis pensijos bus finansuojama iš gyventojų pajamų mokesčio, tai yra dotacija iš valstybės biudžeto. Visgi, jeigu atsižvelgtume į tarptautinių institucijų rekomendacijas, buvo siūloma finansuoti bazinę pensiją ne tik iš gyventojų pajamų mokesčio, bet tokia mintis buvo iškelti į biudžetą tam, kad būtų galima finansuoti ir kitais mokesčiais pakeitimais, tačiau buvo apsispręsta to nedaryti.

Nelabai geras aspektas yra tas, kad motinystės išmokos, kaip ir anksčiau, nėra subalansuotos, joms trūksta lėšų, maždaug 5 % išlaidos yra didesnės negu pajamos, mokamos būtent šitam draudimui. Todėl, mano nuomone, reikėtų vieną kartą apsispręsti ir subalansuoti šitos srities tarifus, kadangi dabar motinystės draudimas, kaip ir nelaimingų atsitikimų draudimo išlaidos, yra finansuojamas sąskaita pensininkų ir to rezervo, kurį mes sukaupe. Jeigu mes norime, kad motinystės tarifas ir tai, ką mes užkrauname mokėti žmonėms mokesčius, būtų skirta būtent toms priemonėms, tai reikėtų apsispręsti ir nustatyti šiek tiek didesnę tarifą ir finansuoti motinystės draudimu būtent motinystės išlaidas, o ne pensijai skirtu tarifu finansuoti paskui motinas.

Kalbėdami apie pajamų nelygybės mažinimą, kuris turbūt buvo pirminis dabartinės Vyriausybės prioritetas išskirtas, matome, kas yra pajamų nelygybės apatinėje dalyje, tai yra dažniausiai jaunos šeimos ir pagyvenę žmonės, dažniausiai pensininkai, kurie gauna mažas pensijas. Aš tiesiog noriu atkreipti su šiuo nauju biudžetu... Nors pensijos yra didinamos 7,6 %, tačiau turėdami omenyje atlyginimų didėjimą, kuris yra ypač spartus šituo pasaulinio ekonomikos augimo laikotarpiu, mes matome, kad pati pakeitimo norma, tai yra tai, ką žmogus gauna, gaudamas vidutinį atlyginimą ir gaudamas pensiją, tas santykis, praėjusiais metais, tai yra 2018 metais, 52 % vidutinio atlyginimo pensija į rankas yra, o ateinančiais metais, 2019 metais, planuojama, kad tas pakeitimas bus 2 % mažesnis. Turint omeny tokį aspektą, vertinant palyginamuoju metodu, ne absoliutiniu metodu, kiek ten eurų daugiau įkris į tavo kišenę, tačiau žiūrint, kiek iš tikrųjų auga ekonomika ir kiek žmonės aplinkui geriau gyvena, kokius geresnius atlyginimus gauna, tai ta pakeitimo norma ateinančiais metais bus šiek tiek blogesnė.

Pabaigoje turbūt kitas, jau diskusinis klausimas, kalbant apie „Sodros“ rezervą, apie kurį visi kalba, kad tai yra gerai, ir jeigu ateis kada nors krizė, iš tikrųjų turėsime tam tikrą pagalvę, į kurią bus verta atsiremti. Manau, kad ateityje tikrai vertėtų diskutuoti, kokio dydžio išties tas „Sodros“ rezervas turėtų būti, nes šiandien mes tiesiog visas perteklines lėšas skiriame tenai. Manau, kad tokį matymą ateičiai mums reikėtų visiems nusistatyti, kiek iš tikrųjų mes planuojame sukaupti ir kokiam laikotarpiui tų lėšų turėtų užtekti. Tai tiek.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Frakcijos vardu kviečiame A. Sysą.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, antras pagal dydį biudžetas faktiškai yra mūsų šaltinis senjorams, neįgaliesiems ir kitiems, gaunantiems įvairias išmokas, todėl diskusija turėtų būti labai rimta.

Norėčiau pradėti nuo teigiamų dalykų, kurių yra šiame biudžete, kad nebūtų kalbama, kad konstruktyviai opozicija kalba tik apie trūkumus. Prie teigiamų dalykų tikrai turėčiau priskirti VSD įmokų nepervedimą į pensijų fondus, tai pagaliau yra didelis pasiekimas, kad po 190 mln. kasmet nenuveina į neaiškiai ateitį.

Džiaugiuosi, kad pagaliau bendroji pensijų išmokų dalis tampa biudžeto išmokų dalimi, o ne iš mūsų sukauptų socialinio draudimo įmokų lėšų, nes taip gyvena ir kitas pasaulis, neužtenka šitų lėšų oresnei pensijai gauti. Manau, prie pliusų reikia priskirti, kad Vyriausybė tęsia jau priimtą Indeksavimo įstatymą, tai yra pensijos vienu dydžiu arba kitu didinamos ne politiniu sprendimu, bet yra formulė. Nors dėl tos formulės aš irgi atskirai dar kalbėsiu.

Aišku, prie plusų taip pat priskirčiau galimybę Lietuvos piliečiams grįžti į „Sodra“ su pensijų fonduose sukauptomis lėšomis, ir apie tai jau reikia garsiai kalbėti, nes laiko ne tiek daug. Kažkodėl apie tai bandoma nutylėti. Tik spaudoje matau pensinių fondų tolesnę reklamą ir masalą, kad tai yra pats geriausias dalykas, kas čia, Lietuvoje, vyksta.

Ir, aišku, čia šiek tiek užsiminta apie rezervą, bet turbūt apie jį reikėtų irgi atskirai diskutuoti, ir keletą sakinių pasakysiu. Aš manau, didžiausias minusas yra, kad per Mokesčių pensijų reformą 0,55 vieneto buvo sumažinta įmoka į socialinį draudimą ir, aišku, tas nepadeda Socialinio draudimo biudžetui, nes lėšų skaičius yra sumažėjęs. Jau čia buvo užsiminta, kad yra nesubalansuoti kai kurie tarifai.

Antra. Atsirado lubos, ir tai irgi „Sodros“ pajamų praradimas. Manau, šaukštas deguto yra kartu su šituo įstatymu siūlomos kai kurios pataisos, kurios mažina įmokas. Manau, kai svarstysime kitą įstatymą, aš pakalbėsiu apie tai plačiau.

Kai matai tą visą įstatymą, kyla abejonių, didelių abejonių, kad yra, sakykime, negaliu pasakyti, kad iš lubų skaičiai, bet tai yra mistifikuoti – nepagrįsti kokiais nors skaičiavimais. Pirmiausia aš turiu omenyje optimistines prognozes, kad kitais metais už geresnį administravimą surinksiu 220 mln. eurų. Lietuvos valstybinis bankas tai irgi pasakė. Tokio darbo užmokesčio augimo nebus. Šiuometinis augimas buvo būtent ne dėl geresnio administravimo, o dėl geresnio darbo užmokesčio, didesnio darbo užmokesčio augimo.

Prie kito tokio pat mistinio dalyko, aš manau, reikėtų priskirti... būtent kas įdėmiau žiūrėjo eilutes, yra tokia eilutė, kiek iš pensinių fondų į „Sodra“ grįš lėšų. Ten yra brūkšnelis, arba nieko nėra, paaiškinime apačioje yra parašyta, kad planuojami 117 mln. iš pensijų fondų gali grįžti į „Sodra“, jeigu piliečiai kartu su savo sukauptu įnašu grįš į „Sodra“. Aš labai noriu atkreipti dėmesį, kad pensinių fondų... šių žmonių sukauptos pinigų sumos vidurkis yra 2 tūkst. 236 eurai. Tai už tokią sumą niekaip anuiteto nenusipirksi. O jeigu ir nusipirksi, tai bus katino ašaros prie dabartinės „Sodros“ pensijos. Todėl dar kartą akcentuoju, kad mes turime garsiai kalbėti apie tai, kad piliečiai turi patys priimti sprendimą ir nekaltinti po to valstybės, pareigūnų, Seimo, Vyriausybės, kad jiems niekas nepasakė. Šita sistema yra netvari ir didelės pensijos sukaupti neįmanoma. Planuojama, kad tik 49 tūkst. grįš. Aš manau, jeigu atliksime gerą agitaciją, tai galėtų grįžti ir šimtai tūkstančių, nes dalyvauja milijonas antroje pensijų pakopoje, 1 mln. beveik 200 tūkst. Kodėl planuojame tik 49? Galbūt grįžusių ir lėšų galėtų būti ne 117, o 400 mln. papildomai ir tada mes galėtume spręsti kitus klausimus.

Dabar keletą žodžių apie „Sodros“ administravimo išlaidas. Jos keičiasi labai nedaug ir mes, bent jau komitete, vis stengiamės įvertinti šitų žmonių darbą. Seimas priėmė tiek įstatymų, kad tie žmonės nuo ryto iki vakaro turi darbų ir dar namo nešasi, nes visi perskaičiavimai yra individualūs, nes kiekvieno žmogaus, tai yra milijonas gaunančių ir senatvės pensiją, ir neįgalumo, ir našlių, ir našlaičių, kiekviena byla yra savotiška. Todėl, man atrodo, reikia išspręsti klausimą, kad jų darbo užmokestis bent kiek padidėtų.

Ir paskutinis akcentas yra tarifų perskirstymas. Gintarė apie tai kalbėjo ir man keista, negaunu atsakymo, koku principu, juo labiau kad net perskirstant nuostolingas motinystės draudimas išlieka, 25 mln. trūksta, o žiūrint į einamųjų metų rezultata, augimas kitiems metams planuojamas net 412 mln. Čia mano klausimams mums visiems. Trišalėje taryboje buvo priimtas sprendimas didinti apskaitos vieneto dydį šiek tiek daugiau, negu Vyriausybė atnešė į Seimą. Kodėl nebuvo atsižvelgta į „Sodros“ tarybos nuomonę? Aš manau, kad pensija galėtų kitais metais padidėti ženkliu ir teisingiau. Tai va dėl šito tikrai reikėtų dar diskutuoti ir priimti kitus sprendimus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kviečiame R. J. Dagį. Prašom. Nėra. Diskusijos tuomet, kolegos, yra baigtos. Pataisų, pasiūlymų nėra. Komitetas yra patobulinęs pagal anksčiau gautus ir, kaip girdėjote išvadą, komitetas teikia po svarstymo. Prašau. J. Razma – per šoninį mikrofoną.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, vis dėlto Seimo nariai iškėlė gana rimtus klausimus ir nėra čia, kas duotų atsakymą, tai ir A. Sysas, ir Gintarė. Aš frakcijos vardu prašau pertraukos iki kito posėdžio, kad vis dėlto ateitų ministras ir atsakytų, o ne tai, kad čia dauguma apsisprendusi, jie net nesiklauso, vis tiek balsuoja už. Vis dėlto mes rimtai turime žiūrėti į „Sodros“ biudžetą, nes tai liečia socialiai jautrias gyventojų grupes. Prašau pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKĖ. Gerai. Per šoninį mikrofoną – R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, aš išties viliuosi, na, protingumo ir atsakingumo šiuo klausimu taip pat. Ką mums duos pertraukų darymas? Jūs žinote, kad svarstymo metu jokių atsakymų pateikti ministras negali. Pateikimas buvo, jis atsakė į jūsų visus klausimus, iki priėmimo mes dar turime laiko, bet šio įstatymas stabdymas iš tikrųjų būtų neracionalus. (*Balsai salėje*) Ar mes čia taip... Aš suprantu, jūsų prašymas šventas, bet aš viliuosi, kad jūs gal persigalvosite.

PIRMININKĖ. J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Tikrai nepersigalvosime. Tegul ir ministrai pradeda rimčiau žiūrėti į Seimo svarstymus. Kam čia Seimo nariai kalbasi, su sienomis ar ką? Vis dėlto reikia atsakyti į tuos klausimus ir...

PIRMININKĖ. Gerbiamas Jurgi, supratome.

J. RAZMA (TS-LKDF). Ne viskas buvo išsiaiškinta per pateikimą.

PIRMININKĖ. Tuo labiau kad pageidavote trumpesnio posėdžio, tai, matyt, kad greičiau vyktų, toks jūsų siūlymas. Ir per šoninį mikrofoną – R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Gerbiami kolegos, aš tik noriu atkreipti dėmesį, kad visi trys klausiusieji klausimus yra iš Socialinių reikalų ir darbo komiteto. Pas mus buvo ir ministras, ir viceministrai, ir „Sodros“ vadas svarstant, ir visi tie klausimai komitete jau buvo užduoti. Iš tikrųjų aš labai abejoju, gerbiamas Jurgi, ar reikalinga pertrauka.

PIRMININKĖ. Taigi opozicijos pageidavimas šventas. Kolegos, balsuosime dėl svarstymo pertraukos. Kas pritariate, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 79 Seimo nariai: už pertrauką – 27, prieš – 37 ir susilaikė 15. Taigi dėl pertraukos užtenka.

15.21 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 10, 15, 16, 32 ir 34 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 34¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2720(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-1.2 klausimas – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 10, 15, 16, 32 ir 34 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 34¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2720(2). Kviečiu Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkę R. Šalaševičiūtę pateikti komiteto išvadą.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Komitetas apsvarstė pateiktą Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 10, 15, 16, 32 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir jam pritarė. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš – 2, susilaikė 2.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiama pirmininke. Pradedame diskusiją. Diskutuoti užsiregistravo vienas Seimo narys frakcijos vardu. Kviečiu A. Sysą.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Praktika mūsų tokia: jeigu dėl pagrindinio daroma pertrauka, gal reikėtų ir dėl visų daryti. Bet čia tik pastaba.

Atsakant į klausimą, kad tik iš mūsų komiteto diskutuojama, tai, matyt, ir einame diskutuoti vien dėl to, kad negavome atsakymų, gerbiama pirmininke. Jeigu tikrai būčiau gavęs atsakymą, šitoje tribūnoje aš nebūčiau stovėjęs. Ir dėl šito įstatymo lygiai taip pat.

Kalbant apie svarstomą Valstybinio socialinio draudimo įstatymą, dėl „Sodros“ biudžeto aš turiu ir teigiamų, ir plusinių dalykų, tikrai yra už ką pagirti, bet dėl šito įstatymo aš galiu rašyti tik minusus, nes tai įstatymas, kuris ne stiprina sistemą, o, svarbiausia, šitas įstatymas prognozuoja skurdą ir atskirtį tiems žmonėms, kurie draudžiasi pagal šį įstatymą.

Gerbiami kolegos, kada mes pagaliau suprasime, kad įmokų mažinimas nėra gėris, nes įmokų mažinimas šioms žmonių kategorijoms – savarankiškai dirbantiems tai yra prognozavimas, kad šitie žmonės neapsidraudžia, moka labai mažas įmokas (aš jau nekalbu, kad jie ligos išmoka mažą gaus arba išvis negaus, kad jie nedarbo išmokos negaus) ir senatvėje jie negaus valstybinio socialinio draudimo pensijos. Visi mokesčių mokėtojai turės išlaikyti juos. Kuo mes čia džiaugiamės? Mes turime sakyti, kad tokie pasiūlymai, kai mažinamos įmokos...

Įdomiausia situacija komitete. Vyriausybė ateina su pasiūlymu, kad visi savarankiškai dirbantys mokės 100 % nuo pajamų. Vyriausybė remiančia dauguma pradeda teikti pataisas ir mažina šitas įmokas. Daliai sumažina iki 90 %, o kitai – iki 50 %. Sakau, čia yra meškos paslauga šitiems žmonėms. Jie šiandien apsidžiaugė, bet aš nežinau, kaip jie džiaugsis praėjus 15 ar 20 metų.

Tikrai praxeiks tuos žmones, kurie priėmė tokius sprendimus, nes jie dalyvauja šioje sistemoje, bet gaus riestainio skylutę, arba dar geriau, špygą, taip liaudiškai šnekant. Manau, kad tokie siūlymai ir tokie įstatymai neturėtų griauti pačios socialinio draudimo sistemos, skatinti šios sistemos erozijos. Manau, mes visi suinteresuoti, kad žmonės dalyvautų šioje bendroje sistemoje ir gerai jaustųsi į ateitį žiūrėdami. Mes negalime pasigirti, kad mūsų pensijos ir taip yra didelės, bet siūlymas sumažinti atskaičiavimus – na, man, čia trūksta žodžių.

Įdomiausia, kai analizuoji, yra mums pateikta tokia medžiaga, kas labai nori, komitete gali susipažinti, tai yra visi individualiai dirbantys, jų grupių yra devynios ar net dešimt, visiems jiems įmokos mažėja 49–54 %. Mažėja, tai yra „Sodros“ duomenys. Nuleidžiame kartelę, kad dar labiau mažėtų, ir kas išlošia iš šitos sistemos? Mes visą laiką kalbame apie atskirtį, skurdą, tai išlošia kas? Tie, kurie gauna tantjemas, mažųjų ūkinių bendrijų vadovai ir dirbantys pagal darbo sutartis... ne pagal darbo sutartis, o pagal civilines sutartis. Ką rodo skaičiavimai? Jeigu kitiems savarankiškai dirbantiems, tai yra tos pačios grupės draudžiamiesiems, uždirbantiems dideles pajamas, sakykim, 200 tūkst. per metus pajamų, tokių yra, yra net skaičius, kiek ir kas uždirba, šiek tiek padidėja įmokos, tai gaunantiems tantjemas, mažųjų ūkinių bendrijų vadovams ir dirbantiems pagal civilines sutartis, kurie uždirba 200 tūkst. pajamų iki mokesčių, pajamos padidėja 28 tūkstančiais. Tai kur čia yra tas teisingumas, kad uždirbantis daugiau, turėtų daugiau sumokėti? Dėl jų atvirksčiai, mes primame sprendimą, kuris leis turėti dar didesnes pajamas. Aš nematau čia nei socialinio teisingumo, nei lygiateisiškumo, nei kitų dalykų, kas yra parašyta mūsų Konstitucijoje. Vien dėl to aš tikrai niekaip negalėčiau pritarti tokiems įstatymams, kurie atleidžia arba leidžia būti gudresniems vieniems kitų sąskaita.

Mūsų sistema ir taip yra ties riba balansuojanti, tam mes perkėlėme dalį biudžeto lėšų, „Sodros“ išmokas iš biudžeto lėšų. Ir tolesni atleidimai nuo socialinio draudimo įmokų – meškos paslauga tiems patiems savarankiškai dirbantiems. Labai norėčiau, kad padarytumėte gerą analizę ir pasižiūrėtumėte, kaip netolygiai tų pačių savarankiškai dirbančiųjų paskirstomos pajamos. Mes ir toliau kuriame gyvulių ūkį: tie, kurie uždirba daugiau, mažiau moka, o tiems, kurie uždirba mažiau, ir toliau krauname didesnę krūvį. Atsiprašau, uždirbantys minimalų atlyginimą socialiniam draudimui sumoka daug daugiau nei dirbantys savarankiškai ir uždirbantys 50 ir daugiau tūkstančių pajamų. Šią sistemą reiktų tikrai taisyti, todėl kviečiu nepritarti tokiam įstatymui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau norinčių diskutuoti nėra. Pereisime prie svarstymo pastraipsniui. Gerbiami kolegos, dėl 1 straipsnio yra pateiktas R. Šalaševičiūtės ir A. Palionio siūlymas. Komitetas yra pritaręs iš dalies. Prašom, gerbiama Rimante, pristatyti.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Taip, prieš svarstydami mes dar paprašėme „Sodros“ atstovų paskaičiuoti, todėl truputį pakeitėme jau per posėdį – 3 kategorijai iš projektų, kur matomi savarankiškai dirbančių asmenų... sutikome, kad būtų pakeista iš 50 % į 90 %, kad būtų sudaroma socialinio draudimo įmokų bazė, tai yra apmokestinama jų pajamų suma. Mes sutinkame, kad būtų toks variantas ir būtų priimtas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Galime pritarti bendru sutarimu. (*Balsai salėje*) Prašau balsuoti dėl...

Komitetas sutinka, tai nėra ko balsuoti. Atsiprašau, aš pati jus suklaidinau.

Dėl kito straipsnio yra G. Burokienės ir V. Ačienės pasiūlymas. Prašom, kuri pristatysite? V. Ačienė. Prašom.

V. AČIENĖ (LVŽSF). Šito pasiūlymo tikslas yra taip pat patikslinti įstatymą, siūlomą mokesčių bazės išplėtimą. Kaip žinome, dabar įstatyme yra numatytas pakeitimas nuo 50 % apmokestinamųjų pajamų iki 100. Ką jau minėjo kolegė, ir jos pataisa taip pat yra pakoreguota, tai mūsų siūlymas yra, kad apmokestinamoji bazė būtų didinama ne iki 100, o iki 90, taip apsaugant savarankiškai dirbančius žmones nuo mokesčių padidėjimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komitetas yra pritaręs iš dalies. Viskas. Po svarstymo argumentai už ir prieš. T. Tomilinas kalba už.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, raginu balsuoti už. Šiuo metu vyksta pakankamai kompleksinė ir sudėtinga mokesčių jungimo reforma, mes pakeitėme GPM tarifą. Tam, kad tie žmonės, kurie vykdė individualią veiklą, kurie labai preciziškai skaičiuoja savo pajamas ir išlaidas, tam, kad jiems nesukeltume kažkokio diskomforto skaičiuojant, perskaičiuojant savo pajamas pagal naują sistemą, kuri, kaip jūs žinote, pagal kurią mes smarkiai keitėme VSD tarifus, tai,

manau, logiška, kad mes šiandien paliekame galbūt ne visai apvalius tuos skaičius, gal ne visai grakščiai atrodo tie 90 ar 50 %, galbūt bus galima ateityje grįžti prie kokių nors aiškesnių formuluočių, bet šiandien labai svarbu, kad vykdydami kitas reformas nesukeltume papildomo erzelio tarp smulkų verslą vykdančių žmonių. Iš tikrųjų mes kalbame apie 6 ar 4 mln., Vyriausybė patikslintų, bet realiai tie žmonės dirba savarankiškai, jie uždirba sau ir savo šeimai duoną. Iš tikrųjų jų nuomonė taip pat labai svarbi. Jie labai aiškiai pasisakė, kad nenorėtų jokių mokesčių padidėjimo šiuo metu, kai vyksta kitos reformos ir prie tų reformų taip pat reikia priprasti, viską ramiai suskaičiuoti ir tada bus galima ramiai ateityje kalbėti apie kokias nors korekcijas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Čia kai kalbama apie tuos žmones, kurie užsdirba savo duonai, tai turbūt turima omeny tie, kurie gauna tantjemas, ir valdybų nariai, kurie uždirba virš 100 tūkst. eurų per metus, kuriems papildomos pajamos, pakeitus mokesčius, sudarys 28 tūkst. eurų per metus. Tikrai duonai užteks ir dar geram pyragui. Kalbant apie tas visas skyles, kurias paliko ir kurias minėjo A. Sysas savo kalboje, tikrai yra labai daug gyvulių ūkio vis dar likę šitame įstatyme ir nematau nieko, kas jį pakeistų.

Kalbant apie dar kitą aspektą, kuris nebuvo paminėtas anksčiau kitų kalbėtojų, tai reikėtų pasakyti, kad su šiuo įstatymu taip pat atsiranda dar ir kitas dalykas, tai yra tai, kad „Sodra“ finansuos tikrinimą tų žmonių, kuriems nustatytas neįgalumas, nedarbingumas ir panašiai, ir kur įtariamas piktnaudžiavimas. Tai iš principo, jeigu normalus teisingumas sakytų, kad jeigu nustatoma kažkokia klaida gydytojo, kuris nustatė neįgalumą ar darbingumo lygį, tai turėtų ir finansuoti Privalomojo sveikatos draudimo fondas, kuris kaip ir turėtų būti atsakingas už tai, kad gydytojai padarė klaidą. Tuo tarpu šiuo įstatymu mes nustatome, kad už visa tai, kur gydytojais suklydo, o galbūt ir tyčia piktnaudžiavo, sumokės ne tie gydytojai, kurie kažką ne taip padarė, tačiau mes visi, mokėdami socialinio draudimo įmokas. Taip pat ir pensininkai, ir motinos, kurie gaus mažesnes išmokas vien dėl to, kad finansuos kažkieno padarytas klaidas. Man atrodo, kad tai yra blogas sisteminis požiūris, nes iš tikro, kas suklydo, tas ir turėtų atsakyti ir prisiimti atsakomybę už savo tam tikrus blogus, tyčia ar netyčia padarytus veiksmus. Mano nuomone, šitas įstatymas yra ydingas ir dėl skirtingų tarifų nustatymo, ir dėl to, kad iš principo „Sodra“ finansuos tuos dalykus, kurių jai pagal savo prigimtį visai nederėtų finansuoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Gerbiami kolegos, prašau balsuoti ir apsispręsti dėl įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2720(2) po svarstymo.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 61, prieš – 10, susilaikė 28. Taigi po svarstymo įstatymo projektui yra pritarta.

15.35 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2, 3, 8, 10, 11, 12, 13, 19, 25, 35 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-823 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2721(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-823 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2721(2). Taip pat svarstymo stadija.

Komiteto išvada. Kviečiu komiteto pirmininkę R. Šalaševičiūtę.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Socialinių reikalų ir darbo komitetas pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Balsavo vienbalsiai, 10 – už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, dėl šito įstatymo jokių siūlymų nebuvo. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Dėkoju.

15.37 val.

Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2723(2) (svarstymas)

Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2723(2).

Komiteto išvada. Kviečiu A. Dumbravą.

A. DUMBRAVA (TTF). Laba diena, gerbiami kolegos. Gerbiamoji posėdžio pirmininke, Socialinių reikalų ir darbo komitetas svarstė šį klausimą ir pritarė jam bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taip pat dėl šito įstatymo projekto jokių siūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Dėkoju.

Gerbiami kolegos, noriu jums pranešti, kad balkone mūsų posėdį stebi svečiai iš Lenkijos – Lenkijos nepriklausomos profesinės sąjungos „Solidarność“ atstovai su gerbiamu sąjungos pirmininku M. Jureku. Sveikiname jus. (*Plojimai*)

Tęsiame posėdį.

15.38 val.

Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo Nr. VIII-366 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2724(2) (svarstymas)

Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2724(2). Vėl kviečiu A. Dumbravą paskelbti komiteto išvadą.

A. DUMBRAVA (TTF). Gerbiami kolegos, šį klausimą svarstė Socialinių reikalų ir darbo komitetas ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl šito įstatymo taip pat nėra jokių siūlymų. Pritariame bendru sutarimu po svarstymo. Dėkoju.

15.39 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6, 16, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1341 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2725(2) (svarstymas)

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1341 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2725(2). Išvadą jau pasirengusi pateikti gerbiama R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamoji pirmininke, mielieji kolegos, Socialinių reikalų ir darbo komitetas pritarė pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Už – 9, prieš nėra, susilaikė tik 1. Prašau pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Sveikatos reikalų komiteto išvadą paskelbti kviečiu A. Kubilienę.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Sveikatos reikalų komitetas, kaip papildomas komitetas, svarstė šį projektą. Sprendimas yra siūlyti Seimo paskirtam pagrindiniam Socialinių reikalų ir darbo komitetui Sveikatos draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą gražinti iniciatoriams tobulinti. Argumentas yra tai, kad didėja įmokos savarankiškai dirbantiems asmenims, todėl reikia diskusijų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taip pat siūlymų nėra, niekas diskusijoje dalyvauti neužsirašė. Kolegos, bendru sutarimu pritariame po svarstymo? (*Balsai salėje*) Kuris buvo? Sveikatos reikalų komitetas? Vis dėlto Sveikatos reikalų komitetas turi kitą nuomonę. Teks balsuoti. Prašom balsuoti dėl projekto Nr. XIII-2725. Kas pritariate, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę – prieš arba susilaikote.

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 73, prieš nėra, susilaikė 9. Taigi pritarta po svarstymo.

15.41 val.

Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 2, 3, 6, 8, 13, 15 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1340 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2726 (svarstymas)

Nedarbo socialinio draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1340 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2726. Vėlgi dėl išvados kviečiu R. Baškienę.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiamoji pirmininke, kolegos, Socialinių reikalų ir darbo komitetas bendru sutarimu pritarė pateiktam projektui, komiteto išvadoms ir teikiame patobulintą projektą. Prašau pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, siūlymų nėra, diskutuojančių – taip pat. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju.

15.42 val.

Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2727(2) (svarstymas)

Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP- 2727(2). Dėl išvados kviečiu A. Sysą. Pašom pateikti komiteto išvadą.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, Socialinių reikalų ir darbo komitetas apsvarstė įstatymo projektą ir jam vienbalsiai pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, siūlymų nėra, diskutuoti niekas nepageidauja. Galime bendru sutarimu pritarti? Dėkoju.

15.43 val.

Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-693 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2728(2) (svarstymas)

Ir Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2728(2). Kviečiu A. Dumbraavą pateikti komiteto išvadą.

A. DUMBRAVA (*TTF*). Ačiū, pirmininke. Socialinių reikalų ir darbo komitetas svarstė šį įstatymo projektą ir pritarė jam bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, taip pat nėra pageidaujančių diskutuoti. Ar galima po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Pritariame.

15.43 val.

Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 6, 8, 19, 33, 59 ir 60 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2729(2) (svarstymas)

Socialinio draudimo pensijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2729(2). Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą prašau pateikti J. Rimkų.

J. RIMKUS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Socialinių reikalų ir darbo komitetas 2018 m. lapkričio 16 d. svarstė įstatymo projektą ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Bet čia yra siūlymų. Ir pirmas siūlymas dėl 6 straipsnio yra Seimo narių R. Baškienės ir R. Šalaševičiūtės. Ar norėsite kalbėti, Rima? Prašom.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Mes išties pritariame komiteto pritarimui iš dalies ir manome, kad ta grupė žmonių... ten susiję su 16 tūkst. žmonių (ir dar visa grupė neįgaliųjų), kuriems pensijos buvo neperskaičiuotos, kai turimas didesnis negu 30 metų darbo stažas. Komitetas atsižvelgė, todėl pritariame komiteto patobulinimui.

PIRMININKĖ. Tada galbūt iš karto ir dėl 7 straipsnio. Kuri kalbėsite: ar Rimantė, ar Rima Baškienė?

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Dėl 7 straipsnio pasiūlymus taip pat įvertino mūsų komitetas, įvertino galimybę nustatyti datas, kada būtų galima šitas *nedamokas*... ir nuskriaustų žmonių išspręsti problemas, todėl radome bendrą sutarimą ir prašome tam pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėkojame pranešėjui.

J. RIMKUS (*LVŽSF*). Komitetas pritarė.

PIRMININKĖ. Vadinasi, pataisų autoriai neturi pretenzijų. Čia kartu buvo pristatytas... Dėl datos – ne vėliau kaip 2018 m. gruodžio 1 d., ir tam yra pritarta.

Motyvų niekas nepageidaujate išsakyti.

Prašom balsuojant apsispręsti dėl Socialinio draudimo pensijų įstatymo straipsnių pakeitimo įstatymo projekto.

Balsavo 75: už – 61, prieš nėra, susilaikė 14. Taigi po svarstymo Socialinio draudimo pensijų įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2729(2) yra pritarta.

15.46 val.

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 35, 37, 38, 39, 39¹, 40, 41, 44, 50, 54 straipsnių pakeitimo ir 51, 52, 53 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XIII-1342 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2730(2) (svarstymas)

Užimtumo įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2730(2). Vėl kviečiu komiteto pirmininkę pateikti komiteto išvadą.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Socialinių reikalų ir darbo komitetas pritarė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Minutėlė! Ar yra siūlymų? Nėra. Gerbiami kolegos, niekas nediskutuoja. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Dėkojame. Pritarta bendru sutarimu.

15.47 val.

Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 14, 15, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1346 pavadinimo pakeitimo ir 1 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2731(2) (svarstymas)

Projektas Nr. XIIIIP-2731(2). Gerbiama Rimante, teks jums sugrįžti, todėl prašėme, kad nepabėgtumėte, pateikti išvadą dėl Socialinių įmonių įstatymo kai kurių straipsnių bei pavadinimo pakeitimo ir 1 straipsnio pripažinimo netekusiu galios projekto.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Šitam įstatymo projektui taip pat yra pritarta bendru sutarimu, nes pataisymai yra daugiau techniniai ir jokių abejonių komiteto nariams nesukėlė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, taip pat niekas... nėra siūlymų. Diskutuoti niekas nepageidaujate. Pritariame bendru sutarimu? Dėkoju.

15.48 val.

Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1664 (svarstymas)

Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1664. Ir Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą kviečiu pateikti J. Rimkų.

J. RIMKUS (LVŽSF). Socialinių reikalų ir darbo komitetas 2018 m. spalio 17 d. svarstė įstatymo projektą. Komiteto sprendimas: įstatymo projektą atmesti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. birželio 6 d. nutarime Nr. 547 nurodytus argumentus, tarp jų, kad laikotarpių, kai asmenys prižiūrėjo vaikus iki trejų metų, įskaitymas į pensijų socialinio draudimo stažą paneigtų Lietuvos pensijų sistemos ir socialinio draudimo sistemos esmę, nes į asmenų stažą būtų įtraukti laikotarpiai, kai nebuvo drausti pensijų socialiniu draudimu ir už juos nebuvo mokamos pensijų socialinio draudimo įmokos. Be to, pagal projekto nuostatas pakeitus galiojančią teisinę reguliavimą vienai iš valstybės lėšomis draudžiamų asmenų grupei būtų sudarytas precedentas ir kitoms asmenų grupėms reikalauti įskaityti į stažą tam tikrus laikotarpius, kuriais nebuvo mokėtos socialinio draudimo įmokos. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš niekas nebalsavo, susilaikė 4.

PIRMININKĖ. Dėkoju už išsamų išvados pristatymą. Motyvus prieš komiteto poziciją pageidauja išsakyti E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, gal įstatymą atmesime, bet problema iš tikrųjų liks. Čia buvo, aišku, paminėta, kad socialiniu draudimu buvo draudžiama nuo 1991 metų iki

1995 metų. Po to, nuo 1995 metų iki 1996 metų, keičiantis įstatyminei bazei, nebuvo draudžiamos motinos, kurios namuose augino vaikus iki trejų metų. Nuo 1996 metų vėl tas draudimas atsirado jau pagal Socialinio draudimo pensijų įstatymą. Iš tikrųjų tie vieneri metai, na, žmonės nesupranta, kas tai yra ir kodėl tie vaikai per vienerius metus... auginančioms motinoms nėra garantuojamas įskaičiavimas į stažą.

Aišku, aš turiu tik vieną viltį, nes analogišką įstatymo projektą yra pateikęs R. Karbauskis, dar platesnį. Iš tikrųjų nemanau, kad jį taip lengvai išmesite, ypač valdančioji dauguma. Savaiame suprantama, opozicijos įstatymus galite mėtyti, bet pasižiūrėsime, kaip bus, kai eis R. Karbauskio pateiktas įstatymo projektas. Aš nusiteikęs palaukti vien dėl to, kad dirbame ne dėl pliusiukų, o dėl to, kad būtų išspręstos problemos. Jeigu jos bus išspręstos, tikrai pasidžiaugsiu. Nežinau, darykite, kaip norite, bet vis dėlto, manyčiau, tai teisingas įstatymas ir motinos, kurios augino vaikus iki trejų metų nuo 1995–1996 metų, turėtų gauti į stažą savo tuos prarastus metus. Siūlau neatmesti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, prašome balsuoti ir apsispręsti dėl komiteto siūlymo atmesti. Kas pritariate komiteto pozicijai, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 81 Seimo narys: už – 56, prieš – 14, susilaikė 11. Po svarstymo projektas yra atmestas.

15.53 val.

Socialinės paramos mokiniams įstatymo Nr. X-686 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2734(2) (svarstymas)

Socialinės paramos mokiniams įstatymo Nr. X-686 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2734(2). Išvadą pateikti kviečiu Socialinių reikalų ir darbo komiteto narį T. Tomiliną. Prašau.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Tuoj aš atsidarysiu elektroninį variantą. Atsiprašau. Aš atsidarau, vieną sekundę!

Gerbiami kolegos, pristatau pagrindinio Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą dėl Socialinės paramos mokiniams įstatymo. Socialinių reikalų ir darbo komitetas pritarė projektui bendru sutarimu pateikęs keletą techninio pobūdžio pataisų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, siūlymų nėra. Komitetas bendru sutarimu pritarė. Ar galime pritari po svarstymo? Dėkoju.

15.54 val.

Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 1, 6, 7, 9, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 21 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2733(2) (svarstymas)

Išmokų vaikams įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2733(2). Vėlgi komiteto išvadą prašau pateikti R. Šalaševičiūtę.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Socialinių reikalų ir darbo komitetas pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš nėra, susilaikė 3. Ir yra pareikšta komiteto narių M. Navickienės, G. Skaistės, R. J. Dagio ir A. Syso atskiroji nuomonė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Yra atskiroji M. Navickienės nuomonė. Kviečiame pateikti.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, gerbiama posėdžio pirmininke, noriu pabrėžti, kad ne tik M. Navickienės atskiroji nuomonė, atskirąją nuomonę šiuo klausimu pareiškė keturi komiteto nariai, tai aš, gerbiamas R. J. Dagys, G. Skaistė ir A. Sysas. Labai gaila, kad buvęs vienas iš pagrindinių valdančiųjų prioritetų, tai yra Išmokų vaikams įstatymas, ir tas negali būti patvirtintas dėl kažkokių keistų nesutapimų ir neišsipildymų.

Labai apmaudu, kad bazinėms paslaugoms šeimoms dabar trūksta 300 mln. eurų, net ir šių išmokų poreikiams, išmokų vaikams poreikiams, biudžete nėra numatytas reikiamas lėšų kiekis. Dabar jau aišku, kad truks apie 47 mln. eurų, tie pinigai nėra numatyti, nėra numatytas asignavimas, kad ministerija iš karto suplanuotų ir patenkintų šitą poreikį, kuris atsiras mokant išmokas vaikams. Tai nėra pateisinama nei fiskalinės drausmės, nei konstitucinės Seimo prerogatyvos tvir-

tinti biudžetą požiūriu. Norime atkreipti į tai dėmesį ir atskirai pasakome, kad toks biudžeto planavimas nėra tinkamas ir nėra leistinas.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Gerbiami kolegos, pradėsime diskusiją. Pirmoji diskusijoje dalyvauja G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Tiesą sakant, nedaugžodžiausiu. Užsirašiau būtent diskutuoti, kadangi nenorėjau užsirašyti nei už, nei prieš. Kadangi šitas įstatymas yra susiję, tiesiogiai susijęs su biudžetu, tą minėjo ir Monika, ir iš principo šiuo įstatymu iš biudžeto įpareigojama finansuoti tam tikras lėšas, vaiko išmokas, tuo tarpu pačiame biudžete tam lėšų numatyta iš skolintų lėšų, tai iš principo kyla klausimai: ar mes nesuskaičiuojame, kiek turime vaikų, kiek reikės išmokų? kodėl tokios išmokos yra numatytos ne biudžete, nes jos yra akivaizdžiai suplanuojamos, aiškios ir žinomos? kodėl jas numatyta finansuoti iš skolintų lėšų? Tuo momentu tiesiog atrodo, kad grįžta geriausi V. Blinkevičiūtės laikai, kai biudžete nėra pinigų, bet mes nusprendžiame skolintis ir pinigus padalinti. Manau, toks veikimo būdas iš principo labai blogas, netoleruotinas. Jeigu mes planuojame tas išmokas, kad jos tikrai bus kitais metais, tai jos tiesiog turėtų būti numatytos biudžete, o ne iš skolintų lėšų.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kviečiame A. Sysą.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke, buvau užsirašęs. Labai daug išmokų vaikams, tokie dosnūs mes. Norėčiau irgi keletą žodžių apie šį įstatymą. Tikrai reikia sveikinti, kad yra gražinta išmokų vaikams sistema, ji gyvavo penkerius metus, po to dėl krizės buvo numarinta, dabar iš lėto grįžtama. Deja, pasigyrė, pasidžiaugė, tą sakė ir mūsų komiteto narė Gintarė, bet kai mes svarstome biudžetą, mes pamatome, kas juodu ant balto parašyta, buvo girtasi, kad reikia 115 mln., o yra šiek tiek daugiau negu pusė. Man yra keisčiausias aiškinimas, kad pasiskolintume. Gal ir galėčiau sutikti, bet negi taip sunku suskaičiuoti, kiek Lietuvoje vaikų, kuriems mes mokame pinigėlius, juo labiau kad čia nereikia daryti atrankos, tikrinti, yra priimtas tam tikras sprendimas?

Dar keistesnis aiškinimas finansų ministro, kad gal negrįš iš emigracijos ir tų pinigų neprireiks. Čia, manau, viršūnė aiškinimo, vykdomė visokią emigrantų grįžimo politiką, o finansų ministras drąsiai sako, kad negrįš, tai kam tie pinigai, pinigų nereikia.

Taip pat aš noriu priminti, kad po to mes svarstysime keletą įstatymų projektėlių, kuriuos teikia Seimo nariai, atskiros grupės, teikia labai seniai. Tai vienam iš jų – mes kartu su A. Palioniu dar 2016 metais užregistravome... Noriu priminti, kad Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija buvo užregistravusi analogišką lenkiškajam variantą – 500 zlotų, kur taip tiesiai ir rašo, kad 500 zlotų prilyginame valstybės remiamų ar 120 eurų prilyginame valstybės remiamiems. Vyriausybė pasakė, kad tiek iš karto surinkti sunku, todėl vykdydami Vyriausybės programą grupė Seimo narių užregistravo laipsnišką išmokos didinimą, tai yra 30, 60 Vyriausybės remiamų pajamų. Tam reikia pinigų. Mes mokame skaičiuoti, ir Andrius, ir aš, ir kiti. Labai keistai atrodo tai, kad, sako, na, gerai, 60 neduosime, duosime 50, bet tam reikia 115, bet ir tų trūksta. Tai, gerbiamieji, jeigu jūs mokate skaičiuoti, mano klausimas visiems jums: kiek pinigų reikės kitam 2020 metų biudžetui, kad būtų įvykdytas Vyriausybės pažadas? Jeigu padidiname 20 eurų, reikia 115, o iki 120 dar reikia 70. Tai ar mokate sudauginti? Ar mes surasime 1 mlrd. eurų vaikų pinigams? Aišku, kad ne.

Tai tie visi aiškinimai, kad kaip nors sukrapštysime tą vieną, įvykdysime savo pažadą ir vaiko pinigai pasieks 120 valstybės remiamą pinigų dydį, tai yra utopija, kurios niekada neįvykdysime. Todėl ir siūlome, geriau po 10, šiek tiek daugiau didinti, kad bent artėtume prie pažadų, kurie buvo pasakyti 2016 metais. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Daugiau kalbančių nėra. Gerbiami kolegos, siūlymų būta. Tiesiog prašau balsuojant apsispręsti. O, yra dar motyvai. R. Baškienė kalba už. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų ar galima nepritarti, ar net tyčiotis iš tikslo, kad visi vaikai gautų išmokas? Manau, kad tikrai ne. Juo labiau kad, kaip čia kolegos paminėjo, grįžtama prie kažkada buvusios, taip, prie labai menkos, bet buvusios tvarkos. Dabar gi ši valdančioji dauguma pasiūlė ir jūs, manau, dauguma, visi ir pritarėte, kad atsirastų vaiko pinigai. Šiais metais 30 eurų – nepasiturintiems, nuo mažumos iki dvejų metų – 28,5 eurų, nuo dvejų iki aštuoniolikos – po 15,2 euro dar papildomai, jeigu nepasiturintys.

Kas siūloma dabar? Siūloma 2019 metais jau 50 eurų, 20 eurų papildoma išmoka kiekvienam nepasiturinčios šeimos vaikui plius. Vadinasi, gaus po 70 eurų. Tai ištis ženkli parama ir toks tikslas, manau, tikrai aiškus ir suprantamas – padėti šeimoms ir turėti rezultatą. Abejonės, kad štai gali tekti skolintis, kad dar kažkas gali atsitikti, gal ir yra svarbios ir reikšmingos kaip įpareigojimas, bet dėl to nepritari vaiko pinigų buvimui, ir ženklesnės išraiškos, manau, būtų tikrai neatšakinga. Todėl labai prašau ir tikiuosi, kad mes pritarisime šiam įstatymo projektui, tokiam siūlymui ir ateityje taip pat sieksime ir planuosime, kad vaiko pinigų suminė išraiška tik didėtų.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Motyvai prieš – M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama R. Baškienė tikrai teisi, labai sunku būtų nepritari ir tikrai reikės pritari. Tačiau noriu atkreipti dėmesį į kelis dalykus, kas tikrai kelia nerimą. Viena dalis argumentų buvo išsakyta dėl to, kad nemokamų pietų nebūna, visi vaiko pinigai kainuoja maždaug apie 300 mln. eurų per metus. Tai yra reikšminga suma, iš kurios net 47 mln. šiandien nežinome, iš kur paimsime. Tikėtina, kad reikės skolintis. Tokios praktikos, kad biudžete nebūtų tvirtinamos konkrečios išlaidos ir paliekama galimybė skolintis, anksčiau nėra buvę.

Antras dalykas, mes iš tiesų nevertiname žmonių pajamų, nevertiname turto. Juk galėtume skirti reikšmingai daugiau tiems, kurie turi mažiau pinigų, mažiau pajamų, mažiau turto, neduodami visiems tiems, kuriems galbūt šių pinigų nebūtinais reikia.

Trečias dalykas, mes galime remti vaikus įvairiomis kitomis priemonėmis. Tai ne tik kišti pinigus į tėvų kišenes, bet galėtume spręsti švietimo problemas, kai matome, kur dabar yra tikrai nepatenkinama kokybė, galėtume užtikrinti, kad gautų kokybiškas sveikatos apsaugos paslaugas ir ypač rajonuose, kur dabar yra rimtų problemų ir gal net uždaromos ligoninės.

Toliau, mes nevertiname ir socialinės padėties šeimų, kur alkoholizmas, galbūt smurtas ir kur galbūt skiriamos papildomos pašalpos, vaiko pinigai nepaskatins šeimų keistis, galbūt tie patys pinigai bus toliau išleisti alkoholiui ir toliau tose šeimose bus smurtas. Ne taisyklė, bet labai dažnai ten, kur alkoholizmas, ten ir smurtas.

Taip pat priminsiu, kad jau anksčiau buvo lengvata, kuri skatino šeimą dirbti. Mes atsisakėme tos lengvatos ir dabar skiriame visiems. Bus tokių šeimų, kurios pasižiūrėjusios, kad galbūt joms ne visai apsimoka eiti, kiekvieną dieną keltis ir sunkiai dirbti, gal geriau sėdėti namuose ir gauti tas išmokas. Pritarsiu, bet atkreipsiu dėmesį, kad vis dėlto renkamės lengviausią kelią, kuris galbūt ir neduos to rezultato, kurio mes visi labai tikimės.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Gerbiami kolegos, prašau balsuojant apsispręsti dėl projekto Nr. XIII-2733. Pritariantys balsuojate už, turintys kitą nuomonę balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 81, prieš 1, susilaikė 4. Taigi po svarstymo projektui Nr. XIII-2733(2) pritarė.

16.07 val.

Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 6 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1058 (svarstymas)

Išmokų vaikams įstatymo 6 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1058. Ir vėl kviečiu komiteto pirmininkę R. Šalaševičiūtę pateikti komiteto išvadą.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Gerbiami kolegos, komitetas apsvarstė projektą. Iš esmės pritarė įstatymo projekto tikslui, nusprendė projektą atmesti atsižvelgdamas į tai, kad komitetas pritarė Išmokų vaikams įstatymo 1, 6, 7, 9, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 21 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIII-2733, kuriam įgyvendinti reikalingi asignavimai suplanuoti Lietuvos Respublikos 2019 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekte. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš – 2, susilaikė 3.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, yra norinčių išsakyti motyvus dėl sprendimo. Už kalbės T. Tomilinas. Prašom.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, kadangi mes ką tik priėmėme pagrindinį sprendimą dėl išmokų vaikams padidinimo iki 50 eurų ir daugiavaikėms šeimoms iki 70, aš, naudoda-

masis proga, norėčiau sureaguoti į gerbiamo Mykolo pasisakymą. Aš tikrai labai raginu jus plačiau žiūrėti, ne tik iš Vilniaus senamiesčio gyventojų taško, ir negalvoti, kad visa kita Lietuva yra prasigėrusi ir nenori dirbti. Iš tikrųjų taip nėra. 96 % gaunančių vaiko išmokas yra darbščios ir sunkiai gyvenančios šeimos Lietuvos, iš visų Lietuvos kampelių, ir tik 4 % Lietuvos šeimų viešai ar kitaip susijusios su socialine rizika. Tos šeimos gauna tuos pinigus, kai naudojasi paslaugomis, socialinių darbuotojų nuolatine priežiūra ir taip toliau.

Prašau neskleisti to gana kvailo ir seniai Lietuvoje eskaluojamo stereotipo, kuris iš esmės sudarė pagrindines sąlygas, kodėl socialinės išlaidos Lietuvoje sistemiškai neaugo, nors turėjome daug bėdų būtent dėl tokių pasisakymų, kad, matote, jeigu skrisime lėšų, tai jau pragers. Ne, taip nėra, kolega. Jau daug metų tie, kas prageria, negauna jokių pinigų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir motyvai prieš – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Aš nenoriu būti kaip Tomas, kuris kalba apie viską, bet ne apie įstatymo projektą. Įstatymo projektas skiriasi nuo to, kurį priėmėme, kad užuot didinę 20 eurų, 2019 metais siūlome padidinti 30. Ir tam yra argumentai. Vyriausybės išvadoje, kuri buvo parašyta prieš dvejus metus, buvo parašyta: pritarti, bet nesvarstyti. Rimtas toks pasiūlymas – ir pritarti, ir nesvarstyti. Na, dabar mes svarstome tuos įstatymų projektus.

Aš pakartosiu, ką sakiau iš tribūnos. Jeigu šiomet kitiems metams reikia 115 mln. eurų ir biudžete numatėme tik 68 mln., tai kokia problema, jeigu galima pasiskolinti 46 mln., tai gal dar 60 mln. irgi galime numatyti pasiskolinti? O juokaujant, kaip juokauja finansų ministras, o gal aš emigracijos negriš vaikai ir tų 60 mln. nereikės. Bet įrašysime ir jau Vyriausybei savo pažadus bus lengviau vykdyti, nes kitais metais, tai yra 2020 metams planuojant šituos pinigus, jau nereikės 1 mlrd., o reikės tik 800 mln. eurų, kad būtų įvykdyti pažadai, kuriuos 2016 metais pasakėte ir pasiūlėte savo rinkėjams. Rinkėjai už tai balsavo. Todėl aš ir siūlau ne atimesti, o vykdyti Vyriausybės duotus pažadus ir Vyriausybės programą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti.

Gerbiami kolegos, balsuodami apsispręsimė dėl projekto. Kas pritaria komiteto pozicijai atimesti projektą Nr. XIII-1058, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 58, prieš – 13, susilaikė 11. Taigi projektas po svarstymo yra atmestas.

Per centrinį mikrofoną...

P. GRAŽULIS (MSNG). Trumpa replika po balsavimo tiems, kurie...

PIRMININKĖ. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). ...priekaištuoja Vyriausybei, kad biudžete nenumatyti pinigai, visa reikalinga suma, kad skolinsimės. Jeigu reikės, skolinsimės, bet ne su 10 % metinių palūkanų ir ne iš privačių fondų ir privačių bankų. Štai yra didelis skirtumas. Jei reikės, dėl vaikų galima ir pasiskolinti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Dėl vaikų viskas galima.

Dar vienas įstatymo projektas. Per šoninį mikrofoną – dar R. J. Dagys. Prašom.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Labas vakaras, Petrai, ar labas rytas. Ką tikrai balsavai prieš tai, kad Vyriausybė nesiskolintų vaiko pinigams. Apie ką čia šnekėjai? (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Gerai, kolegos, pasikeitė replikomis. Keliaujame pirmyn.

16.12 val.

Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4024 (svarstymas)

Projektas Nr. XIII-4024. Kaip sakiau, dar vienas Išmokų vaikams įstatymas, jo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Vėl kviečiu Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkę R. Šalaševičiūtę pateikti komiteto išvadą.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Komitetas, apsvaustęs projektą, priėmė analogišką sprendimą: iš esmės pritariant įstatymo projekto tikslui, projektą atimesti, atsižvelgiant į tai, kad komitetas pritarė Išmokų vaikams įstatymo jau minėtų straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIII-2733,

kuriam įgyvendinti reikalingi asignavimai, suplanuoti Lietuvos Respublikos 2019 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekte. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš – 5, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Diskusijoje niekas nepageidauja dalyvauti, bet motyvus prieš nori išsakyti J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš kviečiu iš principo balsuoti prieš dėl tokio politiškai nekorektiško požiūrio į tai, kad jeigu projektą teikia mažumos atstovas, nors projekto kryptis ta pati, kaip vėliau atsiradusio Vyriausybės, jis yra atmetamas formaliai, nors, manau, buvo galimybė gerbiant tą pirminę iniciatyvą, kaip šiuo atveju, kuri dar 2016 metų vasario mėnesį yra pateikta ponios R. Tamašunienės, būtent gerbiant iniciatyvą sakyti ir priimti sprendimą, kad projektai yra sujungiami, kad būtų tokiu būdu ir ta pirminė iniciatyva pagerbta, ir būtų integruota kartu ir dabartinės Vyriausybės rasta galimybė, kiek išeina, ta išmokų didinimo kryptimi žengti. Bet dabar šis projektas atmetamas, o tos pačios krypties Vyriausybės projektas jau palaiminamas. Aš kviečiu nepritarti dėl atmetimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, prašau balsuoti ir apsispręsti dėl projekto Nr. XIIIIP-4024. Ar pritariate komiteto pozicijai jį atmesti?

Balsavo 78 Seimo nariai: už – 47, prieš – 17, susilaikė 14. Taigi projektas yra atmestas po svarstymo.

16.16 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 2, 13, 15, 24, 62, 64, 78¹, 115¹ straipsnių, 2 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 9¹ ir 26¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2567(2)ES (svarstymas)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo kai kurių straipsnių, 2 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 9¹ ir 26¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2567(2)ES. Biudžeto ir finansų komiteto išvadą pateikia A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Seimo Biudžeto ir finansų komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą ir komiteto sprendimas – pritari įstatymo projektui. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti niekas nepageidauja, motyvus išsakyti taip pat ne, siūlymų neturime. Ar galime bendru sutarimu?.. (*Balsai salėje*) Dėkoju. (*Balsai salėje*) Ar turite argumentų? (*Balsai salėje*) Balsuoti norite ar tik taip? Prašom balsuoti. (*Balsai salėje*)

Balsavo 75: už – 68, prieš – 1, susilaikė 6. Taigi po svarstymo projektui Nr. XIIIIP-2567(2) pritari.

16.18 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 84 ir 85 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1850(5) (svarstymas)

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 84 ir 85 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1850(5). Išvadą pateikia A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Seimo Biudžeto ir finansų komitetas (kaip matote, tai yra praeitos kadencijos projektas ir jau penktas variantas) pritaria komiteto patobulintam įstatymo projektui, atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 28 d. pateiktą išvadą, į komiteto pasiūlymus, kuriems komitetas pritarė, ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai – pritari bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Svarstyme niekas neužsiregistravo dalyvauti, siūlymų nėra.

A. PALIONIS (LSDDF). Seimo narių siūlymų yra.

PIRMININKĖ. Yra?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Siūlymų yra, bet man atrodo, kad tie teikėjai, kurie teikė tą siūlymą, atsiima siūlymą, ir iš esmės yra komiteto suderinta pozicija.

A. PALIONIS (*LSDDF*). Tada viskas...

PIRMININKĖ. Jie teikti dėl senojo varianto, atsiprašau, ir nebelikę. Tada lieka tiktai...

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Komiteto suderinta pozicija, kurią ir kviečiu palaikyti.

PIRMININKĖ. Taip. Ir M. Majauskas. Prašau.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Aš gal nekartosiu, iš tikrųjų čia jau N metų derintas projektas ir labai džiaugiuosi, kad yra rastas konsensusas tiek Finansų ministerijos, tiek Biudžeto ir finansų komiteto, kuris bendru sutarimu pritaria, kad būtų palengvinta administracinė našta smulkioms įmonėms.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti? Dėkoju.

16.20 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 34 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1325 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2606(2), Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 4 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1326 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2607(2) (svarstymas)

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2606 ir Labdaros ir paramos įstatymo 4 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1326 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2607. V. Ažuolas jau tribūnoje, pateiks Biudžeto ir finansų komiteto išvadą.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Biudžeto ir finansų komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą. Biudžeto ir finansų komitetas pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui, atsižvelgdamas į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas bei komiteto pasiūlymus ir išvadas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusijoje... Ir kitą iš karto pristatykite.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Analogiškai ir kitam įstatymo projektui Biudžeto ir finansų komitetas pritarė, patobulintam variantui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pradedame diskusiją. Diskutuoti kviečiame A. Sysą. Bet jis prarado pageidavimą, nėra salėje. Kolegos, daugiau nėra norinčių. Gerbiamieji, balsuosime, bet visų pirma dėl siūlymų. Dėl 1 straipsnio yra E. Pupinio siūlymas. Ar tenkina komiteto pozicija?

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, vis dėlto norėčiau, kad būtų balsuota, nes tam tikras sutarimas buvo daromas, bet iš tikrųjų manau, kad vis dėlto galėtume palikti ir 1,5 %, nes visi žinome, kad asocijuotos struktūros yra tos, ant kurių laikosi, galima sakyti, visos bendruomenės, tai yra pats bendruomenių aktyvumas. Aišku, tas 1,2 % irgi geriau negu mažinimas, kaip buvo pasiūlyta komiteto pirmininko, tačiau vis dėlto manyčiau, kad galėtume atkreipti didesnę dėmesį į bendruomenes, asociacijas ir paskatinti jas veikti aktyviau, nes šiuo metu jos gauna tam tikrą finansavimą nuo pajamų mokesčio, tačiau jis nėra pakankamas. Daugelis asocijuotų struktūrų lyderių naudoja bendriesiems reikalams savo transportą ir taip toliau, nes finansų neužtenka.

Manau, jeigu paliktume 1,5 %, ypač žmonės, kurie iš valstiečių pusės, kurie rūpinasi vietos bendruomenėmis, kurie, manau, iš ten yra atėję, kur žmonės suteikė palaikymą, jie vis dėlto tiki, kad į bendruomenes bus atkreiptas didesnis dėmesys. Todėl siūlau palaikyti siūlymą ir palai-kyti siūlymą dėl 1,5 %.

PIRMININKĖ. Prašom, komiteto argumentai.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Komiteto argumentai. Komitetas pritarė iš dalies, bet paliko ne 1,5 %, kaip buvo siūlyta, o 1,2 %. Norėčiau šiek tiek patikslinti, kad jeigu būtume palikę koeficientą 1,003, tai būtų išlikęs tas pats lygis kaip anksčiau. O kadangi mes padarėme koeficientą 1,2 %, tai bendra suma apie 3 mln. bendras biudžetas didėjo. Tai yra didėjimas. Bet jeigu paliktume 1,5 %, būtų labai ženklus didėjimas ir tai kainuotų biudžetui apie 8 mln. eurų.

PIRMININKĖ. Motyvus prieš S. Jakeliūnas nori išsakyti. Prašom.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Aš prieš siūlymą, be abejo, palaikau komitetą, kadangi ten vyko diskusijos. Kadangi čia techninės priežastys tų korekcijų, tai dažniausiai mes nei didiname, nei mažiname nei išlaidų, nei pajamų, nei mokestinės naštos. Bet šį kartą dėl aktyvių profsąjungų ir kitų iniciatyvų padarėme kompromisinį siūlymą ir 1,2 % gyventojų pajamų mokesčio yra 13 % dau-

giau, negu būtų neutralus siūlymas. Turėkime tai omenyje, turėkime padorumo ir saiko jausmą ir priimkite šį sprendimą. Ir taip jis biudžetui kainuos kelis milijonus, todėl nesileiskime į didesnes išlaidas. Todėl siūlau palaikyti Biudžeto ir finansų komiteto poziciją, o pono E. Pupinio siūlymui nepritarti.

PIRMININKĖ. M. Majauskas. Kalbėsitė? Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Čia labai selektyviai sakote apie padorumą ir saiką. Kai kalbame apie politinių partijų finansavimą, atrodo, tie argumentai ten galioja gal šiek tiek mažiau. Kai čia kalbame apie nevyriausybinę organizacijų, profesinių sąjungų finansavimą ir ne tokį, kai mes tiesiog jiems skiriame bet tokį, kurį, galima sakyti, patys susižvejoja, mes jiems duodame meškere ir sakome: eikite ir sugaukite žuvį, tą, kurią sugausite, jūs ir valgysite. Čia yra realus instrumentas nevyriausybinėms organizacijoms ir toms pačioms profesinėms sąjungoms gauti didesnę finansavimą, kurį jos užsitarnauja pasitikėjimu ir įtikindamos žmones skirti būtent jiems tą finansavimą. Mes jau priėmėme tokį sprendimą jiems suteikdami galimybę gauti daugiau pinigų ir dabar atsukinėjame. Man atrodo, jei jau buvo priimtas sprendimas, tai palikime tą sprendimą galioti, todėl kviečiu palaikyti E. Pupinio pataisą.

PIRMININKĖ. Noriu tik patikslinti, kad profesinėms sąjungoms nebuvo siūloma, kaip tik buvo daroma išlyga – išskyrus profesines sąjungas.

Gerbiami kolegos, prašom balsuoti už komiteto pasiūlymą... atsiprašau, tai yra už E. Pupinio. Kas pritariate, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, – prieš arba susilaikote.

Balsavo 79 Seimo nariai: už – 37, prieš – 17 ir susilaikė 25. Taigi E. Pupinio siūlymui nėra pritariama.

Daugiau siūlymų nėra, motyvus norinčių išsakyti yra. Dėkojame V. Ažuolui. Dėl motyvų už kalbą T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, visų pirma norėčiau patikslinti, kad M. Majauskas tikrai norėjo atrodyti labai naudingai kalbantis profsąjungų atžvilgiu, bet iš tikrųjų net nepastebėjo, kad E. Pupinio pataisoje profsąjungų nebuvo. Noriu grąžinti šią diskusiją į pirminę situaciją. Mes liepą priėmėme sprendimą, kad profsąjungos gaus papildomą galimybę skirti 4 % nuo gyventojų pajamų mokesčio ir tas sprendimas galios 2019 metais, deklaruojant už 2018 metus, 2 % galėsime skirti pagal savo 2018 metų deklaraciją nevyriausybinėms organizacijoms, galėsime skirti darželiams, 1 % – partijoms. Toliau, jau 2019 metais įvykdžius reformą, jeigu matematiškai grynai, tai, kaip sakė Valius, turėjo būti 1,003, bet mes pasiūlėme 1,2, šiuo atveju profsąjungoms – 0,6, ir dar šiandien yra užregistruota Valiaus ir kitų Seimo narių pataisa, kad 2021 metais mes galėtume kalbėti jau apie 0,7 ir atitinkamai 1,4. Tai prieš priėmimą dar turėsime dėl to diskutuoti ir tada tikimės jūsų balsų. Bet tikrai išmesti nei partijai, nei profsąjungai, nei nevyriausybinių organizacijų iš šito laivelio negalima, nes visos tos organizacijos yra svarbios stiprinant mūsų socialinį kapitalą, kritinį žmonių mąstymą, prie sėkmingų reformų įgyvendinimo taip pat labai stipriai galėtų prisidėti ir pilietinės visuomenės organizacijos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Atkreipsiu dėmesį, kad čia yra valdančiosios daugumos mokesčių reformos rezultatas. Tai arba jūs sakote, kad čia buvo padaryta klaida, nes buvo padidintas bendras gyventojų pajamų mokestis ir nustatyti tarifai, ir dabar atsukinėjate ir taisote klaidas, arba dabar pasakote, kad iš tikrųjų kažkas įvyko ir jūs nusprendėme neskirti daugiau pajamų nevyriausybinėms organizacijoms ir profesinėms sąjungoms. Atkreipsiu dėmesį, jei mes nepritarsime šiam projektui, tai liks galioti dabar dėl mokesčių reformos priimtas rezultatas, kad tiek nevyriausybinių organizacijų, tiek profesinės sąjungos galės susižvejojti didesnę gyventojų pajamų mokesčio dalį. Man atrodo, kad reikia skirti, reikia suteikti joms galimybę, reikia joms duoti meškere, todėl kviečiu nepritarti pataisoms ir palikti mokesčių reformą, kai yra sumanymas skirti joms daugiau. Nebent jūs sakote, kad iš tiesų tai buvo klaida ir jūs ją taisote. Nors man atrodo, kad gal ne.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Gerbiamas Mykolai, dėl pataisos mes jau balsavome. O dabar balsuosime dėl abiejų įstatymų projektų Nr. XIIIIP-2606 ir Nr. XIIIIP-2607 – Gyventojų pajamų mokesčio ir Labdaros ir paramos įstatymų po svarstymo. Kas pritariate, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę...

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 61, prieš – 9, susilaikė 13. Taigi po svarstymo yra pritarta.

16.31 val.

Vandens įstatymo Nr. VIII-474 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2383(2)ES (svarstymas)

Kitas klausimas – Vandens įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2383(2). Pereisime prie aplinkosaugos ir kviečių komiteto pirmininką K. Mažeiką pateikti išvada.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Komitetas lapkričio 11 dieną svarstė papildomą išvadą ir sprendimas yra pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kaimo reikalų komiteto išvadą pristatyti kviečių R. Žemaitaitį.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Kaimo reikalų komitetas svarstė spalio 10 dieną Vandens įstatymo Nr. VIII-474 pakeitimo įstatymo projektą, pritarė Vandens įstatymo pateiktam projektui ir pasiūlė pagrindiniam komitetui įvertinti galimybę, kad tvenkinių savininkai turėtų pirmenybę įsigyti žemę, esančią po tvenkiniais. Už – 7, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, yra siūlymų dėl 3 straipsnio. Gerbiama K. Mažeiką kviečiame į tribūną. A. Skardžiaus siūlymas. Nematau paties A. Skardžiaus. Gal galėtumėte, komiteto pirmininke, pateikti siūlymo esmę.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Siūlymo esmė buvo tokia, kad būtų nustatyta 100 metrų apsaugos zona komercine veikla užsiimančių aikštelių nuo vandens telkinių. Mūsų komiteto nuomonė buvo pritarti.

PIRMININKĖ. Ar yra 10 pritariančių? Yra. Prieš, už niekas nepageidauja kalbėti. Ar galime visi bendru sutarimu pritarti, nes komiteto nuomonė yra pritarti? (*Balsai salėje*) Pritariame. Dėl 4 straipsnio yra G. Kindurio ir V. Rastenio siūlymas. Gerbiami kolegos, kas pristatysite?

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Kolegos, matau, linksi ir pritaria komiteto nuomonei.

PIRMININKĖ. Gerbiamas G. Kindurys. Prašom pristatyti siūlymą.

G. KINDURYS (LVŽSF). Siūlymas buvo toks, kad tie sklypai, dėl kurių galimai dar vyksta kažkokios diskusijos, teismai, ir klausimas yra neišspręstas, nebūtų įskaitomi kaip valstybinės reikšmės plotai. Komitetas pakoregavo ir iš principo pritariame tam.

PIRMININKĖ. Komiteto išvada.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Komitetas pritarė iš dalies.

PIRMININKĖ. Galime pritarti pozicijai? Dėkoju. Pritarėme bendru sutarimu komiteto pozicijai. Ir pasiūlymas dėl 6 straipsnio Seimo nario V. Rinkevičiaus. Prašom, Viktorai, pristatyti savo siūlymo esmę.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Komitetas nepritarė. Aš sutinku su komiteto nuomone.

PIRMININKĖ. Nereikalaujate balsuoti, atsiimate. Daugiau siūlymų, regis... Ne, dar yra.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Yra.

PIRMININKĖ. Dėl 15 straipsnio vėlgi yra V. Rinkevičiaus siūlymas dėl statinių. Prašom, Viktorai, pristatyti. Dėl nepalankių klimatinių sąlygų netinkamai eksploatuojami...

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Aš sutinku su komiteto nuomone. Nereikalauju balsuoti.

PIRMININKĖ. Atsiimate, nereikalaujate. Jūs atsiimate visus savo siūlymus? Yra ištiesai nepritari, matau.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Tiktai norėčiau, kur dėl 16 straipsnio yra, tai dėl šito aš nesutinku su komiteto nuomone, nes jeigu įrengiami vandens telkiniai melioruotoje žemėje ir...

PIRMININKĖ. Jeigu yra pažeisti melioracijos statiniai.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). ...yra pažeisti melioracijos statiniai, kad jie būtų atstatomi pagal projektą. Čia komitetas argumentuoja, kad tai yra numatyta Melioracijos įstatyme, bet čia ir yra mūsų įstatymų leidybos esmė, kai viename įstatyme vienaip, kitame įstatyme kitaip tie patys dalykai reguliuojami, randasi įstatymų kolizijos ir iš karto suponuoja įstatymų konfliktą. Jeigu, pavyzdžiui, iškyla ginčų ir teismuose, tada teismai jau pasirenka, kurį nori, pagal tą įstatymą vienaip traktuoja, pagal kitą kitaip. Todėl aš prašau, nes jeigu buvo pažeisti melioracijos statiniai įrengiant dirbtinį vandens telkinį, kad būtų... yra Melioracijos įstatyme, kad būtų ir šiame įstatyme ta pati nuostata, kad tai turi būti atstatoma ir sutvarkoma.

PIRMININKĖ. Komiteto išvada. Prašau.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Komiteto nuomonė yra nepritarti, nes tai yra perteklinis reikalavimas ir yra reglamentuojama asmenų teisė tokia, kad... pareigos yra apibrėžtos, būtent reglamentuoja Melioracijos įstatymas.

PIRMININKĖ. Gerbiamas Viktoras prašo balsuoti? Jūsų siūlymas yra, jog pažeisti melioracijos statiniai atstatomi pagal techninį projektą dirbtinio nepratekamo vandens telkinio statytojo lėšomis. Prašom balsuoti. Kas remiate V. Rinkevičiaus siūlymą, balsuojate už, kas komitetą, – prieš arba susilaikote.

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 41, prieš – 1, susilaikė 45. V. Rinkevičiaus siūlymui nepritarta.

Viktorai, kitas jūsų siūlymas yra dėl 18 straipsnio, dėl požeminio drenažo sistemų. Prašom pristatyti.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Sutinku su komiteto nuomone.

PIRMININKĖ. Atsiimate. Dėkoju. Ir antrą taip pat atsiimate?

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ir toliau dėl visų kitų taip pat sutinku su komiteto nuomone. Dėl to vieno aš nesutikau. Deja, apgailestauju, kad Seimas nepritarė mano pataisai.

PIRMININKĖ. Ir daugiau siūlymų neturime. Dėkoju komiteto pirmininkui.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Dar buvo, gerbiama pirmininke, Kaimo reikalų komiteto siūlymas.

PIRMININKĖ. Čia dėl... (*Balsai salėje*)

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ne, nereikia? Supratau. Ačiū.

PIRMININKĖ. Nesuformuluotas ir tiesiog nesvarstomas.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Atsiprašau.

PIRMININKĖ. Dėl motyvų už pats pirmininkas užsiregistravęs kalbėti. Nekalbėsite? Dėkoju. Prieš nėra.

Prašom balsuojant apsispręsti dėl projekto Nr. XIII-2383.

Balsavo 74 Seimo nariai, tai yra balsavo 88 Seimo nariai: už – 74, prieš nėra, susilaikė 14. Po svarstymo įstatymo projektui pritarta.

16.40 val.

Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 4 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2299(2) (svarstymas)

Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 4 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2299(2). Ir vėl kviečiu Aplinkos apsaugos komiteto pirmininką K. Mažeiką pateikti komiteto išvadą.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Komitetas spalio 24 dieną svarstė šį įstatymo projektą, komiteto nuomonė – pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu V. Rinkevičių pateikti Biudžeto ir finansų komiteto išvadą.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas, kaip papildomas komitetas, apsvairstė šį įstatymo projektą ir bendru sutarimu jam pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pradedame diskusiją. Kviečiu S. Gentvilą. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, atliekų tvarkymo sektorius yra be galo sudėtingas sektorius ir kiekvienas iš jūsų, grįžęs į savo savivaldybės teritoriją, dažniausiai susiduria su klausimu, kaip gyventojai apmokestinami vietine rinkliava. Daug diskusijų turite šiuo klausimu, bet daug daugiau diskusijų turėtų kelti ir klausimas dėl kainų politikos. Šiuo metu premjeras S. Skvernelis Vyriausybėje yra patvirtinęs milžinišką 17 priemonių paketą, kaip mažinti kainas. Kodėl aš kalbu būtent apie šitą paketą? Šiuo įstatymu siūloma mažinti metalo pakuotės tvarkymo mokesť, kurį turi sumokėti šiuo metu metalo pakuočių nesutvarkę gamintojai importuotojai, tokių įmonių Lietuvoje yra 13 tūkst., dalis iš jų gamina arba importuoja produkciją su metaline pakuote.

Prieš penketą metų, įmonei UAB „Metreil“ neteisingai tvarkius metalo pakuotes, 1 tūkst. 700 įmonių gavo 753 eurų už toną aplinkos taršos mokesť, ir tos įmonės šitą taršos mokesť privalo sumokėti iki šių metų pabaigos. Tai yra sektoriaus mokesťis, jis iš esmės automatiškai įtraukiamas į bet kokio produkto kainą ir bet kokiame produkte tai atsispindi. Mes kalbame, kodėl Lietuvoje pagaminama produkcija yra brangesnė nei Lenkijoje (ir kažkas čia šiandien vardijo, kodėl lietu-

viai apsipirkinėja Lenkijoje), tad iš esmės dėl to, kad Lietuvoje veikianti pakuočių tvarkymo sistema yra degradavusi ir jai gresia sisteminis kolapsas.

Ką mes matome, kaip šią problemą sprendžia Vyriausybė, kuri net nemato, kad tai yra kainų politikos klausimas. Šiandien mes svarstome vieną vienintelį įstatymo projektą, kurį per visus metus sugebėjo atnešti Aplinkos ministerija, kuriame kalbama tik apie metalo pakuočių sektorių po „Metrail“ skandalo. Tačiau yra daugybė kitų pakuočių, dėl kurių taip pat ateina krizė, kurių atliekos kažkada buvo fiktyviai tvarkytos, įmonių, o nekaltų įmonių, tūkstančiai įmonių (o 13 tūkst. gamintojų ir importuotojų yra maždaug kas septinta Lietuvos įmonė) gaus milžiniškas baudas ir rizikuoja šių metų pabaigoje gauti iki 90 mln. eurų aplinkos taršos mokesčių už atliekas, kurias jie perdavė tvarkytojams, ir jų neprižiūrėjo Aplinkos ministerija.

Tad šitas įstatymo pasiūlymas liečia tik metalo pakuočių atliekas, yra labai svarbu, kad mes jį priimtume, tačiau mes pasigendame visiško krizės pripažinimo iš Aplinkos ministerijos. Aplinkos apsaugos komitete mes ne kartą diskutavome dėl pakuočių atliekų tvarkymo sektoriui gresiančio kolapso, jis yra totaliai ignoruojamas Aplinkos ministerijos. Kiekvienas iš jūsų, jeigu jūs grįšite į savivaldybes ir pakalbėsite su savivaldybėmis, paklauskite, kaip jums sekasi su varpeliais, ar juos yra kas aptarnauja, ar tuos varpelius aptarnaujančios įmonės gauna apmokėjimą, turbūt beveik be išimties šiandien gausite atsakymą, kad ne, negauna apmokėjimo ir greičiausiai bus neatsiskaityta už šiuos metus. Kai kurioms įmonėms grės netgi bankrotas ir bus prieita prie tokios situacijos, kad greičiausiai Naujuosius metus, tikėtina, mes pasitiksime su milžiniškais teisiniais ginčais, didelėmis baudomis daugeliui Lietuvos gamintojų, importuotojų. Įmonės bankrutuos, ypač atliekų tvarkymo sektoriuje dalyvaujantys vežėjai, o varpelių sistema gali pakibti ant plauko. Greičiausiai po Naujųjų metų gali taip nutikti, kad varpelius, kuriuos mes turime... Mes nebeturėsime įmonių ir perdirbėjų, kurie šitą sistemą aptarnaus.

Taip, aš sakau šitam projektui taip, bet mes turėtume turėti visą paketą įstatymų, kurie gelbsti šį sektorių iš krizės, nes 300 tūkst. tonų pakuočių sukasi šitame, kas septinta Lietuvos įmonė rizikuoja mokėti už jų nekontroliuojamos aplinkos taršos mokesčius, tai yra milžiniška krizė, kuriai mes nepasiruošę. Mes svarstome vieną vienintelį įstatymą, kuris yra reikalingas, tačiau yra milžiniškas kontekstas, kurio nepaliečiame. Kviečiu palaikyti ir perduoti linkėjimus Aplinkos ministerijai, kad laukiame jų su kitais projektais.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu V. Vingrienę.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, labai džiaugiuosi, kad kolega S. Gentvilas kviečia palaikyti šį tikrai racionalų sprendimą – mažinti mokesčių už aplinkos teršimą metalinėmis pakuotėmis, nes šiandieną buvęs mokeskis buvo kaip sankcija už nesutvarkymą pakuočių, jis buvo keliasdešimt kartų didesnis, negu kainuoja sutvarkyti metalines pakuotes. Metalų pakuotės nėra problema aplinkosauginiu požiūriu, nes metalas kaip atlieka turi teigiamą vertę ir jo tikrai gamtoje nerasime.

Taigi kaip ir pernelyg didelės baudos, per didelė administracinė našta, todėl labai sveikinu Aplinkos ministeriją, šitą mažinimo iniciatyvą pristačiusią, ir labai noriu pakviesti palaikyti šitą iniciatyvą. Taip pat Seime pritarta po pateikimo ir mano siūlymui mažinti dar šiek tiek labiau mokesčių už aplinkos teršimą, bet manau, kad didelio skirtumo nėra. Ir ką kolega S. Gentvilas užsiminė dėl kitų paketų, tai yra dėl mokesčio mažinimo už aplinkos teršimą, taip pat turime šį projektą ir jam pritarta po pateikimo – mokesčio už aplinkos teršimą už kitas pakuotes, tiek už PET, tiek už popieriaus pakuotes. Be abejo, jis negali mažėti tiek, kad įmonės geriau mokėtų mokesčių ir visiškai netvarkytų, nes tuomet valstybei būtų pernelyg didelė našta surasti, kas iš tiesų tvarkys, bet jis turi būti pakankamai racionalus, kad pakuotės būtų tvarkomos ir tikrai nebūtų užteršta aplinka. Labai prašau visus palaikyti šitą iniciatyvą, sveiko proto iniciatyvą, ir sumažinti administracinę našta už pakuočių sutvarkymą. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, diskusija baigta. Siūlymų dėl šio įstatymo projekto neturime. Ar motyvus pageidauja dar kas išsakyti po svarstymo? Jau kalbėjo abu prelegentai, tai gal užtenka. Gal užteks, pagailėkite kolegų Seimo narių. Prašom balsuoti po svarstymo dėl Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 4 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto.

Balsavo 85: už – 81, prieš nėra, susilaikė 4. Po svarstymo projektui Nr. XIIIIP-2299(2) yra pritarta.

16.50 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2, 3², 4, 30, 31, 34¹⁵, 34¹⁹, 34²⁰ straipsnių, šeštojo skirsnio ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2333(2)ES (svarstymas)

Darbotvarkės 2-12 klausimas – Atliekų tvarkymo įstatymo kai kurių straipsnių, šeštojo skirsnio ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2333(2)ES. Aplinkos apsaugos komiteto išvadą pateikti kviečiu V. Vingrienę.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, šio įstatymo pakeitimo tikslas yra įgyvendinti Europos Sąjungos direktyvą dėl atliekų tvarkymo. Pagrindinės iniciatyvos būtų apibrėžimai gaminių platintojo, taip pat pavojingų atliekų ir atliekų nelaikymo atliekomis aspektai, dėl ko Aplinkos ministerija ir pateikė šį projektą. Aplinkos apsaugos komitetas svarstė ir pritarė. Pritarta bendru sutarimu. Apsvarstyta Teisės departamento pastabos. Taigi kviečiu pritari.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusijoje niekas nepageidauja dalyvauti. Yra Seimo nario K. Mažeikos siūlymai dėl 1 straipsnio.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Pritarė komitetas.

PIRMININKĖ. Kęstuti, prašom pateikti savo siūlymo esmę. 1 straipsnis. Jūs siūlote išbraukti 3 dalį.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Taip, siūlome. Tuo atsidarysiu.

PIRMININKĖ. O kodėl, gal galite pasakyti?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Čia konkrečiai buvo siūlyta išbraukti, nes dar per ankstyvas dėl transporto priemonių ir tai nenotifikuota.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Atsiprašau, teisingai, aš prisiminiau. Neradau savo projekto. Iš tiesų tai gali kirstis su notifikavimo procedūra, todėl dabar tikslinga išbraukti, o kai bus notifikuota, kad nereikėtų papildomų procedūrų.

PIRMININKĖ. Yra remiančių 10 balsų? (...) Taigi, kolegos, ir komitetas yra pritaręs, taip?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Komitetas pritarė, taip.

PIRMININKĖ. Taip. Ir yra dar viena. Ar galime bendru sutarimu pritari komiteto pozicijai? Dėkoju.

Dar yra dėl 11 straipsnio taip pat K. Mažeikos siūlymas dėl įsigaliojimo. Prašom pristatyti.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Siūlome įsigaliojimą nuo 2020 metų, atskirų punktų – 8 ir 9 straipsnių įsigaliojimą nuo 2020 m. sausio 1 d.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto pozicija?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Komitetas pritarė.

PIRMININKĖ. Komitetas pritarė. Daugiau siūlymų nėra. Ar bendru sutarimu galime pritari komitetui? Dėkoju. Tuo svarstymas būtų baigtas.

Argumentų niekas sakyti nepageidauja. Prašom balsuoti dėl projekto Nr. XIIIIP-2333(2).

Balsavo 81 Seimo narys: už – 79, prieš nėra, susilaikė 2. Taigi po svarstymo yra pritarta.

16.54 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 34²⁵ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1711(2) (svarstymas)

Kitas projektas – Atliekų tvarkymo įstatymo 34²⁵ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1711(2). Išvadą kviečiu pateikti Aplinkos apsaugos komiteto pirmininką K. Mažeiką.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, Aplinkos apsaugos komitete šis klausimas buvo svarstytas ir sprendimas yra. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš – 1, susilaikiusių nėra.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusijoje niekas nepageidauja dalyvauti. Taigi pradėsime dėl siūlymų.

Dėl 1 straipsnio yra V. Vingrienės siūlymas. Prašom, gerbiama Virginija, pristatyti. (*Balsai sa-lėje*) Virginija pristatys 2 dalį, atsiprašome, pirmininke. Prašom. Kaip jūs siūlote, gerbiama Virginija, neradote dokumento dar?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Neradau.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Pasiūlymas buvo pakeisti projekto pavadinimą ir išdėstyti taip, kaip nurodyta. Komitetas pritarė.

PIRMININKĖ. Esmė yra tokia: „...kurios tvarką ir kontrolei reikalingų dokumentų sąrašą nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir jos įgaliota institucija.“

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Taip.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Taip, kad būtent dokumentų sąrašas patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos, ne tai, kad reikia pateikti reikiamų dokumentų sąrašą. Tas sąrašas turėtų būti pateiktas, būtent įvardyta konkrečiai, kokie reikalingi dokumentai. Dėl baigtinio sąrašo tas siūlymas ir buvo.

PIRMININKĖ. Komitetas pritarė iš dalies ir siūlo...

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Siūlo išdėstyti 8 punktą, kaip nurodyta išvadoje.

PIRMININKĖ. Kad „vykdyti būtini dokumentai nepateikti aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančiai institucijai“?

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Ar sutinkate, Virginija, su komiteto pozicija? Sutinkate. Ačiū. Balsuoti nereikalauja. Galime bendru sutarimu pritari? Dėkoju.

Kitas Virginijos siūlymas yra dėl 2 straipsnio 8 punkto 2 dalies?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Taip, čia tas pats susijęs siūlymas.

PIRMININKĖ. Komiteto pozicija yra nepritari.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Pritarti iš dalies, aš sutinku su komiteto pasiūlymu.

PIRMININKĖ. Komitetas nepritaria. Virginija, sutinkate?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Komitetas pasiūlė išdėstyti kitaip, tai sutinku su komiteto pasiūlymu.

PIRMININKĖ. Atsiimate?

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Komitetas nepritaria, bet Virginija nereikalauja dėl savo siūlymo balsuoti. Ar galime bendru sutarimu?

Ir dar vienas Virginijos siūlymas – pakeisti straipsnio 2 dalį.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Čia dėl įsigaliojimo datos, ar ne?

PIRMININKĖ. Prašom.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėl įsigaliojimo datos dabar ar?.. Ta 2 straipsnio dalis, kad įsigaliojimas būtų nuo liepos 1 dienos, kad pakaktų laiko įgyvendinti šitą.

PIRMININKĖ. Peršokote. Čia tebėra...

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Dėl 1 straipsnio 2 dalies čia?

PIRMININKĖ. Taip.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Tai čia taip pat dėl reikalingų dokumentų sąrašo, kurį nustato Vyriausybė. Tai yra susijęs siūlymas ir aš sutinku su komiteto formuluote.

PIRMININKĖ. Susiję ir jūs nereguliuojate. Nereikalauja Virginija, sutinka su komitetu. Pritariame, gerbiami kolegos. Ir dėl įsigaliojimo? Virginija, prašau pristatyti.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Siūloma, kad įsigaliojimo data būtų 2018 m. liepos 1 d.

PIRMININKĖ. Ir komiteto pozicija?

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Komiteto pozicija yra pritari iš dalies.

PIRMININKĖ. Iš dalies ir iš esmės lieka.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). 2019 metų.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Taip, lieka liepos 1 diena.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Bet jau dabar viskas, data pasikeitusi, nes jau 2018 m. liepos 1 d. praėjo. Turbūt reikės naują pataisą pateikti.

PIRMININKĖ. Tai reikia taisyti, gerbiamieji.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Nes čia buvo anksčiau apsvaistytas komitete tiesiog. Atsiprašau.

PIRMININKĖ. Tai dabar kokia gali būti, pirmininke, data?

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Nuo įstatymo priėmimo dienos.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, reikės per priėmimą teikti pasiūlymą, nes seniai įstatymo projektas svarstytas ir data likusi... praėjo net beveik visas pusmetis. Taigi balsuoti nereikalaujate. Dėkojame. Motyvų sakyti niekas nepageidaujate.

Prašom balsuoti po svarstymo dėl įstatymo projekto Nr. XIII-1711.

Balsavo 80 Seimo narių: už – 77, prieš nėra, susilaikė 3. Taigi po svarstymo projektui Nr. XIII-1711 yra pritarta.

17.01 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 30¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1877(2) (svarstymas)

Kitas projektas vėl susijęs su atliekų tvarkymu, projektas Nr. XIII-1877(2). Kviečiame V. Vingrienę pateikti komiteto išvadą.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, čia įstatymo projektas yra susijęs su sodininkų bendrijų atliekų tvarkymu ir sutarčių sudarymu su jomis. Komitetas svarstė šį siūlymą, įvertino Vyriausybės išvadą ir pasiūlė pritarti iš dalies Vyriausybės siūlomai išvadai. Komiteto sprendimas – 7 balsais už, 2 susilaikius pritarta. Taigi kviečiame palaikyti šią įstatymo pataisą atsižvelgus į Vyriausybės išvadą.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Svarstyme niekas neužsirašęs dalyvauti. Taigi jūs kalbėdama apie komiteto išvadą pristatėte ir Vyriausybės siūlymą. Komitetas yra pritaręs, kad įsigaliojimas būtų nuo 2020 m. sausio 1 d.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Taip. Vyriausybė siūlo kaip tik atsižvelgti ir bendrijų sąrašą palikti kaip tik sodininkų bendrijoms, kad būtų sudaromos sutartys su savivaldybėmis, jeigu atstovauja savivaldybės... bendrijos yra įgaliotos atstovų, tai tuomet bendrija pasirašo sutartį už bendrijos narius. Taigi kviečiame palaikyti. Pritariame Vyriausybės išvadai.

PIRMININKĖ. Nori palaikyti A. Navickas. Prašom, motyvai.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Pirmiausia noriu padėkoti, nors užtruko, bet pagaliau šitas įstatymas yra Seimo salėje. Tikrai šiek tiek keista, kad tokį paprastą dalyką galima labai sukomplikuoti, nes čia buvo paprasčiausias patikslinimas, kad būtų išvengta dabar teismų, kurie vyksta Jonavos rajone, kitur. Tikrai šiek tiek tenka apgailestauti dėl to, kad nukeliame metams, bet vis tiek labai visus raginu geriau pritarti tokiam įstatymui, negu iš viso jo nebūtų. Šiuo atveju dėkoju, kad pagaliau mes jį turime. Turėsime.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, prašom balsuoti dėl projekto Nr. XIII-1877(2).

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 81, prieš nėra, susilaikė 2.

17.05 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-2943 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Gerbiami kolegos, dabar turime darbotvarkės 2-15.1 klausimą dėl įtraukimo į mūsų Seimo rudens sesijos darbų programą. Projektas Nr. XIII-2943. Kviečiu T. Tomiliną pateikti Seimo nutarimą.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, prašau įtraukti į šios sesijos darbų programą Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą bei Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausiti niekas nepageidauja. Ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo?

Svarstymas. Ar galime bendru sutarimu pritarti? (Balsai salėje) Dėkoju.

Balsuojame dėl Seimo nutarimo dėl šios sesijos darbų programos pakeitimo projekto Nr. XIII-2943 priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 81 Seimo narys: už – 79, prieš nėra, susilaikė 2. Seimo nutarimas dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo priimtas. (Gongas)

17.07 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2902 (pateikimas)

Ir būtų lydymasis Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2902. Deja, nematau pateikėjo. Nėra. (*Balsai salėje*) Ar gerbiama Rima? Pateiks R. Baškienė. Prašom.

Toliau posėdžiui pirmininkauja Seimo Pirmininko pavaduotojas gerbiamas A. Nekrošius.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Kadangi ir aš pasirašiau, nėra R. Karbauskio ir S. Skvernelio, bet aš esu trečioji teikėja. Įstatymo tikslas yra tiesiog įteisinti lengvatinį ne 9, o jau 5 % PVM tarifą, taikomą laikraščiams, žurnalams ir kitiems periodiniams leidiniams. Jūs pamenate, kad šitas tarifas kažkada buvo 21, po to 9 %. Džiaugiamės, kad turėjome 9 %. Taip, tada biudžetas prarado 12 mln., dabar nuo 9 iki 5 %. – 2 mln. sąnaudų.

Tikėtina, kad šitie periodiniai leidiniai, ypač mokslo, kultūros, leidiniai vaikams, bus labai naudingi ir prasmingi, nes platesnis gyventojų ratas galės juos skaityti. Esame įsitikinę, kad tai taip pat labai svarbu regioninei spaudai. Todėl maloniai prašau pritarti šiam pasiūlymui. Aišku, svarstys komitetas, aišku, tikimės ir prašysime Vyriausybės išvados. (*Balsai salėje*) Vyriausybės išvados reikės, taip aš įsitikinusi, nes matyti Ministrą Pirmininką pasirašiusį dar neužtenka. Noriu tik priminti, kad 5 % PVM tarifas yra taikomas vaistams, medicinos pagalbos priemonėms, taip pat receptiniams nekompensuojamiesiems vaistams. O dabar būtų trečioji pozicija – 5 % PVM lengvatinis tarifas.

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Dėkojame. Pirmasis klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiama pirmininke, iš tikrųjų visi suprantame, kas vyksta: artėja rinkimai, reikia kokio nors nedidelio saldainio regioninei žiniasklaidai. Turbūt visi pritariame, kad reikia padėti regioninei žiniasklaidai, bet galbūt yra kokių nors kitų priemonių? Galbūt iš kokio nors Spaudos rėmimo fondo galėtume jiems skirti? Čia mes, vienas dalykas, atrodo, iškraipome mokestinę sistemą, antras dalykas, ar jums neatrodo, kad iškraipome ir konkurencinę aplinką, nes tai yra spausdintai žiniasklaidai, o ne internetinei žiniasklaidai? Galų gale, ar jums neatrodo, kad ta pagalba turėtų būti spaudai, kuri skelbia naujienas, o ne spaudai, kuri yra pramoginė, kaip, tarkime, žurnalas „Žmonės“? Ar tikrai dabar žurnalui „Žmonės“ reikalinga finansinė parama? Jeigu mes vis dėlto nuspręstume, kad reikia tai spaudai, kuri skelbia naujienas, iš tiesų galbūt reikėtų visiems remti prieigą prie interneto, nes visa naujienų žiniasklaida yra iškeliausi į internetą?

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū už jūsų klausimą. Išties nesieju tai su rinkimais. Manau, kad periodiniai leidiniai, skirti kultūrai, menui, jaunimui, paaugliams, iš tikrųjų reikalingi ne vien tik internetiniai, bet ir kaip skaitomieji. Todėl grindžiu savo pasiūlymą argumentais, kad tai bus naudinga žmonėms. O dar, atsakant į jūsų klausimą, tuomet bet kuri PVM lengvatos tarifą galima susieti su tuo, kad tai yra kam nors naudinga ir kad tai taip pat siejama su rinkimų programomis.

PIRMININKAS. Klausia R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Labai ačiū. Beveik atsakėte į mano klausimą, nes Mykolas paklausė labai daug klausimų, į kuriuos ir aš norėjau išgirsti atsakymus iš jūsų. Bet vis dėlto dar norėčiau pasitikslinti, ar tikrai nematote galimybės, kad kaip nors reikėtų diferencijuoti tuos periodinius leidinius, kurie tikrai galbūt yra labai reikalingi mūsų senesnio, vyresnio amžiaus žmonėms, kad jie regionuose galėtų skaityti spausdintą žodį? Aš ir pati mėgstu spausdintą žodį skaityti. Iš tiesų tas biudžeto netekimas nėra didelis – tik 2 mln. eurų, bet ar vis dėlto negalvotumėte, kad iš-

vengiant tokios konkurencinės, kaip sakoma, įtampos, nereikėtų daugiau jūsų siūlymu diferencijuoti periodinius leidinius, kuriuos gali remti valstybė?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Jūsų pasiūlymas vertas dėmesio. Ir aš manau, kad tie, kurie organizuoja šitą veiklą, atkreips dėmesį ir tai svarstys. Čia dar atkreiptinas dėmesys, kad dėl periodinių leidinių, išskyrus tam tikrus (jūs stebėjote ir matėte tekstą, kad tai buvo ir anksčiau, kai buvo 9 %, dabar 5 %), išskyrus erotinius, smurtinio pobūdžio, profesionalios etikos nesilaikančius leidinius, nustatymo įgaliota institucija svarstys ir priims, tad atitinkamai ir diferencijavimas – tos įgaliotos institucijos veiklos dispozicija.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama pranešėja, aš irgi prisidedu prie tų, suprantu regioninių laikraščių problematiką, savaime suprantama, ten ir konkurencija nemaža. Aišku, tik gaila, kad nemaža jų dalis yra politizuota, bet ką padarysi, taip jau yra. Gal žmonės atseks ir numatys, bet kitas klausimas: čia Teisės departamentas pareiškė savo nuostatą, kad vis dėlto su šituo biudžetu galime nesusipėti, nes tada reikėtų automatiškai peržiūrėti biudžetą, bent jau gauti Vyriausybės išvadą. Ar tikėtės susipėti, ar vis dėlto atidėti? Ačiū.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Jūs puikiai žinote, kad jeigu tai nebūtų kartu su biudžetu, tai reikėtų pusės metų. O kadangi teikiame dar prieš biudžeto priėmimą, tikimės, kad gausime Vyriausybės išvadą, komiteto sprendimą ir priimsime kartu su jumis.

PIRMININKAS. Klausia J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū. Žaviuosi jumis, gerbiamoji Seimo pirmoji vicepirmininke, jūsų optimizmu ir entuziazmu. Biudžetą svarstysime jau netrukus, dėl visų kitų projektų Vyriausybė išvadą svarsto po tris keturis mėnesius, o čia jau jūs iki biudžeto priėmimo žadate, kai planuojamas biudžetas bus priimamas gruodžio 11 dieną. Taigi tiesiog pastaba.

O kita – vis tiek Teisėkūros pagrindų įstatymas bei Mokesčių administravimo įstatymas sako, kad mokesčių pakeitimai turi įsigalioti po šešių mėnesių. Nes tik tiems, kurie ateina kartu su biudžetu, taikoma išimtis. Priešingai. Kadangi čia atskira iniciatyva, ne Vyriausybės, ne kartu su biudžetu, o jūs rašote: įsigaliojimas nuo sausio 1 dienos, gal reikia nukelti įsigaliojimą?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju. Puikus jūsų klausimas. Atsakysiu į pirmąją dalį. Šita Vyriausybė, tikiu, gali greitai priimti sprendimus ir nevilkinti. Viena. Antra, dėl įsigaliojimo datos, palikime tai labai atsakingam Biudžeto ir finansų komitetui.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama kolege, ši Vyriausybė gal ir gali, bet „Spartanai“ kartais neskraido. Tai nebūkime tokie optimistiški. Mano klausimas iš tos pačios serijos. Iš kur ta meilė regioninei spaudai prieš rinkimus?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Meilė spaudai, aš manau, yra visada ir ypač jaučiant, ir matant, kaip nori skaityti. Jūsų kolegė labai teisingai pasakė: spausdintas žodis yra svarbus. Jis kartais perduodamas iš gryčios į gryčią, nes ne kiekvienas gali regioninį laikraštį užsisakyti.

PIRMININKAS. Klausia L. Balsys.

L. BALSYS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamoji kolege, negali nejaudinti meilė spaudai, tai iš tikrųjų man, kaip tos profesijos atstovui, labai malonu. Jūs argumentuojate, kad šito reikią paremti kultūrinei spaudai, regioninei intelektualiai, meno, bet čia bus paremta visa regioninė spauda – ir merams priklausanti, ir vietos oligarchams priklausanti. Tai jeigu jūs norėtute remti meno, kultūros spaudą, ne politinę, sakykime, tikrai tokią intelektualią, tam yra Radijo, spaudos ir televizijos rėmimo fondas, kuris pagal projektus remia tokius leidinius, ir ne tik leidinius, bet ir programas. Tai galbūt jūs siūlytumėte geriau didinti šito fondo finansavimą, jis skaidriai parems būtent šios srities žiniasklaidą ir neparems visokių oligarchų ir merų laikraščių?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Nesutikčiau su jūsų teiginiu dėl paramos oligarchams, merams ar dėl politizavimo iš principo. O jūsų siūlymas dėl projektinės veiklos – taip, galima ir tikslinga didinti ir jų didesnį projektų kiekį. Puiku, jei tik tam surastume lėšų.

PIRMININKAS. Ir paskutinis klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamoji pranešėja, jūs turbūt puikiai prisimenate, kad kai prieš 10 metų buvo padidintas PVM, regionų spauda tai įvardijo kaip etnocidą regioninės spaudos. Ar

jūs, rengdami šią pataisą, galėtumėte pasakyti, ar bandėte skaičiuoti, kiek redakcijų buvo priverstos užsidaryti regionuose, kiek leidinių ir kiek darbuotojų neteko regionuose darbo? Ar tokių duomenų jūs neturite?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Aš iš tiesų neturiu tokių tikslų duomenų, tačiau galiu tik antrinti jūsų pasakytams argumentams, kad faktai buvo liūdni, rodantys, kaip užsidarė, kaip buvo mažinamas darbuotojų skaičius ir kaip žmonės neteko galimybės turėti periodinius laikraščius. Skaičių konkrečių dabar pasakyti neturiu galimybės.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjai. Jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai dėl viso, nuomonė už – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš pirmiausia kviečiu būti jautriems premjero, būsimo kandidato į Prezidentus, situacijai. Matome, premjeras didvyriškai kovoja su prekybos centrais, su kainomis, o reitingai kaip neauga, taip neauga. Tai leiskime premjerui inicijuoti bent PVM lengvatos regioninei spaudai įvedimą, gal spauda gražiai parašys ir tie reitingai gal truputį paaugs.

Ir dar čia kažkas užsiminė apie Vyriausybės išvadą. Aš kviečiu dėl šito projekto neprašyti Vyriausybės išvados, dėl visų kitų PVM projektų prašyti, o dėl šito neprašyti. Išivaizduokite, jei-gu paprašysime, į kokią padėtį mes pastatysime finansų ministrą? Jis turės būti nuoseklus ir dėl visų PVM lengvatos projektų rašyti neigiamą išvadą. Bet ką daryti dėl projekto, kur premjero pavardė figūruoja? Žinant, kad tas biudžeto balansas braška per visas siūles, sudėtinga rašyti pritarimą, bet sudėtinga rašyti prieš premjerą. Tai siūlau čia neprašyti tos išvados.

O šiaip, žinoma, regioninės spaudos situacija tikrai nėra pati geriausia ir būtų gerai, aišku, kad mes tokius projektus svarstytume ne rinkimų kontekste, o tikrai normaliai, objektyviai, įvertindami, kaip laikosi tie laikraščiai ir kaip padėti išsaugoti jų nepriklausomumą. Dabar tas kontekstas yra rinkimų, deja.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū. Buvo išsakyta tikrai daug racionalių argumentų ir aš grįšiu prie to, kad iš tiesų reikia padėti rajoninei žiniasklaidai. Ne su viena buvau susitikęs keliaudamas po rajonus, regionus ir tikrai mačiau, kokios pagalbos jai reikia ir koks racionalus grūdas yra ta regioninė žiniasklaida, kai dažnai sunku susigaudyti, kas vyksta rajone. Tačiau tam yra skirtos labai aiškios priemonės. Spaudos paramos fondas – jam galėtume skirti daugiau pinigų, jis labai aiškiai atrinktų, ką reikia remti, ir paremtų.

Dabar vis dėlto mes mažiname visai spaudai: ir pramoginei, ir visokiai kitai spaudai, kuriai galbūt nelabai reikia tos paramos. Jeigu kalbame apie paramą spaudai, tai reikėtų kalbėti apie paramą naujienų spaudai, tai spaudai, kuri transliuoja naujienas, ją reikėtų remti. Tačiau žinome, kad didžioji dalis tos spaudos yra iškeliavusi į internetą. Jeigu iš tikrųjų norime, kad žmonės susipažintų su naujienomis, reikia užtikrinti jiems prieigą prie interneto, o jeigu norime realaus rezultato, duokime kiekvienam jaunuoliui, kiekvienai močiutei po nemokamą gigabaitą duomenų ir jie tikrai prisijungs prie interneto, juos panaudos ir tikrai sužinos visas žinias.

PIRMININKAS. Visi motyvai išsakyti. Kviečiu balsuoti dėl šio įstatymo projekto.

Balsavo 78 Seimo nariai: už – 70, prieš – 3, susilaukė 5. Po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas, papildomų niekas nesiūlo. Siūloma svarstyti gruodžio 13 dieną. Ir dar buvo siūlymas dėl Vyriausybės išvadų. Galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) J. Razma kategoriškai prieštarauja, todėl kviečiu balsuoti dėl Vyriausybės išvados. Kas palaiko Vyriausybės išvadą, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, – prieš.

Balsavo 73 Seimo nariai: už – 47, prieš – 10, susilaukė 16. Vyriausybės išvados prašome.

R. Šarknickas dar nori komitetą pasiūlyti? Prašau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Taip, prašyčiau ir Kultūros komitetą.

PIRMININKAS. Kaip papildomą?

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Kaip papildomą.

PIRMININKAS. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta.

Repliką po balsavimo – J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš apgailestauju, kad dauguma Seimo narių taip balsavo dėl Vyriausybės išvados ir parodė, kad premjerą jie laiko lyg ir neatsakingu. Jeigu jis deda parašą dėl tokio

projekto, bet Vyriausybė, vadinasi, gali nuspręsti ir kitaip. Aš kviesčiau labiau pasitikėti savo premjeru.

PIRMININKAS. Dėkojame už nuomonę. Judame toliau.

17.23 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2406(2) (pateikimas)

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2406(2). Pranešėjas – R. Žemaitaitis. Pateikimas. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Gerbiamasis pirmininke, gerbiami kolegos, prieš porą mėnesių mes pristatėme Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimą, tai yra taikyti PVM lengvatą malkoms, medžio skiedroms, traiškytai medienai, medienos plokščių ir atraižų šalutiniams produktams, drožlėms, biomasei, briketams ir granulėms gaminti. Kadangi prieš tai pateiktas projektas buvo šiek tiek probleminis, nebuvo pakankamai imperatyviai ir aiškiai pasakyta, kam būtų taikoma, Vyriausybė pateikė pastabas, mes pagal tas pastabas pataisėme ir teikiame patobulintą įstatymo projektą. Kviečiu pritarti po pateikimo.

PIRMININKAS. Pirmasis klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Vėl apie viską, surašote viską: ir skiedras, ir kitas medžiagas. Bet iš tikrųjų, kodėl ne visus degius produktus? Pavyzdžiui, šiaudai vėl liko šalia. Kodėl jūs pasirenkate kažkokią kakofoniją visokių priemonių, kai galima įrašyti paprastą dalyką – atleisti tuos, kurie įsigiję degiąsias bioatsinaujinančias priemones, ir taip tai išspręsti? Ačiū.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Buvo, kolegos, tikrai, kaip jūs žinote, patį pirmą kartą ir mūsų tas bendrinis, didelis, platus. Tada ministerija, kiek supratau, susirinko medžiagą, informaciją, to jūs klausiate, apie šiaudus, o ūkyje, namų ūkyje, šiaudų iš esmės nekūrena, juos kūrena tiktai centriniam šildymui. Tokiu atveju nėra kam teikti, nes namų ūkyje niekada šiaudų ritinio... Pats puikiai žinote, kolega, 700 kilogramų šiaudų ritinį įstumti į namą ir pakūrenti, kad pašiltų namas, nėra šansų. Dėl kitų taip, būtų galima teikti pasiūlymus ir tą būtų galima svarstyti. Tikrai nematau problemos. Mes parengėme pagal Vyriausybės pateiktas pastabas. Aš tik tiek galiu pasakyti.

PIRMININKAS. Klausia A. Salamakinas.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Išties reikia pagirti – geras projektas. O šiaudais mano kaime tik kiaules svilina, tai nereikėtų jų įtraukti.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Labai skanios tada būna.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). O klausimas toks: ar pavyks su biudžetu priimti šitą projektą? Ar jis bus voliojamas metai iš metų, kas dabar yra daroma, ar vis dėlto užteks jums įtaigos padaryti, kad jis būtų su biudžetu ir įsigaliojotų nuo sausio 1 dienos?

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Aš manau, kad, kolega, viskas priklauso nuo jūsų ir nuo mūsų bendrų interesų. Jeigu mes Seime rasime sutarimą, skubos tvarka jis bus priimtas. Kai šnekėjau su Finansų ministerija ir su Vyriausybe, problemos dėl šio projekto jos nemato, nes jis dabar yra konkretus ir pagal jų pateiktus pasiūlymus. Jeigu Finansų ministerijos ir Vyriausybės atstovai sakė, kad viskas gerai ir mes jį tokį parengėme pagal jų pastabas, tikiuosi, kad su biudžetu jis bus priimtas ir sausio 1 dieną įsigalios. Jeigu tokiu atveju jis įsigalioja sausio 1 dieną, tai aš įsivaizduoju, kad pagal sąskaitas faktūras ir deklaracijas jau 2020 metais, kai deklaruos už 2019 metus, bus galima dalį jo susigrąžinti. Manau, tai protingas sprendimas būtų.

PIRMININKAS. Klausia I. Degutienė.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, tikrai, man atrodo, žmonėms, kurie gyvena nuosavuose namuose, ypač rajonuose, ir kūrena jūsų išvardytomis priemonėmis, tai yra gerai, bet gal jūs turite paskaičiavę, kiek tai apima namų ūkio subjektų? Vis tiek, jeigu mes prašysime Vyriausybės išvados, tai daugmaž reikia orientuotis, kiek tai yra subjektų ir kokia tai bus pinigų suma.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Sunku šiandien atsakyti. Pinigų suma gali būti nuo 6 mln. iki 7 mln. Turime preliminarią informaciją, kad apie 600 mln. šitoje rinkoje sukasi, tiesmukai sakant, juodų, nešvarių pinigų, tai yra kai šiandieną malkinė mediena yra parduodama be sąskaitų faktūrų arba

importuojama į Lietuvą išvis be nieko. Jeigu pažiūrėsite laikraščių, interneto skelbimus, kiek yra skelbimų, tai paskambinkite, mes eksperimentavome prieš tai, kai buvo klausiama, ar jums su sąskaita faktūra, ar jūs grynais mokėsite, ar pavedimu. Jeigu pavedimu briketai, tai iš karto yra apie 200–220 eurų, jeigu atsiskaitote grynais, – 160–170 eurų.

Antras pastebimas dalykas, kad šiuo metu, išduodant leidimus kirsti mišką, yra ne parduodama mediena, o yra pasirašoma sutartis, kad dovanoja, tai tokiu atveju netgi 5 % nėra sumokami. Tai konkrečiai susakyti, kiek apimtų procentų, arba kiek namų ūkių, yra sudėtinga, bet planuojama apie 6–7 mln.

PIRMININKAS. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Iš tiesų reikia pripažinti, kad racionalus siūlymas mokesčių mažinimo prasme, kai mažesni mokesčiai, yra paskata išeiti iš šešėlio, tačiau klausimas yra iš tikrųjų kokią dalį tos naudos gaus vartotojai, nes, kaip žinome, centrinio šildymo kaina reguliuojama. Jeigu yra sumažinamas PVM, tai reguliuojanti institucija tiksliai tokiu kiekiu sumažina šildymo kainą ir visą naudą gauna vartotojas. Čia klausimas toks: kiek skaičiuojate, kad tas gali kainuoti iš tų 6–7 mln.? Ar esate paskaičiavę, kokia dalimi atpigs būtent ta mediena, drožlės, kokią iš tikrųjų naudą gaus vartotojai ir kokią gaus gamintojai?

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Kolega, aš manau, kad ne kokią naudą gaus vartotojas. Vartotojas gaus netiesioginę naudą, į valstybės biudžetą mes gauname vadinamąją netiesioginę naudą. Jeigu įmonė išrašo daugiau sąskaitų faktūrų, tai kas atsitinka? Atsitinka, kad pelno mokestis mokamas, GPM'o, „Sodros“, nekilnojamojo turto ir panašiai. Vadinas, mes surinksime į biudžetą daug daugiau mokesčių iš kitų mokesčių.

Antras dalykas yra konkurencija. Jeigu šiandien mes turime valstybines urėdijas, kurios malkinę medieną parduoda aukcionuose arba pagal sąskaitą faktūrą (Urėdija, atsiprašau – aciū, gerbiamas kolega Jonai), tai tokiu atveju jie, privatinkai, parduoda be nieko. Urėdija – plius 21, privatus – nulis. Ne visi, aš kalbu. Aš manau, kad kitais mokesčiais mes susigrąžinsime daug didesnę dalį mokesčių, nei kad yra. Analogiška situacija buvo 2000–2001 metais, kai mes pateikėme projektą dėl kompiuterių įsigijimo. Prisiminkite, kai deklaravus buvo galima žmogui susigrąžinti gyventojų pajamų mokestį. Tuo metu buvo kalbama, kad šešėlių sudaro iki 1 mlrd., bet kai atsirado deklaracijos ir galimybės susigrąžinti, niekam nebekilo minčių, idėjų kompiuterius pirkti juodojoje rinkoje, šešėlinėje rinkoje, neprašyti dokumentų ir panašiai. Mes jau tokių pavyzdžių turėjome ir aš tikiuosi, kad tai įvyks.

Antras labai geras pavyzdys tuometinės A. Kubiliaus Vyriausybės projektas dėl čekių, sąskaitų turguose ir panašiai. Pažiūrėkite, kiek žmonių, dirbančių pagal individualias pajamas, daugiau pradėjo deklaruoti gaunamas pajamas. Tą reikia suvokti, kad šitas projektas duos naudą dėl kitų mokesčių.

PIRMININKAS. Klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū. Jau dalį klausimo uždavė M. Majauskas. Norėjau taip pat paklausti, kaip vis dėlto čia yra vertinama Kainų komisijos, ir dedamoji, kas įeina į kainą galutinai įvertina Kainų komisija ir tada pritaiko PVM? O šiuo atveju perkama iš skirtingų komercinių tiekėjų ir taip toliau, ir mes žinome maždaug šios dienos malkų, granulių kainas ir taip toliau. Pradėjus svarstyti PVM lengvatą, manau, gali atsitikti taip, kaip ir su daugeliu kitų sektorių, kad ir su darželiais, kai savivaldybė skyrė priemoną po 100 eurų, tai automatiškai pakėlė kainą ir išėjo taip, kad galutinai turėjo mokėti vartotojai. Kaip jūs manote, kokį reguliacinį instrumentą mes galėtume vis dėlto taikyti ir tai sričiai, kad valstybės teikiama parama vis dėlto pasiektų galutinį vartotoją?

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Aš įsivaizduoju, kad jeigu mes sutariame, kad malkinė mediena, skiedros, traiškyta mediena, plokštės, atraižos ir kiti produktai, kurie pagaminami urėdijose... šiandien urėdijos jau visu pajėgumu galės teisingai konkuruoti. Ir urėdija, ir girininkija yra kiekvienoje savivaldybėje, ir kiekviena urėdija paruošia tam tikrą kiekį malkinės medienos. Tokiu atveju urėdija, pavyzdžiui, vietoj 21 taikys 9, mes jau kontrolės mechanizmą šiuo atveju turime, nes urėdija dirbtinai niekada nekels kainų, nes šiandien urėdijos ir taip yra brangiau, nei žmogaus, kuris parduoda juodojoje rinkoje. Aš manau tokiais dalykais spręsti.

Dėl briketų ir granulių mes turime problemų su importuojančiais produkciją iš Rusijos teritorijos ir iš Baltarusijos. Čia yra paprastas dalykas. Mokesčių inspekcija kaip ir su kuru, aš manau, turės deklaraciją, ar 49, ar 42 deklaraciją, kažkas panašaus. Aš bent įsivaizduoju, kad turėtų būti kaip ir importuojant kurą.

Trečias variantas, ką su kolega K. Bartkevičiumi mes šiandien kalbėjome, dėl namų ūkyje naudojamo dyzelinio kuro, tai yra vadinamasis raudonas kuras, rožinis kuras, kai tu Mokesčių inspekcijoje gauni tam tikrą kiekį arba tau nustatomas tam tikras kiekis, kiek jo reikėtų, pildai deklaraciją ir taip sugrįžta. Mano galva, tai yra tie trys kontrolės modeliai, arba mechanizmai, kuriuos būtų galima įrašyti ir čia. Dėl granulių ir dėl briketų.

PIRMININKAS. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamasis pranešėjau, ar čia bus taikoma ir centralizuotai šildomiems pastatams biokuru, sakykim...

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Kolega, ne, nes centralizuotą...

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Palaukite, aš dar nebaigiau klausti. Ar tai paskutinis šiais metais jūsų iškovotas toks vaisius, siejamas su jūsų prisidavimu valdančiajai koalicijai? Ar tai visiškai sąžininga yra jūsų atžvilgiu, nes tokių siūlymų buvo jau ne vieną kartą, ir gerbiamasis kolega J. Olekas, ir kompanija, rodos, siūlė, o jūs dabar lyg ir perėmėte šitas gaires. Na, sakote, kad ten Vyriausybės yra kažkokių pastabų pridėta, bet tos pastabos galėjo būti pridėtos po pateikimo pritarus ir svarstant komitetuose. Ačiū.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Gerbiamasis kolega, buvo tiek J. Oleko, tiek mano, mes kartu prieš tai buvome parengę tas pataisas. Tik tiek, kaip aš sakau, jos buvo platesnės, dabar mes susiauriname, nes pagal tuo metu mūsų teikiamas pataisas pakliuvo visas biokuras, taip pat ir durpės. Kaip žinote, kad teršimas ir panašiai, na, nelabai gal koreliuoja su šitais dalykais.

Kai jūs kalbate, ar tai yra paskutinis mūsų prašymas, tai yra mūsų visų Seimo narių, manau, idėja kiek įmanoma operatyviai ir greitai pradėti spręsti šią problemą. Tai nėra R. Žemaitaičio siūlymas, tai nėra dar kieno, tiesiog yra iš Mokesčių inspekcijos gaunama informacija. Kai biokuras šiuo metu brangsta gana greitai ir juodoji rinka yra nereguliuojama, turime imtis kokių nors priemonių, kad kiek įmanoma šešėlyje esančią šią rinką ištrauktume į viešumą.

Jeigu, kolegose, visi suprasime, kad mūsų tikslas yra toks, mes padarysime, bet jeigu tikslas yra atstovauti vienai ar kitai interesų grupei, tai jis niekada nebus priimtas ir toliau mes turėsime biudžeto netekimus, mes toliau turėsime šešėlį šitoje rinkoje. Ir kada Generalinė urėdija ateis šičia daryti metinį pranešimą arba komitetuose ir sakys, kad mes negalime konkuruoti ir nekonkuruojame, kiekvienas galėsime prisiimti atsakomybę. Aš manau, kad čia yra žingsnis į priekį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Atsakėte į visus klausimus. Motyvai dėl viso. Nuomonė už – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų tas siūlymas dėl bioatliekų deginimo jau gal dažniausiai pasikartojantis parlamente. Gal vieną kartą priimkime tą įstatymą ir pasibaigs? Argumentai buvo gana geri išsakyti. Nėra ten gerai reglamentuota ir daug kur paprasčiausiai atsiskaitoma grynaisiais pinigais. Tai galbūt numatykime mokestines lengvatas, kad nebūtų naudinga, o po to žiūrėsime. Nemanau, kad dideli kiekiai susidarys finansinių netekimų į biudžetą, tik ta sistema išsivalys.

Ko gero, dažnai būna taip, kad jeigu viską pakankamai gerai reglamentuojame, tinkami mokesčiai, tai pajamos į biudžetą dažnai išauga. Bandykime sujungti tuos visus įstatymus, svarstykime, padirbėkime ilgiau, bet tikrai pasiekime rezultata, nes prie tų įstatymų tikrai praleidžiame daug laiko, o rezultatų kaip ir nėra. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos – J. Liesys. Prašom.

J. LIESYS (LSF). Ačiū, pirmininke. Ar čia nebus meškos paslauga urėdijoms, kad jos nebankrutuotų, žmonės labiau malkas pirktų? Bet aš noriu pasakyti, kai mes balsavome už centrinį šildymą, tai niekas nuo to nenusišalino, nors naudojate tuo centriniu šildymu. Tai ir dabar kas kūrėna kietu kuru, malkomis ir taip toliau, irgi prašyčiau nusišalinti nuo balsavimo ir netenkinti savo interesų.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Kolega ką tik pasakė mano nuomonę, kodėl aš negaliu balsuoti, nes naudoju granules.

Iš tikrųjų noriu atkreipti kolegų dėmesį, priežastis yra ne PVM. Jeigu dar kas be manęs esate pirkęs šiemet granules, tai granulių kaina, palyginti su pernai metais, pabrango nuo 1,5 iki 2 kartų. Tas lengvatinis PVM šiuo atveju tikrai problemos neišspręs, nes turime keletą pamatinių problemų, kurios susidaro dėl paprastų dalykų, tai yra dėl medienos kirtimo ribojimų, dėl įvairiausio pasipriešinimo, kaip paimti biokurą iš miško, kad draudžiama ūkininkams gaminti biokurą ir parduoti katilinėms nedideliais kiekiais, po keliasdešimt tonų, pavyzdžiui. Ir kitos problemos. Taip pat iš užsienio importuojamo biokuro nekontroliavimas, po tuo galima labai daug pakišti.

Iš principo aš tiesiog negaliu balsuoti, nes kaip ką tik buvo pasakyta, tai susiję su tuo, kad aš lyg ir naudojuosi ta lengvata, galbūt man asmeniškai bus naudinga. Bet, kalbant apie daugiabučius, tai šiuo atveju tam tikra lygybė tikrai yra ir turėtų būti visiems Lietuvos piliečiams vienodos sąlygos. Spręskite pagal savo sąžinę.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti, kviečiu balsuoti dėl šio projekto.

Balsavo 75 Seimo nariai: už – 66, prieš – 2, susilaikė 7. Pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas, papildomų niekas nesiūlo.

S. Jakeliūnas per šoninį mikrofoną turbūt dėl Vyriausybės išvados?

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Kadangi Biudžeto ir finansų komitetas, jeigu apskritai įtrauks į darbotvarkę šį klausimą, kreipsis į Vyriausybę ir tai gali užtrukti, siūlau dabar Seimo vardu kreiptis į Vyriausybę, kaip ir kitų PVM lengvatų atvejais, jei jiems bus pritarta. O įtariu, kad šiandien tokia gera diena, kad viskam bus pritarta.

PIRMININKAS. Supratau. Galime pritarti prašyti Vyriausybės išvados bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. (*Balsai salėje*) Siūlote dabar? Kokią datą siūlote? Gruodžio 13 dieną. Galime gruodžio 13 dieną? Galime. Bendru sutarimu.

Toliau darbotvarkėje Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1554(2). Pranešėjas turėtų būti J. Olekas, tačiau salėje nematau. Pateikėjo nėra.

17.41 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1848(2) (pateikimas)

Tada einame prie kito klausimo – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1848(2). Pranešėjas – J. Olekas ir trys Seimo nariai. R. Budbergytė. Prašom. Prašom, Rasa.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Labai ačiū. Mielieji kolegos, šiuo metu regionuose dirbančios, gyvenančios jaunos šeimos iki 35 metų tikrai gali pasinaudoti (nors ir ne visa apimtimi) parama iš valstybės išgydomos pirmąjį būstą. Mes visi žinome, ilgai diskutavome dėl idėjų Lietuvai. Jos gali duoti proveržį mūsų Lietuvos vystymuisi, emigracijai stabdyti, taip pat demografinėms problemoms spręsti. Tačiau pagal tuos duomenis, kuriais šiuo metu disponuoja ir ministerija, ir mes, politikai, žinome, kad įstatymas nepasiekė tų tikslų, kurių buvo tikėtasi, kad pasieks, kad būtų pasiūlymas, kad tokia parama gali naudotis regionuose gyvenančios jaunos šeimos, iš tiesų paskatins kurti darbo vietas ir ten gyventi jaunus žmones.

Socialdemokratai mato, kad yra diskriminuojami jauni žmonės, kurie gyvena didmiesčiuose: Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, taip pat jauni žmonės, kurie gyvena XXI amžiuje ir galvoja, kad pirma reikia pagyventi ne santuokoje, o santuokos pasižadėjimus įtvirtinti tuomet, kai yra sukurtas geresnis gyvenimo pagrindas, kitaip tariant. Taip pat negali pasinaudoti ir yra diskriminuojami tie jauni žmonės, kurie yra vieniši tėvai, vienišos motinos. Dėl to parengėme ir įregistruvome įstatymo pataisas dėl PVM lengvatos jauniems (iki 30 metų) žmonėms, kad jie, nepriklausomai nuo to, kur jie gyvena, galėtų pasinaudoti valstybės parama išgydami pirmąjį būstą.

Duomenys, kuriais disponuoja Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, rodo, kad vis dėlto ta parama bando pasinaudoti žmonės: perka būstus žiedinėse savivaldybėse ir važiuoja dirbti į tuos pačius didmiesčius, kur yra būtent didžiulė, bent jau tikrai didesnė darbo vietų pasiūla, ten ateina investicijos, tai yra į Vilnių, Kauną, Klaipėdą, Šiaulius.

Todėl siūlome svarstyti, ar tikrai nebūtų tikslinga tokią lengvatą pasiūlyti jauniems žmonėms iki 30 metų, kad, gavus tokią PVM lengvatą, būtų galimybė išspręsti ir pirminio įnašo arba tos galutinės apdailos, įsigijus būstą, piniginių išteklių problemą, nes dabar dažnai dėl esančios didelės pajamų nelygybės neturtingų tėvų vaikai negali sukaupti to pirmojo įnašo įsigyti būstui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pirmasis klausia S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Dėkui. Gerbiamoji pranešėja, jūs buvote valstybės kontroliere, taip pat trumpai finansų ministre, taip pat darbavotės Europos audito rūmuose. Kaip jūs paaiškintumėte tą faktą, kad siūlote diferencijuoti asmenis pagal amžių, tačiau atitinkamos direktyvos viename punkte, priede įtvirtinama, kad jeigu konkrečioms prekėms, paslaugoms galima taikyti lengvatinius PVM tarifus, šiuo atveju galbūt ir įmanoma, tačiau nenumatyta galimybė riboti šių prekių ar paslaugų įsigijimą atsižvelgiant į tokių prekių pirkėjus. Diferencijavimas pagal amžių, tikėtina, pažeistų tą direktyvą. Ar jūs pripažįstate, kad šis siūlymas pažeidžia direktyvą? Ačiū.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Žinote, mes, kai rengėme šį įstatymo projektą, supratome, kad toks siūlymas tikrai kaip ir neprieštarautų šiai direktyvai ir jos įgyvendinimui, nes tai gali būti traktuojama kaip socialinės politikos dalis. Taip supratome tos direktyvos taikymo problematiką ir galvojame, kad iš tiesų daug valstybių narių, besirūpindamos savo žmonėmis, sprendamos labai opias pajamų nelygybės, socialinės atskirties, demografinės, senėjančios visuomenės problemas, dažnai bando įvairiai traktuoti direktyvines nuostatas. Aš manau, kad mes – lietuviai ir Lietuva yra labai labai sąžiningi ir atsakingi. Dažnai mes iš tiesų galvojame ne apie žmones, bet galvojame apie tai, ar mes nepadarysime kokio nors galbūt suklydimo interpretuodami direktyvas.

PIRMININKAS. Klausia J. Baubllys.

J. BAUBLYS (*LSF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiama pranešėja, jūs minėjote, kad šita lengvata galės pasinaudoti asmenys, jauni asmenys, kad ir kur būtų, kad ir kur gyventų – ar didmiestyje, ar rajone. Bet, kaip žinome, rajonuose šita lengvata galiotų tik naujiems butams įsigyti, o rajonuose beveik nestatomi nauji butai. Tai viena. Ar nebus diskriminacijos?

Kitas dalykas, kitas klausimas. Prašom pasakyti, kiek per metus galėtų pasinaudoti šia lengvata jaunų asmenų ir ar nebus piktnaudžiavimo, ar jūs numatote, kiek turėtų išlaikyti tą įsigytą naują būstą, ar nebus tokių, kad labai greitai jį parduos ir pasinaudos lengvata neaiškiems tikslams? Ačiū.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Ačiū už klausimą. Jūs teisus teigdamas, kad mūsų regionuose, de ja, nauja statyba yra retas dalykas, retas reiškinys, nes ten tikrai nėra žmonių, kurie norėtų įsigyti ir galėtų įsigyti tą naujos statybos būstą. Iš tiesų projekto tikslas yra daugiau orientuotis į tuos, kuriuos bando diskriminuoti dabartinis reguliavimas. Bet tai nereiškia, kad, žinoma, negali atsirasti situacijos... Juk investicijos, mes dabar girdime ir Vyriausybė giriasi, ir mes visi džiaugiamės, kad ateina investicijos ir į regionus, ten kuriamos darbo vietos. Aš labai tikiuosi, kad galvojant apie labai artimą ateitį tų naujos statybos pastatų tikrai gali atsirasti. Taigi nematyčiau tokio diskriminavimo.

Kalbant apie tai, ar galėtų būti tobulintinas įstatymo projektas, galvojant, kaip iš tiesų apsidrausti nuo piktnaudžiavimų, kurių gali visada atsirasti ir jų visada dažniausiai atsiranda, kai tik yra siūloma kokias nors lengvatas įgyvendinti, aš manyčiau, kad per svarstymą mes tikrai komitete ir, matyt, ne viename komitete, galėtume šį įstatymo projektą patobulinti. O dėl skaičiavimų – tai iš tiesų negalėčiau pasakyti, nes visa tai priklausytų nuo valstybės biudžeto galimybių.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiama pranešėja, kolege, kodėl jūs neinate Paramos būstui įstatymo tobulinimo keliu? Iš tikrųjų yra įstatymas, gana griežtai reglamentuojantis, apskaitomas žmonių turtas, žiūrime, kokios jo pajamos ir taip toliau. Būtų galima eiti per tą prizmę ir galbūt suteikti tam tikrą finansinę paramą, nes iš esmės biudžeto praradimas, ar per pajamų mokesčių, ar teikiant paramą, pakankamai vienodas, tačiau yra pavojus, kad pajamų mokesčio lengvata, pridėtinės vertės mokesčio lengvata gali pasilikti verslininko kišenėje. Iš tikrųjų, manyčiau, galbūt būtų galima dirbti prie Paramos būstui įstatymo ir tada jį tobulinti.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Gerbiamas kolega, jūs esate teisus, jūsų matymas būtų galbūt tikrai labiau priimtinas, nes tai aiškesnis ir lengvesnis kelias. Tačiau noriu atkreipti jūsų dėmesį ir priminti, kad tokia pataisa buvo registruota mūsų vieno ar dviejų kolegų iš kitos frakcijos, bet jai

nebuvo pritarta svarstymo metu, kai buvo priimamas šis įstatymas. Tai buvo labai labai aiškus kelias. Ta pataisa buvo labai paprasta: buvo siūloma tą lengvatą, kuri dabar, šiuo metu, yra priimta ir galioja, taikyti ne tik regionuose išsigyjant pirmąjį būstą, bet visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje. Deja, mes, tai yra mūsų Seimas, nepritarėme tokiam keliui.

Taigi lieka toks bandymas, toks kelias, bet aš manau, kad iš tiesų yra labai aišku, kad parama... Tie tikslai yra per tą sukurtą gana skrupulingą mechanizmą ir, matyt, dėl to, kad nepakankamai biudžeto asignavimų planuojama šiam projektui apskritai įgyvendinti, nepasiekė tikslų ir jauni žmonės vis tiek lieka, kaip sakoma, ypač tie, kurie yra iš nepasiturinčių šeimų sluoksnio kilę... tikrai, kaip sakoma, siekti, ieškoti daugiau arba nuomoti, arba gyventi ir siekti gauti socialinę būstą.

PIRMININKAS. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiama kolege, iš tikrųjų vertinu jus kaip didelę patirtį sukopusią valstybės finansuose, ypač kaip valstybės kontrolierę ir norėčiau šiek tiek išgirsti jūsų išvagus. Išivaizduokime, visoje rinkoje (ta rinka gana nemaža, taigi pasiūla yra didelė, paklausa yra didelė), tarkim, vieno kambario butas kainuoja 100 tūkst. eurų. Čia mes sumažiname tik naujai pastatyto vieno kambario buto kainą ir sumažiname tik vystytojams. Dabar kodėl tam vystytojui staiga imti ir sumažinti tą kainą, kuria jis parduoda, iki 90 tūkst. eurų (tarkim, ta suma yra sumažinami mokesčiai), jeigu visi aplinkui parduoda už 100 tūkst.? Ar nebus taip, kad vystytojas ir toliau pardavinės tokia kaina, kokia yra rinkos kaina, nes čia jokios prievolės nėra jam sumažinti tą sumą, ir tiesiog jis pasiims visą naudą sau?

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Kaip ir minėjau, jeigu iš tiesų bus pritarta po pateikimo, o aš labai tikiuosi, kad jūs pritarсите, gerbiami kolegos, tai svarstydami mes galėsime patobulinti šitą įstatymą, kuris tikrai labai reikalingas mūsų jauniems žmonėms. O mechanizmus galima sukurti. Įstatymo įgyvendinimo mechanizmus iš tiesų kuria Vyriausybė arba atitinkamos ministerijos.

Taigi, aš manau, mes galime sukurti sistemą ir tokią techniškai reglamentuotą mechanizmą, kad jaunas žmogus, norintis pasinaudoti tokia pridėtinės vertės mokesčio lengvata, galėtų iš tiesų pareikalauti, nes jeigu turto vystytojas, kuris naudotųsi pridėtinės vertės mokesčio lengvata, atsisakytų, sakykim, tikrai lengvatine kaina suteikti galimybę įsigyti būstą jaunam žmogui, aš manau, būtų galima galvoti apie kokius nors mechanizmus, priverčiančius jį tai daryti. Tačiau, žinoma, visada tikrai yra rizika, kad bet kokia lengvata pridėtinės vertės mokesčio nepasieks iki galo to, kam jiniai yra skirta. Šiuo atveju aš labiau sverčiau naudą mūsų valstybei ir visuomenei, kad jauni gydytojai, mokytojai liks ir neišvažiuos užsidirbti pinigėlių į svečią šalį, kad galėtų sukaupti, sutaupyti pradiniam įnašui, norėdami nusipirkti Lietuvoje. Galbūt mes tikrai paskatinsime ir sugrįžti, o galbūt ir vieną kitą tikrai paskatinsime likti Lietuvoje ir neišvažiuoti gydyti svetimšalių.

PIRMININKAS. Klausia I. Degutienė.

I. DEGUTIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiama kolege, jūs čia akcentuojate, pirma, jaunas žmones iki 30 metų, antra, naujo būsto įsigijimą. Pirmiausia, tarkim, kodėl pagal jūsų gradaciją jaunas yra iki 30 metų, nes kituose įstatymuose ir Socialinės paramos būstui įsigyti įstatyme mes jau įteisinome, kad jaunas yra iki 35 metų? Matyt, vis tiek yra sistema, kai visuose įstatymuose ta pati definicija turi būti įvertinta tuo pačiu? Tai čia toks klausimas.

Antras dalykas. Kodėl jūs kalbate tik apie naują butą? O jeigu aš, jauna ir iki 30 metų, noriu, pavyzdžiui, Vilniuje, Užupyje, nusipirkti panešiotą butą, gal jis ir pigesnis negu tas naujas, tai aš tada jau PVM lengvatos negausiu, taip suprantu?

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Taip, jūs esate teisi. Mes apie tuos 30 metų pagalvojome dėl tos priežasties, kad, kaip kolega Mykolas sakė, aš iš tiesų viešuosiuose finansuose ilgesnį laiką būdama įgijau tą atsakomybę tikrai kartais ne vien tik populistikai pažiūrėti, ko reikia rinkėjui, bet taip pat pagalvoti ir apie tai, kokia našta yra ir valstybės biudžetui, kokie netekimai gali susidaryti todėl, kad atsiranda lengvatos, todėl mes pagalvojome, kad mūsų būtų kuklus siūlymas iš tiesų žiūrėti ne sistemiškai, ar yra kur nors įtvirtintas toje socialinės paramos sistemoje 35 metų amžius, o pasiūlyti truputį tą ribą sumažinti. Juk visada svarstymo metu galima ją padidinti, jeigu mes matome, kad valstybės biudžetas ir viešieji finansai, būdami pertekliniai, suteikia galimybių tikrai išplėsti tą ribą.

Na, tas pats ir dėl tos naujos statybos, bet dėl naujos statybos visada yra tiesiog, matyt, kaip sakoma, techniškai lengviau galvoti, kaip galima suvaldyti riziką dėl galimų ketinimų piktnaudžiauti turto vystytojams dėl PVM lengvatos įteisinimo.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjai, jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai dėl viso. Nuomonė už – L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, o man patinka R. Budbergytės pasiūlymas. Iš tikrųjų vertas dėmesio, nes kol valstybė neturi labai realios migracijos, emigracijos stabdymo politikos, reikia ieškoti įvairių būdų, kaip paskatinti jaunas šeimas kurtis čia, Lietuvoje. Dėl to lengvata būtent būstui yra, manau, labai įdomus sprendimas. Be jokios abejonės, svarstymo metu bus galima kalbėti ir apie amžiaus ribą, ir apie kitus niuansus, bet manau, kad toks pasiūlymas tikrai vertas dėmesio ir svarstymo mūsų svarbiuose komitetuose. Labai jums ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Na, šis pasiūlymas jau mūsų dėmesio sulaukė. (*Juokiasi*) Galime tada racionaliai pamėginti spręsti. Iš tikrųjų dabar šis siūlomas kelias yra pernelyg rizikingas, kad apskritai kokią nors paramą naudotume. Labai lengvai ta parama, nes neturime pakankamos praktikos, pasinaudos visai kiti asmenys, kitokiu pavidalu pasiims tą PVM lengvatą, matys tos jaunos šeimos tą savo būstą kaip savo ausis be veidrodžio. Tai dažniausia.

Galų gale yra Europos praktika ir yra įvairių paramos formų – ir kredito padengimas, ir palūkanų normų, ir visa kita, kurios pasiekia tiesiogiai tą, kuris tą daro. Antras dalykas, tai yra daroma ne šiaip sau, visos valstybės daro, remia jaunas susikūrusias šeimas, kad jos turėtų būstą. Taigi dalyti pinigus bet kam vien už tai, kad jaunystė, tai reikia turėti labai daug pinigų.

Kadangi mes jau turime tokį mechanizmą, kuris kainuoja 20 mln., jau dabar numatyta tenai, tai PVM lengvata čia kainuos daug daugiau, nes palies labai daug. Gal geriau tada imkime ir plėskime tą mechanizmą, kuris dabar yra taikomas tik kaimiškai teritorijai? Tai čia tas pats, tie patys pinigai išeis. Aš nesuprantu, mes kartais gerais norais siekiame visiškai priešingo rezultato. Jeigu vieną kartą atmetė, gerbiama Budbergyte, tą racionalų kelią, gal nėra pats geriausias būdas siūlyti neracionalų kelią? Jeigu jūs pasiūlysite kitą projektą, kuris išplės tą ratą, aš jus visą laiką palaikyčiau, bet čia yra visiškai tiesiog neadministruojamas siūlymas, pinigų ištaškymas iš šalies bus labai labai didelis.

PIRMININKAS. Visi motyvai išsakyti, kviečiu balsuoti dėl šio projekto.

Balsavo 66 Seimo nariai: už – 25, prieš – 9, susilaikė 32. Po pateikimo nepritarta.

Ar galime bendru sutarimu siūlyti iniciatoriams tobulinti? Siūlyte balsuoti. Kas siūlyte iniciatoriams tobulinti, balsuokite už, kas turite kitą nuomonę, siūlyte atmesti, balsuokite prieš.

Balsavo 61 Seimo narys: už – 34, prieš – 27. Siūlyta tobulinti.

18.01 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-2179 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-2179. Pranešėjas – L. Kasčiūnas. Prašom.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, labas vakaras. Iš tikrųjų mūsų kartu su M. Navickiene šitas pasiūlymas ėjo kaip kompleksas, paketas priemonių. Tiesa, dėl to, kad šiandien svarstomos PVM lengvatos, jis yra atskirtas nuo to paketo, kurį mes esame siūlę. Esame siūlę ir kai kas jau yra svarstoma, po pateikimo pritarta dėl galimybės dirbti pirmus motinystės atostogų metus pusę etato ir kiti dalykai. Todėl siūlau šitą mūsų siūlymą būtent vertinti tame kontekste.

Be abejo, PVM lengvatos yra taikomos ypač tuose sektoriuose ir toms prekių grupėms, kurios yra centralizuotai reguliuojamos, tarkim, kaip šildymas. Tada akivaizdu, kad vartotojai iš karto gauna naudą, bet ir tada, kai valstybė pagal savo prioritetus, pagal savo strategines kryptis, pagal tai, kas yra svarbu tuo metu valstybėje, apsisprendžia, ko reikia ir ką reikėtų tokiu būdu paremti. Tai šia prasme jaunos šeimos, šeimos auginančios vaikus ir, be jokios abejonės, išlei-

džiančios nemažai savo lėšų kūdikių maistui, yra būtent ta tikslinė grupė, kuriai ir yra skirtas mūsų šitas pasiūlymas.

Taigi mes siūlome numatyti PVM lengvatą, 9 % PVM lengvatą specializuotam kūdikių maistui. Pagal apibrėžimą tai yra skysti ir sausi adaptuoti pieno mišiniai, sausos pieno košės, kitos košės, specializuotos vaikų mitybai skirtos vaisių ir daržovių tyrelės, specializuoti gėrimai, sultys ir arbatos. Tai yra būtent tokiai pakankamai siaurai grupei produktų mes ir siūlome taikyti šią PVM lengvatą. Aš noriu priminti, kad dar 1993 metais tuometinė Lietuvos Vyriausybė buvo priėmusi nutarimą dėl kompensacijų kūdikių iki vienerių metų maisto produktams pirkti. Bet po to jis buvo atšauktas. Taigi noriu pabrėžti, kad mes kalbame apie kūdikių maistą iki vienerių metų. Gal tiek trumpai.

Tiesa, noriu pasakyti, kad tai nebūtų joks dviračio išradimas, kai kurios šalys taiko įvairias lengvatas. Jungtinė Karalystė, Airija, Liuksemburgas taiko PVM lengvatą visoms kūdikių prekėms ir, aišku, taiko įvairius tarifus. Pavyzdžiui, Jungtinėje Karalystėje ar Airijoje vaikų rūbams ir batams yra taikomas nulinis PVM tarifas. Įvairios šalys, žinodamos, kad tai yra svarbi sritis, bando įgyvendinti tokias skatinamąsias priemones. Siūlau pritari ti po pateikimo. Be jokios abejonės, svarstymo metu bus galima atsakyti į visus svarbius klausimus ir niuansus. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia I. Degutienė.

I. DEGUTIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, aš tiesiog noriu jums užduoti tokį provokuojantį klausimą. Kodėl jūs taip sumąstėte, kad kūdikių maitinimui reikia PVM lengvatos?

Šiaip jau mediciniškai įrodyta, kad geriausia lengvata ir sveikiausia yra motinos pienas ir nereikia jokių mišinėlių ir jokių papildų, nes kūdikių, bent jau iki metų, ir imunitetas yra stipresnis. O visi šitie mišinukai augančiam vaikui sveikatos tikrai neprideda.

Ar jūs nemanote, kad tokiu atveju reikia tik išimti daryti, kada dėl tam tikrų ligų motina negali maitinti kūdikio? Šiandien visame pasaulyje yra rašoma apie tai, kad reikia skatinti moteris maitinti vaikus krūtimi. Ir tai yra mitas, kad vienos pieno neturi ar negali. Mokslškai visos gali, bet ne visos nori. Tai ar jūsų ši pasiūlyta PVM lengvata nepadarys meškos paslaugos tiek mamoms, tiek ir ką tik gimusiems vaikams?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiama Irena, aš turbūt nesiginčysiu su pamatine teze, kad motinos pienas yra tai, ko labiausiai reikėtų kūdikiui. Nesu aš kol kas žinovas tų visų mokslinių studijų, bet kaip mano nemaža patirtis, auginant vaikus su žmona, rodo ir liudija, deja, ne visada mamos turi tokią galimybę. Kai kada jau nuo trečio mėnesio, kai kada ir nuo pusės metų prireikia šitų mišinukų ir vaikui specializuoto kūdikių maisto. Todėl nesakyčiau, kad čia reikėtų permesti atsakomybę mamoms, bet jeigu yra mamų, kurioms taip susiklosto aplinkybės, tai paremkime jas ieškodami, aišku, optimalaus sprendimo. Aš pritariu jūsų minčiai, kad reikia eiti natūralaus maitinimo keliu. Vis dėlto būna ir kitų atvejų, tuos atvejus irgi reikėtų įvertinti ir tuos žmones kaip nors paskatinti.

PIRMININKAS. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Iš tiesų jautrus ir svarbus klausimas. Aš vis dėlto norėjau paklausti iš ekonominės pusės. Ar teko domėtis, ar šie produktai ar kokia jų dalis yra gaminama Lietuvoje, nes vis dėlto norėtusi skatinti tokią kaip ir akciją, sprendimus, ir valstybės mokesčių politika skatinti pirkti lietuvišką prekę? Kiek yra lietuviškų gamintojų, kurie gamina tokius produktus? Galbūt mes galėtume juos paskatinti?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, be jokios abejonės, aš irgi už lietuviškos produkcijos skatinimą, bet čia pagrindinis tikslas yra parama šeimoms, kurios augina vaikus. Taigi vaikai yra ta tikslinė grupė, apie kuriuos mums su jumis kartu reikėtų galvoti. Ir jeigu tas sprendimas, kurį mes čia svarstome, taip prisidėtų, aš manau, ir jūs turėtumėte jį paremti. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Aš taip pat esu PVM lengvatų teikėja, teko tai daryti, ir visada ekonomistų man būdavo aiškinama (taip iš tikrųjų ir yra), kad PVM mokestis nėra tas mokestis, kuris galutinai paveikia kainą, nes galutinę prekę rinkai teikiantys subjektai, ypač didieji prekybos centrai, gali pasielgti skirtingai.

Kaip jūs galvojate, kokie mechanizmai galėtų būti, nes kitose valstybėse tai veikia, o Lietuvoje kažkodėl turėtų neveikti? Kaip jūs įsivaizduojate, kaip tai turėtų suveikti ir kaip atsirastų pigesnė prekė jauniems tėvams? Ir kodėl jūs nusprendėte išskirti kūdikiams, mažiausiems vaikams tik maistėlį, maisto produktus, o ne visas kūdikių prekes, kaip yra kitose valstybėse? Ten yra net toms sėdynėms vežti saugiai vaikus, vežimėliams, sauskelnėms ir taip toliau. Tai kodėl apsiribojote tik viena produktų grupe?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū už tokius svarbius ir tikslus klausimus. Mes su kolega Ž. Paviloniu pavasarį (aš pradėsiu iš toliau) buvome įregistravę pasiūlymą dėl PVM lengvatos visam maistui ir, be jokios abejonės, susidūrėme su tais pačiais klausimais. Mes tuo metu kalbėdami su įvairiomis asociacijomis ir prekybininkais, ir valstybės institucijomis, ekonomistais ir ekspertais irgi kėlėme tą patį klausimą, kaip padaryti, kad ta galutinė nuolaida, PVM lengvata, ateitų ir pasiektų galutinį vartotoją. Aišku, tų sprendimų lengvų nėra, čia turbūt priklauso ir nuo to, ar valstybės institucijos yra gana stiprios tai užtikrinti. Tai ir Konkurencijos taryba, ir kiti dalykai.

Pavyzdžiui, toks dalykas, kuris mums gimė, idėja. Mes siūlėme, kad, priėmus lengvatą, pasirašomas memorandumas tarp prekybos tinklų, asociacijų ir valstybės, šiuo atveju Vyriausybės, kad kiekviena PVM lengvata tikrai būtų įskaiciuota vartotojo naudai, kad jis pajustų tą PVM lengvatą. Toks variantas.

Kitas variantas, pavyzdžiui, yra Latvija. Latvija eina kitaip. Jie PVM lengvatą maistui irgi turi kaip galutinį tikslą, bet jie nežino atsakymų į tuos klausimus, kuriuos jūs keliate. Jie pritaikė kai kuriems segmentams. Pritaikė lengvatą žuviai ir per metus patikrino, ar ta lengvata duoda efektą galutiniam vartotojui, ar neduoda. Pasirodo, Latvijoje tas veikia. Tada jie pagalvoja, kad būtų galima plėsti į kitus segmentus. Tai toks laipsniškas, žingsnis po žingsnio ėjimas, ypač ten, kur valstybė mato prioritetą, ir galėtų būti tokia taktika. Čia tam tikra prasme yra atsakymas į tą antrą klausimą, kad galbūt, jeigu tai veiktų kūdikių maisto atveju, po metų ar dvejų, matydami efektą, viską įvertinus, būtų galima plėsti į kitas vaikų grupes: vaikų drabužėlius, vaikų batus, kitas priemones ir panašiai. Čia vėl tokia politika, bet tada valstybė mato, reguliuoja, analizuoja situaciją ir siūlo rekomendacijas tolesniam tos lengvatos plitimui arba neplitimui. Ačiū.

PIRMININKAS. Jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai dėl viso. Nuomonė už – R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Aš dėkoju kolegai. Jis iš tikrųjų pristatė PVM lengvatą, bet nuteikė mus, kad vis dėlto kartu su kolegomis teiks ir visiems produktams skirtą PVM lengvatą. Tai iš tikrųjų padarysime labai gerą darbą, nes mamos, nusipirkusios pigesnių maisto produktų, turės kuo maitinti kūdikius, ir mes automatiškai gausime PVM lengvatą motinos pienui. Tai aš palaikysiu, kad būtų daugiau svarstymų.

Rimčiau kalbant, kitų šalių patirtis rodo, kad tos lengvatos veikia, tai parodo dėmesį jauniems tėvams ir skatina turėti daugiau vaikų, nes vaikų prekės yra ypač brangios. Manau, kad diskusijos ta tema reikėtų. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Linksma čia klausytis dėl tos PVM lengvatos. Popietė tokia prieškalėdinė, artėjant Kalėdoms. Žinote, mes mažiname mokesčius, didiname išlaidas ir po to skundžiamės, kad krizės kažkodėl ištinka mus čia, Lietuvoje. Manau, preliudija to tikrai yra. Jeigu aš būčiau buvęs čia, Seime, 2007–2008 metais, išgyvenčiau stiprų *déjà vu* jausmą. O dėl šitos konkrečios lengvatos taigi mes sutarėme, kad tie vaiko pinigai yra mechanizmas, kuris gali būti taikomas ir tiems produktams įsigyti, ir naudojamas tikslingai.

Jeigu šeimos yra nepasiturinčios, tos išmokos yra didesnės, jeigu vaikų yra daugiau, atitinkamai taip pat išmokos didėja. Tie mechanizmai veikia, o pinigai kaip visada yra riboti. Jeigu mes šeimoje arba kokioje nors įmonėje taip svarstytume, tai mus išmestų iš darbo. Nebūkime tie populistai, priimkime atsakingus sprendimus ir nepalaikykime tų lengvatų, taip pat ir šitos.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Kviečiu balsuoti dėl šio įstatymo projekto.

Balsavo 68 Seimo nariai: už – 29, prieš – 10, susilaikė 29. Po pateikimo nepritarta.

Galime siūlyti kolegoms tobulinti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ne, siūlo balsuoti. Kas siūlote kolegoms tobulinti, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš. Kas balsuoja prieš, balsuoja dėl atmetimo.

Balsavo 62 Seimo nariai: 31 – už, 31 – prieš. Lygu. Gal siūlome iniciatoriams tobulinti? (*Balsai salėje*) Supratau. Iniciatoriams siūloma tobulinti. Reikia 36 Seimo narių, kad atmestume.

18.15 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1676 (pateikimas)

Toliau darbotvarkės klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1676. Pranešėja – V. Vingrienė. Prašau.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, čia bus siūlymas dėl PVM lengvatos transporto priemonėms, tai yra ekologiškoms transporto priemonėms, nes transportas, ypač Lietuvoje, yra vienas didžiausių mūsų aplinkos ir atmosferos teršėjų, išmetančių didelius kiekius CO₂. Pasaulis vis aktyviau pereina prie ekologiškų transporto priemonių, prie elektromobilių, keičiančių naftos produktais varomus automobilius. Tačiau ekologiškos transporto priemonės Lietuvoje kelią skina nelengvai.

Pagrindinė to priežastis – didelė transporto priemonių kaina. Pridėtinės vertės mokestis sudaro beveik ketvirtadalį jų kainos, todėl kartu su kolega komiteto pirmininku K. Mažeika teikiame Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pataisą, kuria siūloma taikyti lengvatini 5 % PVM tarifą elektra ar kita atsinaujinančia energija varomoms transporto priemonėms įsigyti ir eksploatuoti Lietuvoje ir 9 % PVM hibridinėms transporto priemonėms, kaip iš dalies ekologiškoms transporto priemonėms. Lengvatas siūloma taikyti ribotą laiką – iki 2025 m. sausio 1 d., kad būtų sukurta ekologiškų transporto priemonių rinka ir infrastruktūra.

Ši įstatymo pataisa paskatins atsinaujinančią energiją naudojančių ekologiškų transporto priemonių eksploatavimą Lietuvoje ir, be abejo, tai yra racionalesnis ir išmintingesnis sprendimas nei... tai yra paskata ekologiškam ir mažataršiam transportui nei sankcija už taršius automobilius, ką ir siūlo Europos Komisija.

Taigi siūlau, kolegos, pritarti šiam pasiūlymui ir prašysiu, be abejo, Vyriausybės išvados, kad toliau būtų svarstoma komitetuose ir rastume patį racionaliausią sprendimą, padedantį mažiau teršti mūsų aplinką.

PIRMININKAS. Pirmininkas klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Sveiki. PVM tarifas būtų taikomas visam be išimties remontui ar tik remontui, susijusiam su transporto priemonės elektrine mechanika?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Tik su elektrine mechanika. Čia galbūt nėra tikslu, bet manau, kad svarstant komitetuose šitą reikėtų patikslinti.

PIRMININKAS. Klausia J. Baublys.

J. BAUBLYS (LSF). Ačiū. Aš labai panašų klausimą norėjau užduoti. Dėl įsigijimo tą lengvatini 5 % tarifą aš suprantu, bet eksploatacijai, remontui – tai labai plati sąvoka. Tos pačios, tarkim, padangos gali tikti ir šitam automobiliui, ir kitam, gali atsirasti piktnaudžiavimų, kada padaugės tų automobilių. Aš manau, tikrai reikėtų, kaip jūs manote, patikslinti, labai aiškiai apibrėžti, o galbūt ir atsisakyti to eksploatavimo lengvatinio tarifo?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū, kolega. Tikrai būtinai tikslinsime. Čia tikrai, manyčiau, verta apsvarstyti šitą jūsų pasiūlymą.

PIRMININKAS. Klausia A. Salamakinas.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama kolege, iš visų šiandienos lengvatų aš tą įvardinčiau kaip pačią riebiausią. Kodėl? Todėl, kad hibridinis automobilis yra viena iš brangiųjų prekių, jį vadinčiau prabangos preke, nes jis yra 50 % brangesnis nei tos pačios markės automobilis benziniu varikliu. Lietuvių gal tikrai 5–10 % išvis įperka naują automobilį, o jūs siūlote tai prabangiai prekei jau daryti lengvatą. Mano klausimas toks: gal padarome visiems, bent 4 % nuleidžiame, kad jie išvis naują nusipirktų automobilį? Mūsų automobilių parkas yra absoliučiai senas. O kodėl jūs dabar dedate šitą tikrai prabangiam automobiliui, prisidengdami ekologija, bet jūs komitete gal priimkite 10 % biodegalų maišymą į benzina, tai bus efektas daug didesnis nei jūsų tie hibridai? Komitete jūs kažkodėl užblokavote šį sprendimą.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Aš manyčiau, kad aplinkosauga yra labai svarbus aspektas. Galbūt galima, jeigu jūs įvardijate tai kaip prabangą, na, galima taip įvardyti, bet iš tikrųjų tai yra kaip ir pirmo būtinumo aspektas. Mes tikrai turime... Gal po 100 metų kas nors svarstys ir pasakys, kad kaip apskritai galėjo žmonės kalbėti ir diskutuoti, ar reikia mažinti aplinkos taršą, ar ne, kai mes apskritai būsimė nuniokoję mūsų aplinką ir tikrai ieškosime būdų, kaip išspręsti šitas problemas. Aš manau, kad pagrindinis taršos šaltinis šiandien yra būtent automobiliai ir jų išmetamas CO₂. Įgyvendindami Paryžiaus susitarimą mes irgi turime eiti šituo keliu.

Europos Komisija siūlo didinti mokesčius už aplinkos teršimą ar apmokestinti taršius automobilius. Aš manau, kad daug racionalesnis kelias eiti paskatos, tai yra meduolio, principu ir paskatinti mažataršių automobilių įsigijimą. Tą taiko ir kitos šalys. Pasižiūrėkime estų pavyzdį, ispanai, prancūzai apie tai kalba. Mančiau, kad mes irgi turėtume pagalvoti. Gal tai ir nėra tobuliausias variantas, bet mes pradėkime diskusiją ir iš tikrųjų komitetuose svarstymo metu suraskime patį racionaliausią sprendimą. Aš siūlyčiau pritarti.

PIRMININKAS. Klausia L. Staniuvienė.

L. STANIUVIENĖ (LVŽSF). Norėjau paklausti dėl automobilio eksploatacijos, bet mano klausimas jau buvo užduotas, todėl atsisakau žodžio.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Svarstysime šitą klausimą, tikrai patobulinsime, kad nebūtų jokių dviprasmybių.

PIRMININKAS. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamoji kolege, suprantamas jūsų motyvas gerinti Lietuvos oro būklę ir mažinti taršą, bet man atrodo, kad pirmasis aukščiausias tikslas yra kolektyvinis transportas.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Taip, be abejo.

S. GENTVILAS (LSF). Konkrečiai šiandien jam yra arba visas PVM tarifas, jeigu tai yra tolimojo reiso autobusai arba traukiniai, ir 9 % PVM tarifas. Mano klausimas. Gal būtų iš esmės racionaliau žmones skatinti sodinti į kolektyvinį transportą, nes iš tikrųjų A. Salamakinas yra teišus, kad mes kol kas žadame subsidijuoti labai brangias transporto priemones. Žmonėms, kurie įperka naują automobilį su PVM, elektromobilį arba hibridinį, iš esmės yra labiau principo dalykas pirkti tokį automobilį, nes kol kas tai nėra racionalu daryti.

Mano klausimas, kodėl jūs nesvarstote PVM tarifo mažinimo kolektyviniam transportui tolimojo susisiekimo ir vietinio transporto, nes turi mokėti kompensacijas pačios savivaldybės? Nemažai įstatymų projektų buvo gerbiamos R. Tamašunienės teikiama dėl kompensacijų suteikimo ir taip toliau. Man atrodo, prioritetas visų pirma yra susodinti žmones į kolektyvinį transportą.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Visišškai su jumis sutinku, kad viešasis transportas turėtų būti prioritetas. Galiu savo pavyzdžiu pasakyti, kad aš automobilio neturiu, važiuoju viešuoju transportu ir matau to tik labai didelius privalumus. Tai be abejo, bet gyventojų ekologinį sąmoningumą sunku ugdyti, aišku, reikalinga paskata.

Be abejo, jeigu bus pritarta po pateikimo šiam siūlymui, mes svarstysime ir dėl PVM lengvatų įsigyjant ir viešojo transporto priemones, tikrai ieškosime būdų labiau skatinti, ypač didmiesčiuose. Beje, mes su kolega K. Mažeika pateikėme kitą pasiūlymą, tai yra kad didmiesčiuose savivaldybės įsigydamos viešąjį transportą prioriteta skirtų būtent mažataršiam, tai yra ekologiškam, transportui. Deja, Vilniaus miesto savivaldybė įsigijo taršiausius automobilius – dyzelinius. Aš manau, kad mes turėtume ir apie tai pagalvoti. Aišku, be teišinio reglamentavimo mūsų valstybės institucijos ar savivaldybės greičiausiai tikrai nesiims iniciatyvos. Bet jūs esate teišus ir šitą klausimą tikrai spręšime, nes tai yra labai svarbu.

PIRMININKAS. Klausia J. Liesys.

J. LIESYS (LSF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Mano klausimo pirmą dalį uždavė gerbiamas A. Salamakinas. Aš norėčiau paklausti, kodėl 5 %, kokią naudą duos tie 5 %? Jeigu 60 tūkst. automobilis kainuoja, tai 3 tūkst. bus pigesnis, tai jokio čia nebus, kaip pavyzdį sakau, efekto. Ir norėčiau pasakyti, kokia liaudis, arba kokie pacientai, arba kokie piliečiai, važinės tais automobiliais? Daugiavaikės šeimos ar mes, politikai, ar kiti? Ir kiek tokių automobilių galvoja įsigyti Lietuva per penkmetį?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Tikrai tokių skaičių neturėjome ir nežinau, kokie žmonės važinės tais automobiliais. Be abejo, mes turime sudaryti galimybę įsigyti tą automobilį kiekvienam, ir daugiavaikėms šeimoms, ir kitiems. Politikai, be abejo, galbūt turi geresnę galimybę ir be PVM lengvatos įsigyti, jūs esate teisus, bet mes pažiūrėkime į kitų šalių praktiką. Jos tikrai taiko netgi naudotiems automobiliams lengvatas arba paskatas, būtent ekologiškoms transporto priemonėms, elektromobiliams, be abejo, vidutines pajamas turinčioms šeimoms paskata yra svarbiausia.

PIRMININKAS. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama kolege, aš čia atsiverčiau „Lexus’o“ puslapį, radau visai neblogą LC500h „Luxury“, man atrodo, 360 arklio galių, projekcija ant stiklo, aparatūra, išskirtinis odinis salonas – 105 tūkst. eurų. Tai jam irgi siūlote taikyti nuolaidą, teisingai?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Labai džiaugiuosi, kolega, kad paskatinau jus pažiūrėti ir pasidomėti automobilių, elektromobilių, ekologiškų automobilių kainomis. Taip nediferencijuojame, bet manau, kad šis irgi vienas iš diskusijos klausimų, manau, labai teisinga pastaba, kad mums reikėtų tobulinti šį aspektą. *(Balsai salėje)* Gerai, jūs davėte mintį, kad reikėtų tam tikrus saugiklius įtraukti. Bet labai džiaugiuosi, kad aš jus paskatinau bent jau pasidomėti.

PIRMININKAS. Klausia A. Šimas.

A. ŠIMAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiama pranešėja, girdėjau sakėte, kad jūs nevažinėjate nuosavu transportu. Manau, dabar, kai kolega pasiūlė „Lexus’ą“ už 105 tūkst., jau pradėsite žiūrėti nusipirkti, jeigu priimsite šią lengvatą. Bet ar nemanote, kad komitete reikėtų svarstyti ir tokį dalyką, pasiūlymą gal ir aš pats duočiau, jūs čia sakėte, kad iki 2025 metų šitą reikia taikyti, tai gal reikėtų taikyti dešimtį metų? Atimkime nuo 2025 metų iki 2015 metų tiems, kuries buvo įsigiję hibridinius arba elektromobilius, tada aš tikrai palaikyčiau jūsų šį įstatymą.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Aš manau, kad čia buvo ne klausimas. Atgaline data turbūt negalime taikyti. Bet kaip ir būtų PVM lengvata... *(Balsai salėje)* Prašau. *(Balsai salėje)*

PIRMININKAS. Paskutinis klausia B. Matelis.

B. MATELIS (MSNG). Ačiū. Gerbiama kolege, sakykite, ar nemanote, kad jūsų tas pasiūlymas gali šiek tiek ir visuomenę supriešinti? Nebent jūs siūlote, nes vis dėlto yra žmonių, kurie palieka automobilius namuose ir į darbą važiuoja riedžiais, elektriniais dviračiais, elektriniais paspirtukais, ir jiems irgi siūlote taikyti kokią nors lengvatą įsigyjant ar dar kažkam, ar juos tiesiog ignoruosite, nors jie irgi susirūpinę dėl taršos? Sakykite, gal iš tiesų yra lengvesnis variantas, kurį kolega S. Gentvilas siūlė, kad visuomeniniam transportui taikytume tą lengvatą, o papildomai apmokestintume dyzelinį transportą, kaip ir daro Vakarų valstybės?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Atsiprašau, neišgirdau dėl dyzelinio transporto.

B. MATELIS (MSNG). Sakau, gal reikėtų...

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Atsisakyti dyzelinio?

B. MATELIS (MSNG). Apmokestinti, kaip daro Vakarų Europoje, tai yra paprastas kelias.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Aš jau pristatydama pasakiau, kad galbūt geriau eiti paskatos keliu negu sankcijų keliu. Bet dėl viešojo transporto, dar kartą pakartosiu, jūs esate visiškai teisus, labai palaikau, kad mes turėtume skatinti rinktis viešąją transportą. Tai labiau tausotų aplinką, lygiai tas pats, kad dar labiau tausoja aplinką ir pasirinkti elektriniai paspirtukai, riedžiai, dviračiai ir taip toliau. Čia vėl pasirinkimo klausimas, bet tikrai yra nemaža dalis visuomenės, kuri vis dėlto nepersėda nei į viešąjį transportą, nei naudojami dviračiu, vis tiek važiuoja automobiliais, matome, kokios yra spūstys. Geriau jie rinktųsi ekologišką transporto priemonę, tada sumažėtų tarša. Bet visos priemonės yra, be abejo, sveikintos ir dar labiau sveikintinos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai dėl viso. Nuomonė už – K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, atrodo lyg ir rimtai posėdžiaujame, bet jūsų klausimai ir replikos verčia susimąstyti. Prisiminkime neseną praeitį, kai ministras pristatė aplinkos oro taršos mažinimo planą ir kai visi vienbalsiai rėkė, kokią nesąmonę sugalvojo – automobilių mokesčių, dar kažkokį mokesčių. Bet visi gyvename toje pačioje aplinkoje ir ypač tie, kurie gyvena didmiesčiuose, Vilniaus centre, kurie negali atsidaryti lango, tikriausiai labai dažnai keikia tuos pravažiuojančius automobilius. Galbūt pati idėja yra tikrai diskutuotina ir ne ta tiesio-

gine prasme, kokia yra pateikta, bet tas pasiūlymas galėtų pavirsti tuo, kad ypač viešąjį transportą arba įmones, kurių transportas važinėja miestuose, paskatintume įsigyti tas ekologiškas transporto priemones, netaršias transporto priemones ir jas naudoti būtent toje maksimalios taršos zonoje, tai yra koncentruotose teritorijose. Iš tiesų žiūrėkime į kitų šalių praktiką, ką skelbia Prancūzija, kad iš viso atsisakys dyzelinių ir benzininių variklių ir pereis prie elektromobilių. Kitos šalys taip pat ambicingus tikslus kelia, tai manau, kad mes lygiai taip pat turime eiti progreso keliu ir diskutuoti tuos klausimus. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – A. Salamakinas.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mielieji, realybė yra kitokia. Kiek žmonių šiuo metu Lietuvoje turi naujus automobilius? Manau, kad ne daugiau kaip 10 %. 70 % važinėja su 20 ir daugiau metų senumo automobiliais. Štai kur yra didžiausia tarša. Jeigu mes priimsime tą lengvatą, nupirks šimtą automobilių, daugiau ne, tų hibridinių, ypač brangių. Ar mes išspręsimė ekologinę problemą? Na, niekaip neišspręsimė. Reikia ką nors daryti, kad kuo daugiau Lietuvos žmonių galėtų nusipirkti naujus automobilius. Čia ir galvokime, kokią lengvatą daryti, jei tikrai pinigų biudžete turime?

Antras momentas. Sakote, Europa, Europa. Europa eina prie to, kad atsisakytų dyzelinių variklių. Lietuvoje 70 % žmonių važinėja dyzeliniais varikliais. Čia yra antra problema, bet ne hibridai, kurių Lietuvos žmonės neįpirks. Aš kalbu apie masę žmonių, jie neįpirks. Vienetai įpirks. Idėja, kad dėl to diskutuojame, gerai, bet tikrai, man atrodo, ne nuo to galo pradėdame. Aš balsuosiu prieš.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 59 Seimo nariai: už – 22, prieš – 7, susilaikė 30. Po pateikimo nepritarta. Skelbiu alternatyvų balsavimą. Kas balsuojate už, tai leidžiate tobulinti, kas balsuojate prieš, atmetate.

Balsavo 54 Seimo nariai: už – 35, prieš – 19. Iniciatoriams leidžiama tobulinti.

18.34 val.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-2853 (pateikimas)

Paskutinis darbotvarkės klausimas – Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-2853. Pranešėjas – T. Tomilinas. Prašom.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, leiskite pateikti Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Labai trumpai pristatysiu pačią pagrindinę mintį. Mes daug kalbame apie gyvulių ūkį, apie tai, kad vienos gyventojų grupės moka mažesnius mokesčius, kitos didesnius, kad darbo mokesčiai stipriai atsilieka nuo kapitalo. Taip, tai realios problemos.

Čia yra vienas iš kelių, kaip spręsti tas problemas, nes labai dažnai tie žmonės, kurie verčiasi individualia veikla įvairia forma, argumentuoja, kad, palaukite, jeigu jūs norite, kad mes mokėtume tokius pat mokesčius, kaip kad moka dirbantieji, tai jūs suteikite mums tas pačias socialines paslaugas. Tai šitas įstatymas sprendžia vieną konkrečią problemą. Pasirodo, tam, kad iš savivaldybių gautų socialinę paramą, kurią mes daliname tiems, kas neturi pakankamai pinigų pragyvenimui (tai normali sistema, ji funkcionuoja daug metų), mes neseniai pakeitėme tas taisykles ir tie žmonės, kurie iš tikrųjų stengiasi, dirba, bet jų pajamos keliais eurai pradeda viršyti tas ribas, nepraranda paramos iš karto. Jie praranda po tam tikro laiko, kai jau atsistoja ant kojų ir pradeda gyventi iš savo algos, iš savo pajamų.

Bet pasirodo, kad ši nebaudimo dėl vieno ar kito papildomai uždirbto euro sistema, naikinant socialinę paramą, negalioja individualią veiklą vykdančioms asmenims. Taigi jeigu jų pajamos pradeda viršyti valstybės nustatytą dydį bent vienu euru, viskas, jie pretenduoti į paramą nebegali. Dirbantys gi asmenys yra skatinami. Žmonės su šeimomis, su vaikais net iki 35 %, jeigu turi tris vaikus, turi teisę gauti 35 % didesnes pajamas ir tam tikrą laiką neprarasti teisės į socialinę paramą. Tai pasiteisinusi sistema, mes tik prieš metus tai esame pakeitę. Iš tikrųjų ta sistema

skatina dirbti, skatina uždirbti, skatina šeimas stengtis ir nevengti viešų savo algų, neslėpti mokesčių, neslėpti pajamų. Siūlau tokią pat sistemą taikyti ir individualią veiklą vykdančioms asmenims.

PIRMININKAS. Pirmasis klausia J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, viskas gerai, iniciatyva, manau, gera, bet nežinau, net kaip suformuluoti. Kai socialinė pinigine parama buvo perduota administruoti savivaldybėms, mes ėmėmės atitinkamų priemonių įvertinti, kiek sąžiningai žmonės deklaruoja tas turimas realias pajamas. Ir pasitaikė ne vienas ir ne du, apie 20–25 %, kad neatitikdavo realių pajamų ir deklaruotų pajamų. Kaip jūs įsivaizduojate, kad bus įmanoma individualia veikla užsiimančius žmones patikrinti, ar jie teisingai deklaruoja, ar ne?

T. TOMILINAS (LVŽSF). Čia jūs palietėte, aišku, platesnę problemą, negu mano projektas sprendžia. Manau, kad mes turime eiti visuotinio deklaravimo keliu. Tada nebus turtingų verslininkų, kurie neturi deklaruoti, neturtingų, individualią veiklą vykdančių žmonių, kurie privalo deklaruoti. Jeigu visi privalės deklaruoti, galbūt išskyrus pensininkus, tai mes galėsime palyginti jų gyvenimo būdą ir panašiai, kažkokį turtą, kurį matysime viešai.

Kalbant apie šią pataisą, manau, kad tie žmonės, kurių verslai nėra tokie pelningi, iš dalies galbūt tikisi tos pagalbos iš savivaldybės, jeigu jiems prastai sekasi. Jie tikrai bus suinteresuoti deklaruoti realias sumas ir tada pretenduoti į paramą, nes jeigu tu deklaruosi iš tikrųjų nerealius skaičius, tai savivaldybėse dirba komisijos, kurios labai greitai gali atimti paramą, nes jos tikrina žmogaus padėtį, pasiklausia kaimynų. Iš esmės sistema funkcionuoja neblogai. Mes mažai apie ją žinome, bet jeigu pasidomėtume savivaldybėse, tai visai neblogai ta sistema funkcionuoja. Todėl tokie taupymai ir vyksta, sutaupoma socialinė parama, nes labai efektyviai tikrinama reali žmogaus socialinė padėtis.

PIRMININKAS. Klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū. Pranešėjo norėjau paklausti. Jūs išskiriate asmenis iki 18 metų, pajamas. Ar tai palies daugiavaikes šeimas, daugiavaikės šeimos samprata yra du plius trys, minimaliai – trys ir vienas. Ir jie taip pat naudojasi socialine parama, papildomomis išmokomis. Bet vienas vaikas, sakykime, galbūt jis dar mokosi ir iki 18 metų sugalvojo eiti padirbėti, ir tuomet tai suponuoja taip, kad visa šeima – tie penki asmenys, tie trys vaikai šeimoje, neatitinka daugiavaikės šeimos sampratos.

Ar jūs nepagalvojote, kad reikia čia šiek tiek plačiau, ne tik individualią veiklą, bet būtent pagalvoti apie tas daugiavaikes šeimas? Nes realiai jaunas žmogus uždirba, pavyzdžiui, 125 eurus, o visa šeima praranda dviejų mėnesių papildomą socialinę paramą, ir taip jie išseina nieko nepešę, nors iš tikrųjų tai yra vieno asmens uždirbti pinigai. Nemanau, kad jis įdeda į bendrą šeimos krepšelį.

Čia jūs tikrai apie veiklą, kad užsiimdami individualia veikla jie galėtų pretenduoti į tą socialinę paramą, bet reikėtų galbūt pagalvoti šiek tiek plačiau, nes ten taip pat yra problema.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Šias pataisas rengiau kartu su Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos specialistais. Šiuo atveju dėl vaikų ir 18 metų, ne – 18 metų aš nesūliau nieko keisti. Kokia sistema yra, taip ir veikia. Galėsime komitete tikrai priimti ir jūsų pasiūlymus, kartu galime pridėti, kad atsirastų galbūt papildomų mechanizmų. Šiuo atveju aš pasiūliau tikrai išspręsti tą banalios diskriminacijos problemą, kad jeigu pagal darbo santykius, tai tu turi teisę į visas papildomas garantijas, jeigu tu pajamas gauni ne iš darbo, tai jau tada neturi tų papildomų garantijų. Tai labai keista situacija.

Kalbant dėl vaikų, tai būtent dėl to ir galios. Kuo didesnės šeimos, tuo daugiau galimybių gauti paramą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Atsakėte į visus klausimus.

Motyvai dėl viso. J. Jarutis – už.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū. Kadangi nėra kalbančių prieš, nebeaušinsiu burnos.

PIRMININKAS. Kadangi nėra kalbančių prieš...

J. JARUTIS (LVŽSF). Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Kadangi nėra kalbančių prieš, gal galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Siūlytė balsuoti. Gerai, balsuojame. Kas palaikote šį projektą, balsuokite už, kas turite kitą nuomonę, – prieš arba susilaikykite.

Balsavo 56 Seimo nariai: už – 50, prieš nėra, susilaikė 6. Po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomų nėra siūloma. Siūloma svarstyti gruodžio 11 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

18.43 val.

Informaciniai pranešimai

Norėčiau pagarsinti jums ir perskaityti pareiškimą „Dėl jungimosi į laikinąją grupę“. Tai yra Lietuvos Respublikos Konstitucijos apsaugos grupė. Laikinosios grupės pirmininku išrinktas J. Sabatauskas, grupės pavaduotoju – S. Šedbaras.

Visi klausimai baigti. Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 57 Seimo nariai. Lapkričio 20 dienos (antradienio) vakarinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Ačienė Vida 59
Anušauskas Arvydas 10, 13, 29, 31, 32
Ažuolas Valius 69, 70
- Bakas Vytautas 36
Balsys Linas 26, 29, 78
Bartkevičius Kęstutis 82
Baškienė Rima 9, 25, 58, 61, 62, 65, 66, 77, 78, 79
Baublys Juozas 84, 89
Baura Antanas 21, 36, 38, 39, 44, 45
Bernatonis Juozas 13, 14, 23, 37, 39
Blinkevičiūtė Vilija 65
Brauderis Bilas (Browdwer Bill) 12
Brazauskas Algirdas Mykolas 34
Budbergytė Rasa 77, 83, 84, 85, 86
Bukauskas Valentinas 24
Burokienė Guoda 59
Butkevičius Algirdas 9
- Ciceronas Markas Tulijus (Cicero Marcus Tullius) 27
- Čmilytė-Nielsen Viktorija 24, 33
- Dagys Rimantas Jonas 11, 16, 53, 57, 64, 67, 86
Degutienė Irena 27, 28, 80, 85, 87
Dumbrava Algimantas 61, 62
Džiugelis Justas 30
- Gailius Vitalijus 13, 33
Gentvilas Eugenijus 9, 10, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 35
Gentvilas Simonas 13, 32, 48, 72, 73, 90, 91
Glaveckas Kęstutis 24, 27, 33, 34, 40
Gražulis Petras 11, 22, 23, 46, 50, 67
Gumuliauskas Arūnas 10, 13, 16, 18, 29
- Jakeliūnas Stasys 38, 46, 47, 51, 69, 83, 84, 88
Jarutis Jonas 9, 10, 52, 93
Jovaiša Eugenijus 17, 18, 19, 37
Jovaiša Sergejus 27, 82
Juozapaitis Vytautas 10
Jurekas Mečislovas (Jurek Mieczysław) 61
- Kamblevičius Vytautas 54
Kaminskas Darius 40
Karbauskis Ramūnas 11, 32, 64, 77
Kasčiūnas Laurynas 36, 86, 87, 88
Kindurys Gintautas 14, 22, 71
Kreivys Dainius 36
- Krosas Erikas Nilsas (Kross Eerik Niiles) 12
Kubilienė Asta 36, 37, 39, 61
Kubilius Andrius 34, 35, 38, 81
- Landsbergis Gabrielius 11, 12, 14
Liesys Jonas 82, 90
- Mackevič Michal 39
Majauskas Mykolas 20, 22, 26, 27, 31, 34, 37, 38, 42, 45, 46, 48, 49, 50, 66, 68, 69, 70, 77, 79, 81, 85, 87, 91
Martinėlis Raimundas 24
Masiulis Kęstutis 37
Matelis Bronislovas 91
Matkevičienė Laimutė 19
Matulas Antanas 41
Mažeika Kęstutis 17, 36, 38, 47, 71, 72, 74, 75, 82, 89, 90, 91
- Navickas Andrius 76
Navickienė Monika 64, 86
Nekrošius Arvydas 55, 77
- Olekas Juozas 82, 83
- Paksas Rolandas 26
Palionis Andrius 9, 48, 49, 50, 59, 65, 68, 69
Papirtienė Aušra 15, 39
Pavilionis Žygimantas 88
Pranckietis Viktoras 9, 10, 31, 32, 33
Prokopčiukas Aleksandras (Prokopčik Aleksandr) 12
Puidokas Mindaugas 28, 29, 32, 36, 39
Pupinis Edmundas 15, 18, 32, 49, 53, 63, 69, 70, 78, 80, 82, 84
Puteikis Naglis 55
Putinas Vladimiras (Putin Vladimir) 12
- Ramanauskas-Vanagas Adolfas 10, 11
Rastenis Vytautas 71
Razma Jurgis 9, 10, 19, 57, 58, 68, 79
Rimkus Juozas 62, 63
Rinkevičius Viktoras 17, 50, 55, 71, 72
- Sabatauskas Julius 17, 29, 30, 33, 35, 78, 94
Salamakinas Algimantas 26, 50, 80, 89, 90, 92
Silajevs Piotras (Silajev Piotr) 12
Sinkevičius Rimantas 20, 21, 22, 36, 38
Sinkevičius Virginijus 36
Sysas Algirdas 52, 55, 56, 57, 58, 60, 62, 64, 65, 67, 69, 78
Skaistė Gintarė 32, 33, 55, 60, 64, 65

- Skardžius Artūras 12, 71
Skvernelis Saulius 72, 77
Stančikas Andriejus 36, 39
Staniuvienė Levutė 90
Starkevičius Kazys 49
Steponavičius Gintaras 16
Strelčiūnas Algis 14, 37, 40
- Šalaševičiūtė Rimantė 19, 36, 39, 42, 43, 44, 45, 51, 52,
53, 55, 58, 59, 60, 62, 63, 64, 66, 67
Šarknickas Robertas 12, 79, 89
Šedbaras Stasys 23, 24, 37, 39, 94
Šiaulienė Irena 28, 30, 55
Šimas Audrys 91
Šimonytė Ingrida 24, 25, 36, 38, 40, 42, 43, 44, 45, 46, 55
Širinskienė Agnė 23, 32, 37, 39
- Talmont Leonard 37, 40
Tamašunienė Rita 68, 81, 87, 88, 90, 93
Tomilinas Tomas 59, 64, 66, 70, 76, 92, 93
Trampas Donaldas (Trump Donald) 12, 13
Tumėnas Stasys 36, 39, 78
- Urbšys Povilas 11, 23, 34, 35
- Vaičekauskas Gintaras 55
Valiūnas Petras 26, 30
Varžgalys Juozas 36, 38, 40, 41, 42, 45, 46
Vingrienė Virginija 27, 28, 73, 74, 75, 76, 89, 90, 91
Vinkus Antanas 19
- Žemaitaitis Remigijus 71, 80, 81, 82
Žemaitis-Vytautas Jonas 10

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*